

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

εγώ εσύ εμείς

ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επικειρηματικό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Επιστημονική Ευθύνη - Συγγραφή

Αυγή Άννα Μάγγελ, Εκπαιδευτικός

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό παράχθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων III», το οποίο εντάσσεται στο ΕΠΕΑΕΚ II του ΥΠ.Ε.Π.Θ, Μέτρο 1.1., Ενέργεια 1.1.2.β. και συγχρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Κ.Τ) και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΧΕΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η συγγραφή του παρόντος εγχειριδίου εντάσσεται στο Πρόγραμμα 'Εκπαίδευση και Συμβουλευτική Υποστήριξη των Οικογενειών των Μουσουλμάνων, Τσιγγάνων, Μουσουλμάνων, Παλιννοστούντων και Μεταναστών' του Ινστιτούτου Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.ΕΚ.Ε) στο πλαίσιο της Παραγωγής Εκπαιδευτικού Υλικού των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων, έργο που εντάσσεται στο Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II του ΥΠΕΠΘ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης), Μέτρο 1.1., ενέργεια 1.1.2β. και συγχρηματοδοτείται κατά 75% από το Ε.Κ.Τ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και 25% από το ελληνικό δημόσιο.. Συγκεκριμένα το εγχειρίδιο αυτό προορίζεται για το γραμματισμό των γονέων-μελών της Μουσουλμανικής Μειονότητας, οι οποίοι γνωρίζουν ελάχιστα την προφορική και κυρίως τη γραπτή έκφραση της ελληνικής γλώσσας, αν και είναι Έλληνες πολίτες.

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι να υποστηριχθούν οι γονείς στην παρακολούθηση της σχολικής επίδοσης των παιδιών τους και να τα βοηθήσουν στις κατ' οίκον εργασίες τους, τουλάχιστον στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Το εγχειρίδιο έχει διαμορφωθεί έτσι ώστε η κάθε ενότητα παραπέμπει στη σχέση της οικογένειας με τη σχολική πραγματικότητα. Οι εκπαιδευόμενοι καλούνται να αναγνωρίσουν στοιχεία της δικής τους ζωής μέσα από κείμενα και διαλόγους που παρουσιάζουν καταστάσεις της καθημερινότητας. Ιδιαίτερα τονίζεται η επικοινωνιακή χρήση της ελληνικής γλώσσας σε καταστάσεις που αφορούν τόσο στην οικογενειακή ζωή και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία όσο και στη σχέση του ενήλικα με τους συμπολίτες του και την ελληνική πραγματικότητα.

Σταδιακά επιτυγχάνεται μέσα από κείμενα και διαλόγους η βασική επικοινωνία σε χώρους όπως το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον, η σχολική κοινότητα, οι καθημερινές συνήθειες που συσχετίζονται με το σχολικό πρόγραμμα και τις εκπαιδευτικές ανάγκες, ο επαγγελματικός χώρος, η εγκατάσταση, οι μετακινήσεις. Σε ένα επίπεδο πιο προχωρημένης κατανόησης της ελληνικής γλώσσας παρουσιάζονται διάλογοι και κείμενα που σχετίζονται με την ευρύτερη κοινωνική ζωή των ενηλίκων και τη συμμετοχή τους στις πολιτισμικές διεργασίες. Παράλληλα γίνεται προσπάθεια ώστε τα γραμματικά φαινόμενα να παρακολουθούν τη γλωσσική εξέλιξη των κειμένων και διαλόγων με την ανάλογη διεύρυνση του λεξιλογίου.

Δομή: Το βιβλίο αποτελείται από τρία μέρη, το καθένα διάρκειας 25 ωρών. Όλες είναι οι ενότητες είναι 25 επομένως το σύνολο των διδακτικών ωρών είναι 75. Το κάθε μέρος διαρθρώνεται σε θεματικές ενότητες διάρκειας 3 ωρών. Η κάθε θεματική ενότητα είναι διαρθρωμένη σε δύο υποενότητες διάρκειας 90 λεπτών η κάθε μία. Στο βιβλίο η κάθε υποενότητα αποκαλείται *Μάθημα 1^ο* και *Μάθημα 2^ο*. Η τελευταία θεματική ενότητα κάθε Μέρους είναι επαναληπτική με διάρκεια 4 ωρών αποτελούμενη από ασκήσεις και δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης και εμπέδωσης της διδαχθείσας ύλης. Η τέταρτη ώρα διάρκειας 60 λεπτών περιλαμβάνει ασκήσεις αξιολόγησης και προόδου των εκπαιδευομένων.

Στις 25 ενότητες του βιβλίου παρουσιάζονται επικοινωνιακές καταστάσεις και περιγράφονται κοινωνικές δραστηριότητες οι οποίες αντιστοιχούν στο ηλικιακό επίπεδο των γονέων. Η διάταξη του υλικού ακολουθεί την ακόλουθη διαβάθμιση:

- Α. Κείμενα-διάλογοι. Δραστηριότητες κατανόησης**
- Β. Γραμματική. Δραστηριότητες**
- Γ. Επαύξηση γνώσεων. Δραστηριότητες**
- Δ. Λεξιλόγιο**

Στη **Γραμματική** περιλαμβάνονται μορφοσυντακτικά φαινόμενα σε επίπεδο αρχαρίων και ψευδοαρχαρίων. Στην **Επαύξηση γνώσεων** προστίθενται μορφοσυντακτικά φαινόμενα που είτε προωθούν περαιτέρω το επίπεδο της Γραμματικής, είτε παρουσιάζουν τη λεκτική αποτύπωση γνωστικών στοιχείων της καθημερινής ζωής (εποχές, μήνες, μέρες, ώρα, σχολικές τάξεις, σχολικές αργίες κλπ.). Επιλεκτικά περιλαμβάνονται και κάποια φαινόμενα φωνολογίας (π.χ. έκθλιψη, αφαίρεση, συναίρεση) τα οποία παρεμβάλλονται για την πληρέστερη κατανόηση του προφορικού και γραπτού λόγου. Είναι εμφανές ότι δίνεται

ιδιαίτερη βαρύτητα στις **δραστηριότητες** που κατανέμονται ισόρροπα σε κάθε στάδιο του υλικού και ανταποκρίνονται στην εξάσκηση της γλώσσας τόσο σε προφορικό όσο και σε γραπτό επίπεδο.

Το βιβλίο εμπλουτίζεται με **φωτογραφικό υλικό** προερχόμενο από εικόνες του διαδικτύου. Και εδώ έγινε προσπάθεια ώστε οι εικόνες που επιλέγονται να παραπέμπουν στο περιεχόμενο κάθε ενότητας και να ενισχύουν το ενδιαφέρον για την παρακολούθηση του κάθε Μαθήματος. Τέλος τόσο οι δραστηριότητες όσο και οι φωτογραφίες προκαλούν τον εκπαιδευτή να ασχοληθεί περαιτέρω με την ανεύρεση παράπλευρου υλικού από τον τύπο και από τις τρέχουσες πρακτικές της καθημερινότητας.

Μέθοδος: Η διάρθρωση και το περιεχόμενο του υλικού έλαβε υπόψη τις ιδιαιτερότητες που διέπουν την ευαίσθητη ομάδα της μειονότητας και προσπάθησε να συνδυάσει αυτές τις ιδιαιτερότητες με τις αρχές και τις τεχνικές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Η μεθοδολογική προσέγγιση έλαβε υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

- Την κοινωνική ένταξη της ομάδας στη διαπολιτισμική εκπαίδευση.
- Την αναγνώριση της ισότητας όλων των ανθρώπων, αλλά και την αναγνώριση της διαφορετικότητας του καθενός.
- Την προσαρμογή του περιεχομένου του προγράμματος στο κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον της μειονότητας.
- Την ετερογένεια της ομάδας με τις ιδιαίτερες κλίσεις και τα ενδιαφέροντά της, αλλά και τις ιδιαίτερες ανάγκες της σε ατομικό και εκπαιδευτικό επίπεδο.
- Την αλληλεπίδραση και συνεργασία των εκπαιδευομένων και
- Τη σπειροειδή προσέγγιση με στόχο την επαναφορά και το συνεχή εμπλουτισμό των στοιχείων που παρουσιάζονται στις θεματικές ενότητες.

Με βάση αυτές τις αρχές διαμορφώθηκε ένα υλικό που να ανταποκρίνεται στις διαδικασίες μάθησης των ενηλίκων, που συνοπτικά ορίζονται ως εξής:

- Κατανόηση της διδακτέας ύλης
- Συσχετισμός με την καθημερινότητα
- Ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευομένων
- Ομαδική συνέργεια με ασκήσεις ανά δύο, σε υποομάδες ή με την καθοδήγηση του εκπαιδευτή.
- Ενθαρρυντικό κλίμα για την εκδήλωση συμμετοχής

Ιδιαίτερα σημαντικός κρίνεται ο ρόλος του εκπαιδευτή ο οποίος συντονίζει, καθοδηγεί και ενθαρρύνει την εκπαιδευτική διαδικασία αξιοποιώντας τις επιτυχείς επιδόσεις των εκπαιδευομένων, χωρίς να καταφεύγει σε κολακεία, και εξηγώντας με απτά παραδείγματα τις μη επιτυχείς απαντήσεις των εκπαιδευομένων. Εξάλλου ένας τρόπος μαθησιακής εφαρμογής αποτελεί και η συνεχής παράθεση παραδειγμάτων που λειτουργούν ενισχυτικά στην κατανόηση των μορφοσυντακτικών δομών, αλλά και στην ανάπτυξη προτάσεων με λέξεις που εμφανίζονται στη χρήση του λεξιλογίου.

Το **Λεξιλόγιο** στο τέλος κάθε υποενότητας οριοθετεί ένα βασικό λεκτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στα κείμενα και τους διαλόγους. Αν και δεν παρουσιάζεται εξαντλητικά σε αυτό το σημείο του βιβλίου, εν τούτοις το λεξιλόγιο επανέρχεται αθροιστικά στο **Γλωσσάριο** που συντάσσεται στο τέλος του βιβλίου. Οργανωμένο σε ένα πλήρες λεξιλογικό σώμα κατανέμεται με κλιμακούμενη βαρύτητα στα τρία μέρη του βιβλίου και στοχεύει να καλύψει τις ανάγκες γνώσης του Λεξιλογίου που χρειάζεται ένας ενήλικας γονέας για να συνεννοηθεί στην ιδιαίτερη κοινότητα όπου ζει και μεγαλώνει τα παιδιά του.

Τέλος, το συγκεκριμένο εγχειρίδιο διαθέτει μια δική του πρωτοτυπία, που συνήθως δεν συναντάται σε βιβλία εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας τουλάχιστον στο επίπεδο των αρχαρίων. Αυτή είναι η επιπόνηση μιας ιστορίας, που την παρακολουθούμε να εξελίσσεται στα **κείμενα και τους διαλόγους** από τη μία ενότητα στην άλλη με ήρωες φανταστικά πρόσωπα στην πόλη της Ξάνθης. Τα πρόσωπα της μιας κοινότητας και της άλλης συνυπάρχουν και συμπράττουν σε κοινές συνήθειες ζωής, κοινή δράση και κοινές επιδιώξεις, αν και διαφοροποιούνται ως προς το κοινωνικό και πολιτισμικό υπόβαθρο απ'όπου προέρχονται. Σε αυτό το σημείο προσπαθήσαμε να δώσουμε όλη τη δυνατή ευαισθησία και διακριτικότητα στα φαινόμενα ζωής των διαφόρων πληθυσμιακών ομάδων τονίζοντας τις ομοιότητες και τις κοινές στάσεις ζωής που τις συνδέουν.

Από μία πληθώρα αξιολογών βιβλίων που διατίθενται για την διδασκαλία των Ελληνικών, ιδιαίτερα χρήσιμα στάθηκαν στην εκπόνηση του παρόντος τα παρακάτω:

- Το *Εγχειρίδιο Διδασκαλίας της Ελληνικής ως Δεύτερης (ξένης) γλώσσας* του καθηγητή Γ. Μπαμπινιώτη, για την επιστημονική του εγκυρότητα, τη σαφήνεια στην

οργάνωση των μορφοσυντακτικών φαινομένων και την ποικιλία των παραδειγματικών προτάσεων από τις οποίες αντλήσαμε αρκετό υλικό.

- *Τα Νέα Ελληνικά για Μετανάστες, Παλιννοστούντες, Πρόσφυγες, Α' Επίπεδο* των Δεμίρη-Προδρομίδου & Καμαριανού-Βασιλείου για την ποικιλία των διαλόγων, την ευκρινή παρουσίαση των γραμματικών φαινομένων και το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων.
- *Ορίστε. Ελληνικά για αρχάριους*, των Βαλσαμάκη και Μανάβη, για την ποικιλία των εκφράσεων από την καθημερινή ζωή και την επικοινωνιακή παράθεση του υλικού με τη στήριξη ενός προσεκτικά πλαίσιοιμένου εικονιστικού υλικού.
- *Το Κοινό Λεξιλόγιο της Ελληνικής και Τουρκικής Γλώσσας* των Δημάση & Νιζάμ, το οποίο μας οδήγησε να χρησιμοποιήσουμε με επάρκεια και άνεση *Κοινές ελληνικές και τουρκικές λέξεις στη σύγχρονη ζωή των δύο λαών* παράγοντας ένα ευέλικτο υλικό με διαπολιτισμικό χαρακτήρα.

Στη Βιβλιογραφία παρατίθενται όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που επηρέασαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τη διαμόρφωση του παρόντος εγχειριδίου και συνέβαλαν στο να παραχθεί ένα υλικό στα πλαίσια της στοχοθεσίας για την εκπαίδευση της μουσουλμανικής μειονότητας.

Τέλος ιδιαίτερα εποικοδομητική και ευτυχής υπήρξε η συνεργασία με την κ. Χαϊδω Ρήγα, Υπεύθυνη της Υλοποίησης του Προγράμματος του ΙΔΕΚΕ, η οποία παρακολούθησε ανελλιπώς όλα τα στάδια της παραγωγής του υλικού. Η ολοκλήρωση του παρόντος βιβλίου οφείλει πολλά στις προσεκτικές επισημάνσεις της, στη τροφοδότησή της με πληροφοριακό υλικό και στις γόνιμες συζητήσεις μαζί της για την ποιότητα της μορφής και του περιεχομένου που περιλαμβάνονται στο ανά χείρας πόνημα.

Αυγή –Άννα Μάγγελ

Οκτώβριος 2006

Α' Μέρος

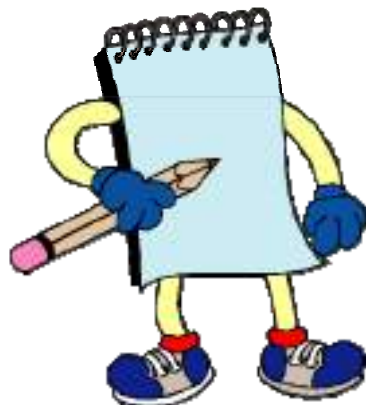
1^η Ενότητα: Προφορά και Γραφή Τα 24 γράμματα του Ελληνικού αλφαβήτου Τονισμός και Στίξη	2^η Ενότητα: Επικοινωνία Συστάσεις, χαιρετισμοί Το ρήμα 'είμαι' Οριστικό άρθρο, Αριθμοί 1-20 Γνωριμίες Ενεστώτας ρημάτων σε –ω (α' συζυγία) Κατάφαση, άρνηση Άρθρα-επίθετα-ουσιαστικά Αριθμοί 20-100
3^η Ενότητα: Καθημερινή ζωή Οικογένεια Το ρήμα 'έχω' Ουσιαστικά αρσενικά –ας, -ης/ής, -ος, Θηλυκά –α/α, -η/ή, -ος, ουδέτερα –ο, -ί, -ος Άρθρα-επίθετα-ουσιαστικά Τακτικά αριθμητικά Οι τάξεις του σχολείου Συγγένειες Ενεστώτας ρημάτων σε –ώ (β' συζυγία) Ερωτηματικές αντωνυμίες 'ποιος, ποια, ποιο (είναι);' Το ρήμα 'πάω// πηγαίνω' Οι ημέρες της εβδομάδες	4^η Ενότητα: Κοινωνική ζωή Φίλοι Κλίση αρσενικών ουσιαστικών, Χρονικά επιρρήματα Η ώρα Ένα βράδι με φίλους Το ρήμα 'έρχομαι' Ερωτηματική αντωνυμία 'ποιος, ποια, ποιο'(υποκείμενο) 'Ποιον, ποια, ποιο/τι' (αντικείμενο), Αριθμοί 101-10.000
5^η Ενότητα: Εκπαίδευση Επίσκεψη στο σχολείο Κτητικές αντωνυμίες Η πρόθεση σε+οριστικό άρθρο Μελέτη στο σπίτι Κλίση θηλυκών ουσιαστικών Ο σύνδεσμος 'γιατί' Τοπικά επιρρήματα	6^η Ενότητα: Διαμονή Το σπίτι μας Κλίση ουδετέρων ουσιαστικών το ρήμα 'υπάρχει' Το αόριστο άρθρο 'ένας μία, ένα' Τοπικά επιρρήματα Ο σύνδεσμος 'και' Το δωμάτιο των παιδιών Προσωπικές αντωνυμίες: αδύνατοι-δυνατοί τύποι (αιτιατική) Οι προθέσεις με, σε, από, για+αιτιατική Με, σε, από για+ερωτηματικές αντωνυμίες, Υποκοριστικά
7^η Ενότητα: Ενδυμασία Προετοιμασία για το σχολείο Προσωπικές αντωνυμίες: αδύνατοι-δυνατοί τύποι (γενική) Τα ρήματα 'μου αρέσει-μου πάει' 'λέω-τρώω' Τα χρώματα Τι καιρό κάνει; Μέλλοντας διαρκείας και υποτακτική ενεστώτα ρημάτων σε –ω, –ώ (α' και β' συζυγία) Επίθετα –ος, -η, -ο Ο χρονικός σύνδεσμος 'όταν' Οι μήνες, οι εποχές	8^η Ενότητα: Επανάληψη: Ενότητες 1-7 Έλεγχος γνώσεων

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η: ΠΡΟΦΟΡΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Μάθημα 1^ο: Τα 24 γράμματα του ελληνικού αλφάβητου

Ξαναγράψτε τα γράμματα

Κεφαλαία	Μικρά	Κεφαλαία	Μικρά
Α	α		
Β	β		
Γ	γ		
Δ	δ		
Ε	ε		
Ζ	ζ		
Η	η		
Θ	θ		
Ι	ι		
Κ	κ		
Λ	λ		
Μ	μ		
Ν	ν		
Ξ	ξ		
Ο	ο		
Π	π		
Ρ	ρ		
Σ	σ		
Τ	τ		
Υ	υ		
Φ	φ		
Χ	χ		
Ψ	ψ		
Ω	ω		

Φωνήεντα

Συνδυασμοί φωνηέντων

α
ε
η, ι, υ
ο, ω

καλά, Ελλάδα
με λένε Ελένη
ήλιος, παιδί, ψυχή
πόλη, εγώ

αυ → αβ αυγό
ευ → εβ χορεύω
αυ → αφ αυτός
ευ → εφ ευχαριστώ
ει, οι, υι → εικόνα, οίκος, υιός
αι → ε είμαι
ου → [υ] ουρανός

1. Διαβάστε τις λέξεις με τη βοήθεια του εκπαιδευτή:

Παύω, αύρα, θαυμάζω, γεύμα, ευγενικός, δουλεύω, αυτός, Επίδαυρος, Λευκάδα, ευτυχία, αύριο, παίζω, πουλάω, λείπω, αίθουσα, πουλί, ανεβαίνω, φεύγω, πηγαίνω, σπουδάζω, συναυλία, πουλάω, πουκάμισο, ενοίκιο, γείτονας, γίνομαι, ελευθερία.

Δίφθογγοι

αη
αϊ
οη
ιο, ια, ιε
υα

αηδόνι
αϊτός
βοηθώ
γιος, πουλια, ελιες
γυαλί

2. Διαβάστε τις λέξεις με τη βοήθεια του εκπαιδευτή:

Ψώνια, χωριό, χιονίζει, χείλια, φτωχιά, συννεφιά, Μάιος, γυαλί, κελαηδούν, παρουσιάζω, αηδία, μαϊντανός, κάποιος, πιπεριές, λαϊκή, διάδρομος, λιόγερμα, δεκαεννιά, γυάλινος, διαμέρισμα, γιορτή, γιαγιά, γιατρός, γεια, γαλάζιος, βραδιά.

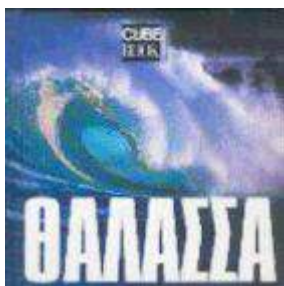
➤Προσοχή! Πρωί-πρωινό

Δίψηφα σύμφωνα

μπ	μ <u>π</u> ίρα, μ <u>π</u> αίνω, αμ <u>π</u> έλι
ντ	ν <u>τ</u> ύνω, πέν <u>ν</u> τε, πάν <u>ν</u> τα
γκ/γγ	γ <u>κ</u> άζι, αγ <u>κ</u> άθι, αγγ <u>ί</u> ζω
τσ	κορί <u>τ</u> σι, έ <u>τ</u> σι, <u>τ</u> σάι
τζ	τ <u>ζ</u> ιτ <u>ζ</u> ίκι, <u>τ</u> ζαμί, <u>τ</u> ζάμι

➤ Προσοχή ! Δύο όμοια σύμφωνα διαβάζονται ως ένα.
Παραδείγματα: Θάλασσα, άλλος, Ελλάδα, γραμμή, άμμος

3. Διαβάστε τις λέξεις με τη βοήθεια του εκπαιδευτή:

αγκαλιά, τζατζίκι, μπουλού, Όλυμπος, ντουλάπα, αγκίστρι, αγγαρεία, γκολ, μπορώ, τζίρος, υπάλληλος, συνάντηση, σημαντικός, Σάββατο, πιτζάμες, παστίσιο, παντελόνι, ντομάτα, μπάνιο, μπάλα, μπανάνα, μέλλοντας, κόκκινος.

4. Διαβάστε τις λέξεις και υπογραμμίστε τα συμφωνικά συμπλέγματα:

Παράδειγμα: βγαίνω, περνώ

έβδομος, βλέπω, βρέχει, αμυγδαλιά, γλυκός, στιγμή, αγνός, γράφω, αθλητής, σταθμός, έθνος, θρανίο, κλαδί, κρέας, αλφάβητο, μνήμη, μελέμι, πλατεία, πρωί, Μουσουλμάνος, ενέργεια, κορδέλα, βάρκα, αρμέγω, παίρνω, αρπάζω, χορτάρι, όμορφος, έρχομαι, σβήνω, σγουρός, διάβασμα, σπέρνω, τεμπέλης, σφίγγω, άσχημος, σχηματίζω, ατμός, φάτνη, τραπέζι, τετράδιο, άφθονος, φλούδα, ξαφνικά, φρούτο, πέφτω, φτηνός, αχλάδι, ρίχνω, παιχνίδι, χρώμα, χρήμα, χτες, νύχτα, εκδρομή, άσπρος, στρατιώτης, γκρίζος, Πέμπτη, νεράντζι, άντρας, μπλούζα, μπαρμπούνι, βούρτσα, τσέπη, καπνός, χαρμάνι.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η: ΠΡΟΦΟΡΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Μάθημα 2^ο: Τονισμός - Στίξη

Α. Τονισμός

Σε κάθε λέξη με δύο ή περισσότερες συλλαβές, μία συλλαβή προφέρεται πιο δυνατά από τις άλλες. Πάνω στο φωνήεν αυτής της συλλαβής βάζουμε τόνο (').

➤ **Προσοχή!** Μονοσύλλαβες λέξεις δεν τονίζονται:
με, σε, για, και, δεν, μην, ο, η, το, που, πως, προς κλπ.

αλλά	➤ ή	Είσαι η Ελένη ή η Αϊσέ;
	➤ πού;	Πού μένετε;
	➤ πώς;	Πώς σε λένε;

ακόμα	➤ μια // μία
	➤ δυο // δύο
	➤ θεια // θεία
	➤ ποιον // ποιόν

Β. Στίξη

· (τελεία) , (κόμμα) ; (ερωτηματικό) ! (θαυμαστικό) - (παύλα)

➤ **Παράδειγματα:**

- Μιλάω ελληνικά, τουρκικά, αγγλικά και γαλλικά.
- Μπα! Σοβαρά;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να βάλετε τον τόνο στις λέξεις του παρακάτω κειμένου καθώς το διαβάζει ο εκπαιδευτής:

Η τάξη της Στελας έχει μια γελαστή δασκαλα με τραγουδιστή φωνή, που κάνει την ανηξερή και ολόρωτα. Η Στελα θέλει πολύ να της μοιασει. Στο σπίτι παίζει τη δασκαλα με τη μικρή της αδερφή και τη ρωτάει για το ένα και για το άλλο.

2. Στη συνέχεια του κειμένου βάλετε τον τόνο στις λέξεις και τα σημεία της στίξης, καθώς το διαβάζει ο εκπαιδευτής:

Ποιο παιχνιδι σου αρεσει πιο πολυ
Ποια γραμματα έχει τ' ονομά σου
Ποια είναι τα δυο τελευταία γράμματα της αλφαβήτας
Ποιες λέξεις δεν παίρνουν τονο
Ποιο παιδάκι θα μου γράψει: «Θέλω να πω νερο»
Ουφ Άσε με πια με τα «ποιος ποια ποιο» φωνάζει η
μικρή αδερφή Στασου πρώτα να γίνεις δασκαλα και
υστερα ρωτάς για να μαθαίνεις

➤ Προσοχή! : (διπλή τελεία) « » (εισαγωγικά) ... (αποσιωπητικά)

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

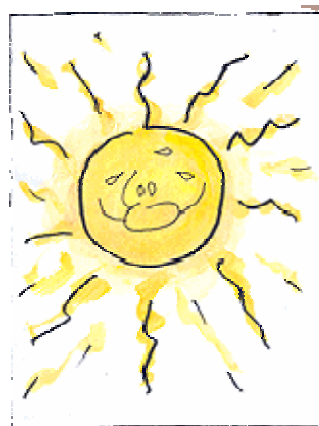
Συλλαβισμός

Συλλαβισμός: το χώνισμα μιας λέξης στις συλλαβές της.
Συλλαβή: το μικρότερο τμήμα μιας λέξης.

Μία συλλαβή	→	μονοσύλλαβη λέξη: και
Δύο συλλαβές	→	δισύλλαβη λέξη: νε-ρό
Τρεις συλλαβές	→	τρिसύλλαβη λέξη: μη-τέ-ρα
Περισσότερες από τρεις συλλαβές	→	πολυσύλλαβη λέξη: πε-ρι-μέ-νω

Παραδείγματα συλλαβισμού

γγ	άγ-γε-λος, σφίγ-γω, ε-πάγ-γελ-μα
γκ	έ-γκυ-ος, α-γκά-θι
μπ	α-μπέ-λι, λά-μπα, ε-μπρός
ντ	πέ-ντε, πά-ντα, κά-λα-ντα
σσ	θά-λασ-σα, άσ-σος
σμ	συλ-λο-γι-σμός
στ	α-να-στά-τω-ση, ά-στα-τος
στρ	κά-στρο, ά-στρο-το
πρ	Α-πρί-λης
ρδ	καρ-διά
χλ	ε-νο-χλη-τι-κός
χθρ	ε-χθρι-κός

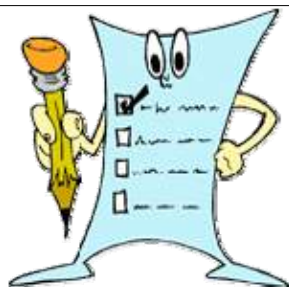

➤ Προσοχή: άν-θρω-πος

Χωρίστε στο τετράδιό σας τις παρακάτω λέξεις με τη βοήθεια του εκπαιδευτή:

Αγκαλιά, αγγελία, άγριος, αεροδρόμιο, αμμουδιά, αντικαθιστώ, απεργία, βιβλίο, αστράφτει, άσπρος, αρχίζω, γραμμάριο, Δεκέμβριος, διακόπτω, ελληνικά, εβδομήντα, έπιπλα, ζεστασιά, Θεσσαλονίκη, καλεσμένος, καταπληκτικός, κόμμα.

- Προσοχή! Δύο ή τρία σύμφωνα ανάμεσα σε δύο φωνήεντα τα συλλαβίζουμε με το ακόλουθο φωνήεν,
- αν από αυτά τα σύμφωνα αρχίζει λέξη ελληνική.
Παράδειγμα: Α-πρί-λης (πρώτος), κά-στρο (στροφή).

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
Μάθημα 1^ο: Συστάσεις, χαιρετισμοί.

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

-Χαίρετε. Είστε ο κύριος Νίκος Αλεξίου;
-Ναι, εγώ είμαι.
-Χουσεΐν Ριτβάν. Χαίρω πολύ.
-Κι εγώ επίσης.

-Καλημέρα! Είμαι η Ελένη.
-Εγώ είμαι η Δήμητρα.
-Κι εγώ η Αϊσέ.

-Καλησπέρα! Είσαι ο Κώστας;
-Όχι, δεν είμαι ο Κώστας. Είμαι ο Νίκος.
-Γεια σου, Νίκο. Εγώ είμαι ο Χουσεΐν.
-Χαίρω πολύ.

ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συστηθείτε στο διπλανό σας με τις εκφράσεις απο τους παραπάνω διαλόγους.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Το ρήμα:Είμαι

εγώ είμαι	εμείς είμαστε
εσύ είσαι	εσείς είσαστε (είστε)
αυτός/ή/ό είναι	αυτοί/ές/ά είναι

Το οριστικό άρθρο
ΕΝΙΚΟΣ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ **Ο**
Ο δάσκαλος

ΘΗΛΥΚΑ **Η**
Η μαθήτρια

ΟΥΔΕΤΕΡΑ **ΤΟ**
Το σχολείο

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ

ΟΙ
οι δάσκαλοι

ΟΙ
οι μαθήτριες

ΤΑ
τα σχολεία

Κλίση οριστικού άρθρου
ΕΝΙΚΟΣ

ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ
ο	η	το
του	της	του
τον	την	το

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ

ΑΡΣΕΝΙΚΟ	ΘΗΛΥΚΟ	ΟΥΔΕΤΕΡΟ
οι	οι	τα
των	των	των
τους	τις	τα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

Ο Νίκος δάσκαλος → Ο Νίκος είναι δάσκαλος.

- Ο Νίκος και ο Χουσεΐν δάσκαλοι.
- Εσύ η Ελένη;
- Εσείς από τη Ξάνθη;
- Εγώ από την Κομοτηνή.
- Η Αϊσέ μαθήτρια.

2. Βάλτε το άρθρο μπροστά από τα ονόματα:

..... Ελένη Χουσεΐν
..... Νίκος Άννα
..... Αϊσέ Κώστας

3. Βάλετε τον τόνο στη σωστή συλλαβή κάθε λέξης:

δασκαλος, μαθητρια, μαθητης, καλησπερα, σχολειο, ειμαι, εισαστε,
χαιρετε, Κομοτηνη, Ξανθη, ειναι.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Αριθμοί 0-20
0 μηδέν, 1 ένα, 2 δύο, 3 τρία, 4 τέσσερα, 5 πέντε
6 έξι, 7 επτά (εφτά), 8 οκτώ (οχτώ), 9 εννιά, 10 δέκα
11 έντεκα, 12 δώδεκα, 13 δεκατρία, 14 δεκατέσσερα, 15 δεκαπέντε
16 δεκά(ε)ξι, 17 δεκαεφτά, 18 δεκαοκτώ, 19 δεκαεννιά, 20 είκοσι

1.Ρωτήστε το διπλανό σας/τη διπλανή σας:

Παράδειγμα: $6+5=$;

A. Πόσο κάνει έξι και πέντε;

B. Έξι και πέντε κάνει έντεκα.

Παράδειγμα: $6-5=$;

A. Πόσο κάνει έξι μείον ένα;

B. Έξι μείον ένα κάνει πέντε.

1. $13+7=$;
2. $10+2=$;
3. $8+6=$;
4. $7+7=$;
5. $12+5=$;
6. $4+4=$;
7. $18+2=$;
8. $9+6=$;
9. $5-3=$;
10. $11+7=$;

- $13-7=$;
- $10-2=$;
- $8-6=$;
- $7-7=$;
- $12-5=$;
- $4-4=$;
- $18-2=$;
- $9+6=$;
- $5-3=$;
- $11-7=$;

+ συν//και	— μείον, πλην	= ίσον
------------	---------------	--------

2.Ρωτήστε το διπλανό σας/τη διπλανή σας:

- Ποιος είναι ο αριθμός του κινητού σου;
- Ποιος είναι ο αριθμός του τηλεφώνου σου;

Απαντήστε λέγοντας έναν-έναν τους αριθμούς.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
Μάθημα 2^ο: Γνωριμίες

A. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Το όνομά σας
Τη διεύθυνσή σας
Το επάγγελμά σας

-Πώς λέγεστε;
-Νίκος Αλεξίου.
-Τι επάγγελμα κάνετε;
-Δάσκαλος.
-Ποια είναι η διεύθυνσή σας;
-Νέστου 20. Ξάνθη.

-Καλημέρα! Πώς σε λένε;
-Αϊσέ. Εσένα, πώς σε λένε;
-Με λένε Ελένη.
-Τι δουλειά κάνεις, Ελένη;
-Είμαι νηπιαγωγός. Εσύ, Αϊσέ;
-Είμαι φοιτήτρια. Δεν δουλεύω.

-Καλημέρα! Με λένε Νίκο Αλεξίου.
Εσάς πώς σας λένε;
-Εμένα με λένε Χουσεΐν Ριτβάν.
-Από πού είσαι Χουσεΐν;
-Από την Κομοτηνή. Εσύ Νίκο;
-Εγώ είμαι από τη Θεσσαλονίκη.
-Πού μένεις, Νίκο;
-Σε μια πολυκατοικία κοντά στο δημοτικό σχολείο.
-Εγώ μένω στην παλιά πόλη. Ήρθα πριν λίγες μέρες.
-Γιατί ήρθες στην Ξάνθη, Χουσεΐν;
-Θα δουλέψω στο σχολείο.
-Χαίρω πολύ, Χουσεΐν. Κι εγώ είμαι δάσκαλος και δουλεύω εκεί.
-Χαίρομαι πολύ, Νίκο. Θα δουλέψουμε μαζί.

Γειά σας!
Τι κάνετε;
Πώς είστε;

Καλά, Ευχαριστώ.
Εσείς;

-Καλημέρα. Με λένε Μουσταφά Χατίπογλου. Εσείς πώς λέγεστε;
-Λέγομαι Πέτρος Οικονόμου.
-Από πού είστε, κύριε Οικονόμου;
-Από την Αλεξανδρούπολη. Εσείς, κύριε Χατίπογλου;
-Εγώ είμαι από ένα χωριό της Ξάνθης.
-Πού μένετε τώρα, κύριε Χατίπογλου;
-Τώρα εγώ μένω με την οικογένειά μου στην Ξάνθη κοντά στην αγορά.
-Γιατί ήρθατε στη Ξάνθη;
-Ο γιος μου Ραμαδάν θα πάει στο καινούριο δημοτικό σχολείο.
- Είμαι δάσκαλος εκεί. Ο γιος σας θα είναι μαθητής μου.
-Χαίρομαι πολύ. Ο Ραμαδάν είναι καλό παιδί.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Ρωτήστε το διπλανό σας/τη διπλανή σας:

Πώς σε λένε;
Ποια είναι η διεύθυνσή σου;
Σε ποια πόλη ή σε ποιο χωριό μένεις;
Έχεις παιδιά;
Πώς λένε τα παιδιά σου;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε -ω (Α΄ συζυγία): Ενεστώτας (τώρα-σήμερα)

Μένω

εγώ μένω	-ω	εμείς μένουμε	-ουμε
εσύ μένεις	-εις	εσείς μένετε	-ετε
αυτός μένει	-ει	αυτοί μένουν	-ουν

Δουλεύω

εγώ δουλεύω	-ω	εμείς δουλεύουμε	-ουμε
εσύ δουλεύεις	-εις	εσείς δουλεύετε	-ετε
αυτός δουλεύει	-ει	αυτοί δουλεύουν	-ουν

ΚΑΤΑΦΑΣΗ ΝΑΙ

(εγώ) δουλεύω
(εσύ) μένεις
(αυτός/ή/ό) είναι

(εμείς) κάνουμε
(εσείς) γράφετε
(αυτοί/ές/ά) διαβάζουν

ΑΡΝΗΣΗ ΟΧΙ

(εγώ) δεν δουλεύω
(εσύ) δεν μένεις
(αυτός/ή/ό) δεν είναι

(εμείς) δεν κάνουμε
(εσείς) δεν γράφετε
(αυτοί/ές/ά) δεν διαβάζουν

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

Εσύ..... Ελληνικά. (μαθαίνω) → Εσύ μαθαίνεις Ελληνικά.

- Εσύστην Θεσσαλονίκη. (μένω)
- Εσείς.....στο σχολείο. (πηγαίνω)
- Ο Νίκοςένα γράμμα. (γράφω)
- Αυτές.....το λεωφορείο. (περιμένω)
- Εγώκαφέ. (θέλω)
- Εμείς.....πολύ. (δουλεύω)

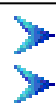
2. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Γράφετε Ελληνικά. → Δεν γράφετε Ελληνικά.

- Θέλω καφέ. →
- Βλέπουν τηλεόραση. →
- Ο Χουσεΐν είναι δάσκαλος. →
- Δουλεύουμε πολύ. →
- Περιμένεις το λεωφορείο. →
- Μαθαίνετε Ελληνικά. →

3. Ρωτήστε το διπλανό σας τις παρακάτω ερωτήσεις:

Εσύ Εσείς	Τι κάνεις; Τι κάνετε; από πού είσαι; από πού είστε; πού μένεις; πού μένετε; τι δουλειά κάνεις; τι δουλειά κάνετε; τι γλώσσα μιλάς; τι γλώσσα μιλάτε;	
--------------	---	--

Τι επάγγελμα κάνεις;
Τι δουλειά κάνεις;

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Άρθρα-Επίθετα-Ουσιαστικά

ΕΝΙΚΟΣ

Ο καινούργιος δάσκαλος
Η παλιά πόλη
Το δημοτικό σχολείο
Το μικρό χωριό

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ

Οι καινούργοι δάσκαλοι
Οι παλιές πόλεις
Τα δημοτικά σχολεία
Τα μικρά χωριά

Αριθμητικά από το 20 έως το 100:

20: είκοσι	60:εξήντα
30:τριάντα	70:εβδομήντα
40:σαράντα	80:ογδόντα
50:πενήντα	90: ενενήντα
	100:εκατό

1. Διαβάστε και γράψτε τους αριθμούς:

Είκοσι δύο		εξήντα τέσσερα	
Είκοσι εννιά		εξήντα οκτώ	
Τριάντα ένα		εβδομήντα τρία	
Τριάντα τέσσερα		εβδομήντα έξι	
Σαράντα πέντε		ογδόντα πέντε	
Σαραντα οκτώ		ογδόντα οκτώ	
Πενήντα εφτά		ενενήντα τρία	
Πενήντα εννιά		ενενήντα εφτά	

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Καλημέρα	Είμαι	Διεύθυνση
Καλησπέρα	Δουλεύω	Πολυκατοικία
Γεια σου/σας	Δάσκαλος	Πόλη / Χωριό
Χαίρω πολύ	Επάγγελμα	Σχολείο

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ
Μάθημα 1^ο: Οικογένεια

A. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πώς λένε τη γυναίκα σας;
Πώς λένε τον άντρα σας;
Πώς λένε τα παιδιά σας;
Πόσα παιδιά έχετε;
Πόσων χρονών είναι;

Ονομάζομαι Νίκος Αλεξίου και μένω με την οικογένειά μου στην Ξάνθη. Είμαι παντρεμένος με την Ελένη και έχουμε τρία παιδιά, δύο κορίτσια και ένα αγόρι. Η Ελένη είναι νηπιαγωγός κι εγώ είμαι δάσκαλος. Η μεγάλη μας κόρη, η Ειρήνη, είναι 11 χρονών και είναι μαθήτρια της Έκτης δημοτικού. Η δεύτερη κόρη μας, η Κατερίνα, είναι 9 χρονών και είναι μαθήτρια της Τετάρτης Δημοτικού. Και ο μικρός γιος μας, ο Άγγελος, είναι 6 χρονών. Ο Άγγελος πάει φέτος στην Πρώτη δημοτικού! Όλη την εβδομάδα δουλεύουμε πολύ. Όμως το Σαββατοκύριακο ξεκουραζόμαστε, κάνουμε εκδρομές και βλέπουμε τους φίλους μας.

Ονομάζομαι Μουσταφά Χατίπογλου. είμαι από ένα χωριό της Ξάνθης. Η γυναίκα μου είναι η Αλέβ. Έχουμε τρία παιδιά, ένα κορίτσι και δύο αγόρια. Εγώ είμαι αγρότης. Καλλιεργώ καπνά. Η μεγάλη μας κόρη λέγεται Αϊσέ. Είναι φοιτήτρια Φιλολογίας στην Κομοτηνή. Ο μεγάλος μας γιος είναι ο Αχμέτ. Είναι στην Έκτη Δημοτικού. Και ο μικρός μας γιος, ο Ραμαδάν, είναι στην Πρώτη Δημοτικού. Όλη την εβδομάδα δουλεύω στα χωράφια μαζί με την γυναίκα μου. Η γυναίκα μου είναι νοικοκυρά. Την Κυριακή μαγειρεύει και τρώμε όλοι μαζί.

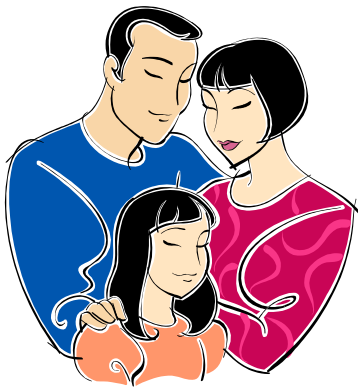
Είμαι ο Μουσταφά Χατίπογλου.
Λέγομαι Αλέβ Χατίπογλου.
Ονομάζομαι Αϊσέ Χατίπογλου.

-Ονομάζομαι Χουσεΐν Ριτβάν. Είμαι από την Κομοτηνή. Δεν είμαι παντρεμένος. Οι γονείς μου μένουν στην Κομοτηνή. Έχω τέσσερα αδελφια. Τρεις αδελφές κι έναν αδελφό. Οι αδελφές μου δεν δουλεύουν. Είναι παντρεμένες κι έχουν παιδιά. Έχω πολλά ανίψια. Ο αδελφός μου έχει μαγαζί στην αγορά. Παντρεύεται σε λίγους μήνες. Έγώ πήγα στο Πανεπιστήμιο. Τώρα είμαι δάσκαλος στο Δημοτικό σχολείο της Ξάνθης. Τα Σαββατοκύριακα πηγαίνω στην Κομοτηνή και βλέπω την οικογένειά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συμπληρώστε τις λέξεις στα παρακάτω κείμενα:

Οικογένεια, πατέρας, μητέρα, ο άντρας, η γυναίκα, παιδιά, γιος/γιους, κόρη/κόρες, αδελφια.

A. Ο Νίκος είναι της Ελένης.
Η Ελένη και ο Νίκος έχουν τρία
Η Ειρήνη, η Κατερίνα και ο Άγγελος είναι.....
Ο της Ειρήνης, της Κατερίνας και του Άγγελου είναι ο Νίκος.
Η των παιδιών είναι η Ελένη.
Η Ελένη και ο Νίκος έχουν δυο και έναν

Αυτή είναι μια ευτυχισμένη

B. Η Αλέβ είναι του Μουσταφά.
Ο Μουσταφά και η Αλέβ έχουν τρία
Η Αϊσέ, ο Αχμέτ και ο Ραμαδάν είναι.....
Ο της Αϊσέ, του Αχμέτ και του Ραμαδάν είναι ο Μουσταφά.
Η των παιδιών είναι η Αλέβ.
Η Αλέβ και ο Μουσταφά έχουν δυο και μία

Αυτή είναι μια ευτυχισμένη

Απαντήστε στις ερωτήσεις προφορικά:

-Ποιος είναι ο Χουσεΐν Ριτβάν; -Είναι παντρεμένος; -Πού μένουν οι γονείς του; -Πόσα αδελφια έχει; -Τι κάνουν οι αδελφές του; -Τι κάνει ο αδελφός του; -Τι κάνει ο Χουσεΐν τα Σαββατοκύριακα;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Το ρήμα: έχω

(εγώ) έχω	(εμείς) έχουμε
(εσύ) έχεις	(εσείς) έχετε
(αυτός,ή,ό) έχει	(αυτοί,ές,ά)έχουν

Ουσιαστικά:Καταλήξεις

ΑΡΣΕΝΙΚΑ		ΘΗΛΥΚΑ		ΟΥΔΕΤΕΡΑ	
Ο	ΟΙ	Η	ΟΙ	ΤΟ	ΤΑ
-ας	-ες	-α/ά	-ες/ές	-ο	-α
-ης/ής	-ες/ές	-η/ή	-ες/ές	-ί	-ιά
-ος	-οι	-ος	-οι	-ος	-η

Παραδείγματα

ΑΡΣΕΝΙΚΑ		ΘΗΛΥΚΑ		ΟΥΔΕΤΕΡΑ	
Ο	ΟΙ	Η	ΟΙ	ΤΟ	ΤΑ
Άντρας	Άντρες	Γυναίκα	Γυναίκες	Σχολείο	Σχολεία
Μαθητής	Μαθητές	Φίλη/τιμή	Φίλες/τιμές	Σπίτι	Σπίτια
Δάσκαλος	Δάσκαλοι	Οδός	Οδοί	Είδος	Είδη

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα ρήματα έχω και είμαι στα κενά των προτάσεων

Η Ελένη από την Ξάνθη. Ο Νίκος από τη Θεσσαλονίκη. Αυτοί..... τρία παιδιά. Ο Χουσεΐν από την Κομοτηνή. Αυτός δεν παιδιά. Ο Νίκος και ο Χουσεΐν δάσκαλοι. Εσείς από πού ; Εσείς παιδιά;

Εγώ από την Αθήνα και δύο παιδιά.

2. Να βάλετε το άρθρο (ο/η/το) στα παρακάτω ουσιαστικά:

..... δάσκαλος	 πατέρας
..... παιδί	 βιβλίο
..... σχολείο	 δάσος
..... μαθήτρια	 αγρότης
..... δρόμος	 λεωφόρος
..... φίλος	 μάθημα
..... πόλη	 χωράφι

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Άρθρα-επίθετα-ουσιαστικά

Ο μεγάλος γιος $\neq$ ο μικρός γιος
Η μεγάλη κόρη $\neq$ Η μικρή κόρη
Το μεγάλο παιδί $\neq$ το μικρό παιδί

**Συμπληρώστε τα επίθετα με ουσιαστικά
όπως στα προηγούμενα παραδείγματα:**

Ο μεγάλος
Ο μικρός
Η μικρή
Το μεγάλο
Το μικρό

Το δημοτικό σχολείο έχει έξι (6) τάξεις.

Αυτές είναι:

Η πρώτη τάξη (1 ^η)
Η δεύτερη τάξη (2 ^η)
Η τρίτη τάξη (3 ^η)
Η τετάρτη τάξη (4 ^η)
Η πέμπτη τάξη (5 ^η)
Η έκτη τάξη (6 ^η)

Πείτε στον εκπαιδευτή σας:

Σε ποια τάξη πηγαίνουν τα παιδιά σας;
Είναι καλοί μαθητές;
Τους αρέσει το σχολείο;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Είμαι παντρεμένος, οικογένεια, πατέρας,
μητέρα, άντρας, γυναίκα, παιδί/ιά, γιος, κόρη,
αδελφία, αδελφός, αδελφή,
ανίψι/ια, νοικοκυρά, αγρότης, καπνά, χωράφι,
νηπιαγωγός, νηπιαγωγείο, Δημοτικό σχολείο,
Γυμνάσιο, Λύκειο, φοιτήτρια, φιλολογία,
Πανεπιστήμιο, αγορά, μαγαζί, μαγειρεύω,
βλέπω, παρακολουθώ, διαβάζω, βοηθώ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

Μάθημα 2^ο: Συγγένειες

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Έχετε αδέρφια; Πώς τα λένε;
Έχετε ξαδέρφια; Πώς τα λένε;
Έχετε ανίψια; Πώς τα λένε;
Έχετε παππού και γιαγιά; Πώς τους λένε;
Πώς λένε τους γονείς σας;

Η Κατερίνα γράφει έκθεση:

«Σήμερα είναι οικογενειακή γιορτή. Όλοι οι συγγενείς είναι εδώ. Ο παππούς, η γιαγιά, ο πατέρας, η μητέρα και τ'αδελφια μου. Εδώ είναι και ο θείος, οι θείες και τα ξαδέρφια μου. Είμαστε όλοι στο σπίτι του παππού. Έχουμε μεγάλη χαρά. Είμαστε μια μεγάλη χαρούμενη οικογένεια.»

-Πόσα αδέρφια έχεις, Νίκο;
-Έχω δυο αδελφές και έναν αδελφό. Και πολλά ανίψια.
-Είσαστε μια μεγάλη οικογένεια.
-Ναι, είμαστε μια πολυμελής οικογένεια. Εσύ Πέτρο, έχεις αδέρφια;
-Όχι, είμαι μοναχοπαίδι. Έχω όμως πολλούς φίλους.

-Πόσα αδέρφια έχεις, Ραμαδάν;
-Έχω μία αδελφή κι έναν αδελφό.
-Έχεις ξαδέρφια.
-Έχω πέντε ξαδέρφια. Το ένα ξαδελφάκι μου είναι μωρό.
-Έχεις παππού και γιαγιά;
-Ναι, έχω. Με αγαπάνε πολύ.

1 παιδί → ολιγομελής
2 παιδιά → ολιγομελής
3 παιδιά → πολύτεκνη
4 παιδιά → πολύτεκνη

Μία πολύτεκνη οικογένεια: 3, 4, ... παιδιά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ:

1. Συμπληρώστε τα κενά με λέξεις από τα προηγούμενα κείμενα:

Ο Νίκος έχει..... και
..... Ο Νίκος είναι μια
..... οικογένεια. Ο Πέτρος δεν
έχει..... Είναι
Στο σπίτι του έχουν
..... γιορτή. Όλοι οι είναι
εκεί. Η, ο, η και
τ'..... της Κατερίνας. Εκεί είναι και ο
....., οι και τα της.

2. Ο Ραμαδάν έχει μια και έναν Αυτός έχει
πέντε Το ένα είναι Έχει και
.....

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε –ώ (Β΄ συζυγία): Ενεστώτας (Τώρα, σήμερα)

Μιλώ

(εγώ) μιλώ/άω	(εμείς) μιλάμε
(εσύ) μιλάς	(εσείς) μιλάτε
(αυτός)μιλά/ άει	(αυτοί)μιλάν(ε)/μιλούν(ε)

Ομοίως τα ρήματα: αγαπώ, τραγουδώ, ρωτώ, απαντώ, μελετώ, φορώ, περπατώ, γλεντώ, βοηθώ, κολυμπώ.

Παρακολουθώ

(εγώ) παρακολουθώ	(εμείς) παρακολουθούμε
(εσύ) παρακολουθείς	(εσείς) παρακολουθείτε
(αυτός) παρακολουθεί	(αυτοί) παρακολουθούν

Ομοίως τα ρήματα: οδηγώ, τηλεφωνώ, χρησιμοποιώ, βαθμολογώ, προσπαθώ, εξηγώ, τοποθετώ, κυνηγώ.

➤ **Προσοχή! Δείτε τις καταλήξεις των ρημάτων. Είναι διαφορετικές.**

Ερωτηματικές αντωνυμίες

Ρωτήστε:
Ποιος/ποια/ποιο είναι;
Ποιοι/ποιες/ποια είναι;

Παραδείγματα

Ποιος είναι αυτός; Αυτός είναι ο πατέρας μου.

Ποια είναι αυτή; Αυτή είναι η μητέρα μου.

Ποιοι είναι αυτοί; Αυτοί είναι οι εκπαιδευτές μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να βάλετε τα ρήματα στον σωστό τύπο:

1. Η Μαρία κι εγώ (τηλεφωνώ) στους φίλους μας.
2. Τα παιδιά (ζω) με τους γονείς τους.
3. Εσύ, πού (κατοικώ), στο χωριό ή στην πόλη;
4. Αυτοί (μιλώ) ελληνικά.
5. Ο Ραμαδάν (μελετώ) τα μαθήματά του.
6. Ο δάσκαλος..... (εξηγώ) το μάθημα.
7. Ο παππούς και η γιαγιά (αγαπώ) τον Ραμαδάν.
8. Η Αλέβ (βοηθώ) στα χωράφια.

2. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Ποια είναι αυτά; Αυτά είναι τα παιδιά μας.

1. Ποιες είναι αυτές; (οι δασκάλες).
2. Ποιος είναι αυτός;..... (ο διευθυντής)
3. Ποια είναι αυτή; (η κόρη μου).
4. Ποιο είναι αυτό; (το παιδί μου).
5. Ποιοι είναι αυτοί; (οι φίλοι μου)
6. Ποια είναι αυτά;(τα ανίψια μου).

3. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Ποιος είναι αυτός; Αυτός είναι ο πατέρας μου.

1. Αυτή είναι η τάξη μου.
- 2..... Αυτές είναι οι κόρες μου
- 3.....Αυτά είναι τα εργαλεία μου.
4.Αυτό είναι το σπίτι μου.
5.Αυτός είναι ο συμφοιτητής μου.
6.Αυτοί είναι οι συχωριανοί μου.

4. Ρωτήστε το διπλανό σας// τη διπλανή σας

το όνομά του σύμφωνα με το παράδειγμα:

Ποιος είσαι εσύ;

Εγώ είμαι ο Μουσταφά.

Από πού είσαι;

Ποια είσαι εσύ;

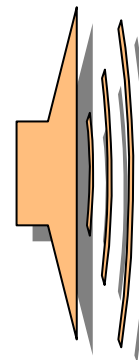
Εγώ είμαι η Αλέβ.

Απο πού είσαι;

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Τα ρήματα: πάω (=πηγαίνω), ακούω

(εγώ) πάω =	πηγαίνω	ακούω
(εσύ) πας	πηγαίνεις	ακούς
(αυτός) πάει	πηγαίνει	ακούει
(εμείς) πάμε	πηγαίνουμε	ακούμε
(εσείς) πάτε	πηγαίνετε	ακούτε
(αυτοί) πάν(ε)	πηγαίνουν	ακούν(ε)

Συμπληρώστε τον σωστό τύπο των ρημάτων πάω και ακούω:

1. Αυτοί δεν..... μουσική.
2. Εμείς σχολείο κάθε μέρα.
3. βόλτα στη θάλασσα;
4. Εσύ δεν..... τίποτα.
5. Εσύ στα μαγαζιά.
6. Εσείς..... όταν σας μιλώ;
7. Αυτές στο παζάρι.
8. Ο Μουσταφά ραδιόφωνο.

Η εβδομάδα έχει εφτά (7) ημέρες.
Αυτές είναι:
Δευτέρα
Τρίτη
Τετάρτη
Πέμπτη
Παρασκευή
Σάββατο
Κυριακή

➤Σάββατο και Κυριακή ↔ Σαββατοκύριακο.

Απαντήστε γραπτά και προφορικά στις ερωτήσεις:

Ποια μέρα πάτε για ψώνια;
 Ποιες μέρες δουλεύετε πιο πολύ;
 Ποιες μέρες διασκεδάζετε;
 Ποια μέρα είναι το αγαπημένο σας πρόγραμμα στην τηλεόραση;
 Ποιες μέρες ξεκουράζεστε;
 Ποια μέρα πάτε βόλτα με τα παιδιά σας;
 Ποια μέρα βλέπετε τον δάσκαλο των παιδιών σας;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ακούω γιαγιά Θεία Θεός Μητέρα Μοναχοπαίδι Ξαδέλφια Οικογενιακή γιορτή Οικογένεια Παππούς, γιαγιά, Πατέρας, μωρό, Πάω///πηγαίνω Πολύτεκνος οικογένεια, Σπίτι, γονείς, Συγγενείς Φίλος/φίλοι Χαρά

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Μάθημα 1^ο: Παρέα με φίλους

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Τι κάνετε συνήθως κάθε μέρα;
Τι ώρα ξυπνάτε;
Πάτε τα παιδιά σας στο σχολείο; Τι ώρα τα πάτε;
Πάτε στο παζάρι;
Πάτε στους φίλους σας// στις φίλες σας;
Τι ώρα πάτε στη δουλειά σας;

Τι δείχνουν οι παραπάνω εικόνες; Μιλήστε μέσα στην τάξη τι κάνουν οι άνθρωποι σ' αυτές.

Η Δήμητρα είναι η αδελφή της Ελένης. Αυτή μένει στη Θεσσαλονίκη. Σήμερα δεν δουλεύει. Ξυπνάει γύρω στις 10 το πρωί. Δεν τρώει πρωινό, γιατί πάει γυμναστήριο. Εκεί συναντάει τη φίλη της την Άννα. Μετά τη γυμναστική πάνε στα μαγαζιά. Το μεσημέρι γυρίζει στο σπίτι. Μαγειρεύει, τρώει μεσημεριανό και ξαπλώνει για μισή ώρα. Το βράδυ βγαίνει με τον Πέτρο ή με την παρέα της. Τρώνε μαζί βραδινό και μετά πάνε για ένα ποτό. Πάει για ύπνο αργά.

- Το πρωί τρώμε το πρωινό.
- Το μεσημέρι τρώμε το μεσημεριανό.
- Το βράδι τρώμε το βραδινό.

Σήμερα η Αλέβ δεν δουλεύει στα χωράφια. Ξυπνάει γύρω στις 7.30 το πρωί. Δεν τρώει πρωινό. Πίνει έναν καφέ. Πάει τον Ραμαδάν στο σχολείο και μετά πάει στο παζάρι. Εκεί συναντάει τη φίλη της την Τζαμίλα. Ψωνίζουν και περπατάν μαζί. Μετά πάνε στο σπίτι της Φατμέ. Εκεί είναι η μητέρα της και οι αδελφές της. Όλες μαζί είναι μια καλή παρέα με γυναίκες. Κουβεντιάζουν, φτιάχνουν γλυκά, μαγειρεύουν. Το βράδυ η Αλέβ γυρίζει στο σπίτι. Μαγειρεύει και περιμένει να πάνε στο σχολείο. Αυτή και τα παιδιά τρώνε μεσημεριανό μαζί. Το βράδυ δεν βγαίνει. Τρώει με την οικογένειά της και πάει για ύπνο νωρίς.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

- Πείτε τι κάνουν η Δήμητρα και η Άννα.
- Πείτε τι κάνουν η Αλέβ και η Τζαμίλα.

-Πείτε τι κάνετε εσείς συνήθως:

1. το πρωί
2. το μεσημέρι
3. το απόγευμα
4. το βράδυ
5. τα μεσάνυχτα
6. τη νύχτα
7. τα ξημερώματα

Είναι αργά. Είναι νωρίς.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Κλίση αρσενικών Ουσιαστικών

Ενικός	Πληθυντικός
-ας	-ες
-α	-ων
-α	-ες
-ης/ής	-ες/ές
-η/ή	-ων/ών
-η/ή	-ες/ές
-ος	-οι
-ου	-ων
-ο	-ους

Παραδείγματα

Ο άντρας άντρα άντρα	Ο εργάτης εργάτη εργάτη	Ο μαθητής μαθητή μαθητή	Ο φίλος φίλου φίλο
ΟΙ άντρες αντρών άντρες	ΟΙ εργάτες εργατών εργάτες	ΟΙ μαθητές μαθητών μαθητές	ΟΙ φίλοι φίλων φίλους

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά:

1. Ρωτώ τον (Πέτρος).
2. Ο χρόνος έχει 12 (μήνας).
3. Οι (μαθητής) δίνουν εξετάσεις τον Ιούνιο.
4. Ο (γιατρός) εξετάζει τον (άρρωστος).
5. Στην αρχή του (δρόμος) είναι ένα φαρμακείο.
6. Ένας (κύριος) πηγαίνει στον (διευθυντής).
7. Τα νερά των (ποταμός) είναι κρύα.
8. Έχω δύο καλούς (φίλους) στην Ξάνθη.
9. Ακούμε τον (δάσκαλος).
10. Βλέπουν τον (πίνακας).

2. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

του εργάτη → των εργατών
τον δρόμο → τους δρόμους

1. τον βουλευτή →
2. του λύκου →
3. τον βράχο →
4. του αγρότη →
5. τον αγώνα →
6. του πίνακα →
7. τον πολίτη →
8. του κτηνοτρόφου →

3. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Αυτή δεν δουλεύει. → Αυτές δεν δουλεύουν.

1. Αυτή δεν ξυπνάει →
2. Αυτή δεν τρώει →
3. Αυτή δεν πάει →
4. Αυτή δεν συναντάει →
5. Αυτή δεν γυρίζει →
6. Αυτή δεν μαγειρεύει →
7. Αυτή δεν ξαπλώνει →
8. Αυτή δεν βγαίνει →

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Μία ώρα έχει 60 (εξήντα) λεπτά.
Ένα λεπτό έχει 60 (εξήντα) δευτερόλεπτα.
Μισή ώρα έχει 30 (τριάντα) λεπτά.
Ένα τέταρτο έχει 15 (δεκαπέντε) λεπτά.

Και τέταρτο//παρά τέταρτο

Λέμε: Είναι μία και τέταρτο ή μία και δέκα πέντε (1:15) δύο παρά τέταρτο ή μία και σαράντα πέντε (1:45)

Ρωτάμε: Έχετε ώρα; Τι ώρα είναι;

Λέμε: Είναι
δυό
πεντέ
εξί
εφτά
οχτώ
εννιά
δεκά
εντεκά

μισι

αλλά
τρεις
τεσσερις

ήμισι

Πείτε και γράψτε.

➤ Τι ώρα είναι; Η ώρα είναι εννιά και τέταρτο (9:15).

8:15
9:45
10:20
11:15
12:30
1:00
1:15
1:30
2:10
2:30
3:15
4:40
6:25
8:50
9:55
11:30

➤ π.μ. = πριν από το μεσημέρι

➤ μ.μ. = μετά το μεσημέρι

Πείτε και γράψτε τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Τι ώρα είναι;
- Τι ώρα ξυπνάτε το πρωί;
- Τι ώρα κοιμάστε το βράδυ;
- Τι ώρα τρώτε το μεσημέρι;
- Τι ώρα έρχεστε από τη δουλειά;
- Τι ώρα πάνε τα παιδιά στο σχολείο;
- Τι ώρα έρχονται τα παιδιά από το σχολείο;

Επιρρήματα

Πότε;
Πάντα
Ποτέ
Συνήθως
Μερικές φορές

Να ρωτήσετε ο ένας τον άλλον για τις καθημερινές σας συνήθειες. Να σημειώσετε στον πίνακα με ένα ✓ τις καθημερινές συνήθειες του διπλανού σας:

Εσύ;

Πάντα συνήθως μερικές φορές ποτέ

Βλέπεις τηλεόραση το βράδυ;				
Πας για ύπνο αργά;				
Ξυπνάς νωρίς το πρωί;				
Βγαίνεις έξω το βράδυ;				
Βλέπεις τηλεόραση το μεσημέρι;				
Μαγειρεύεις στο σπίτι;				
Ξαπλώνεις το μεσημέρι;				
Συναντάς τους φίλους σου;				
Διαβάζεις βιβλία;				
Ακούς ελληνική μουσική;				
Φοράς καπέλο;				

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Βγαίνω, παρέα, Βράδυ, Μαγαζί/ά,
Μαγειρεύω, Μεσημέρι, Ξυπνάω, Πάω για
ποτό, Πάω για ύπνο, Πρωί, Συναντάω, Τρώω

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ
Μάθημα 2^ο: Ένα βράδυ με φίλους

A. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Έχετε φίλους/φίλες;
Πότε τους βλέπετε;
Τρώτε με τους φίλους σας;
Πώς διασκεδάσετε;

Ο Νίκος καλεί τον Πέτρο και τον Χουσεΐν στο σπίτι για φαγητό. Είναι Σάββατο βράδυ. Ο Πέτρος και ο Χουσεΐν έρχονται στο σπίτι του Νίκου.

Νίκος: Καλώς ορίσατε, φίλοι μου. Ελάτε να σας γνωρίσω την οικογένειά μου. Απο δω η γυναίκα μου η Ελένη, οι κόρες μου Ειρήνη και Κατερίνα και ο γιος μου Άγγελος.

Πέτρος: Χαίρω πολύ. Αυτά τα λουλούδια είναι για σένα, Ελένη, και οι σοκολάτες για τα παιδιά.

Χουσεΐν: Αυτό το γλυκό από μένα. Είναι μπακλαβάς.

Ελένη: Ευχαριστούμε πολύ. Περάστε στο σαλόνι. Τι να σας κεράσουμε;

Πέτρος: Λίγο κόκκινο κρασί.

Ελένη: Ορίστε το κρασί, Πέτρο. Στην υγεία σου!

Πέτρος: Στην υγεία σας!

Ελένη: Εσύ Χουσεΐν, τι θέλεις;

Χουσεΐν: Δεν πίνω κρασί. Ένα αναψυκτικό.

Ελένη: Ορίστε, Χουσεΐν. Δοκίμασε και ξηρούς καρπούς. Είναι φρέσκοι.

Χουσεΐν: Ευχαριστώ πολύ. Είστε μια πολύ φιλόξενη οικογένεια.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Ποιες εκφράσεις χρησιμοποιείτε

- Όταν ένας φίλος έρχεται στο σπίτι σας →
- Όταν συστήνετε τη γυναίκα σας/τον άνδρα σας →
- Όταν προσφέρετε λουλούδια →
- Όταν κερνάτε τον φίλο σας ή την φίλη σας →
- Όταν προσφέρετε ποτό/νερό/γλυκό →
- Όταν εύχεστε υγεία →

Καλώς Ορίσαστε!

Πέτρος: Σας ευχαριστούμε πολύ. Ήταν υπέροχη βραδιά.
Χουσεΐν: Και το φαγητό θαυμάσιο.
Νίκος: Κι εμείς σας ευχαριστούμε για την ωραία βραδιά.
Κάναμε καλή παρέα. Να τα ξαναπούμε.
Πέτρος και Χουσεΐν: Βεβαίως. Καληνύχτα!
Νίκος και Ελένη: Καληνύχτα!

Ευχαριστώ. Καληνύχτα!

Στην υγεία σου!

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Το ρήμα: έρχομαι

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
(εγώ) έρχομαι	(εμείς) ερχόμαστε
(εσύ) έρχεσαι	(εσείς) ερχόσαστε/έρχεστε
(αυτός) έρχεται	(αυτοί) έρχονται

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

Ρωτήστε(ενικός):

ποιος;

ποια;

ποιο;

Ρωτήστε (πληθυντικός):

ποιοι;

ποιες

ποια;

Ο μαθητής βλέπει τον δάσκαλο. Οι φίλοι μου διαβάζουν Ελληνικά.

-Ποιος βλέπει τον δάσκαλο;

-Ποιοι διαβάζουν Ελληνικά;

Η δασκάλα βλέπει τη μαθήτρια. Οι δασκάλες βοηθάν τους μαθητές;

-Ποια βλέπει τη μαθήτρια;

-Ποιες βοηθάν τους μαθητές;

Αυτό είναι το βιβλίο της πρώτης Δημοτικού. Τα παιδιά παίζουν στην αυλή.

-Ποιο είναι αυτό;

-Ποια παίζουν στην αυλή;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

➤ *Τι ώρα έρχεται το λεωφορείο; Έρχεται στις 8:30.*

1. το παιδί από το σχολείο;
2. από τη δουλειά σου;
3. από το μάθημα των Ελληνικών;
4. ο ταχυδρόμος το πρωί;

2 Ποιος είναι αυτός;
Τι κρατάει στον ώμο του;
Τι κρατάει στο χέρι του;

Ο ταχυδρόμος

3. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

πατέρας- φωνάζω-Γιάννη
Ο πατέρας φωνάζει τον Γιάννη.
Ποιος φωνάζει τον Γιάννη;

1. δάσκαλος-διαβάζω-ιστορία

.....
.....

2. Νίκος-πληρώνω-λογαριασμός

.....
.....

3. γυναίκα-καθαρίζω-δρόμος

.....
.....

4. παιδί-αγοράζω-τετράδιο

.....
.....

5. Κατερίνα-θέλω-παγωτό.

.....
.....

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Ρωτάμε:

Ποιον;-ποια;-ποιο/τι; Ποιους;-ποιες;-ποια;

Παραδείγματα

Ποιον βλέπει ο μαθητής; Τον δάσκαλο.

Τι βλέπει το παιδί; Το βιβλίο.

Ποια βλέπει η δασκάλα; Την μαθήτριά.

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Ποιον θέλετε; Τον κύριο Αλεξίου.

Τι θέλετε; Μια εφημερίδα.

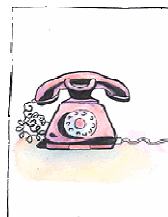
1.περιμένετε;	Τους φίλους μου.
2.βιβλία θέλετε;	Αυτά εδώ.
3.βλέπετε;	Τον δάσκαλο.
4.μάθημα έχεις σήμερα;	Μαθηματικά.
5.διαβάζεις;	Ένα βιβλίο.
6.συναντάς κάθε μέρα;	Τη φίλη μου.

Στο τηλέφωνο:

-Ποιον θέλετε;

-Τον Νίκο, παρακαλώ.

-Τον Χουσεΐν, παρακαλώ.

Αριθμοί 101-10.000

101	εκατόν ένα	1000	χίλια	
200	διακόσια	2000	δύο χιλιάδες	
300	τριακόσια	3000	τρεις χιλιάδες	
400	τετρακόσια	4000	τέσσερις χιλιάδες	
500	πεντακόσια	5000	πέντε χιλιάδες	
600	εξακόσια	6000	έξι χιλιάδες	
700	επτακόσια	7000	επτά χιλιάδες	
800	οκτακόσια	8000	οκτώ χιλιάδες	
900	εννιακόσια	9000	εννιά χιλιάδες	10000 δέκα χιλιάδες

Συμπληρώστε και διαβάστε τους ενδιαμέσους αριθμούς:

102.....110,210.....215,320.....
.....330,430.....440,550.....
.....560,670.....680,1200.....
.....1220,2001.....
.....2010

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Έλα, ελάτε, έρχομαι, ευχαριστώ πολύ, καλώς ήλθες, καλώς όρισες, λουλούδι/α, ορίστε, σοκολάτα/ες, στην υγειά σου/σας, βραδιά, αναψυκτικό, μπακλαβάς, βεβαίως.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Μάθημα 1^ο: Επίσκεψη στο σχολείο

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πάτε στο σχολείο του παιδιού σας;
Ξέρετε το δάσκαλό του;
Ξέρετε τους φίλους του παιδιού σας;

Ο Πέτρος Οικονόμου διδάσκει στην Πρώτη τάξη του καινούριου Δημοτικού σχολείου στη Ξάνθη. Στην τάξη του έχει τριάντα παιδιά. Έχει δέκα οκτώ μαθήτριες και δώδεκα μαθητές. Σήμερα οι γονείς των παιδιών έρχονται στο σχολείο. Ρωτάνε πώς πάνε τα παιδιά τους στα μαθήματα. Ο κύριος Χατίπογλου συζητάει με το δάσκαλο για το γιο του Ραμαδάν.

-Καλημέρα σας, κύριε Οικονόμου. Είμαι ο πατέρας του Ραμαδάν Χατίπογλου. Θα ήθελα να μάθω πώς πηγαίνει ο γιος μου στο σχολείο.
-Καλημέρα, κύριε Χατίπογλου. Θέλω εδώ και μέρες να σας μιλήσω, αλλά δεν μπορώ να σας βρω στο τηλέφωνο.
-Δουλεύω πολλές ώρες. Μα τι συμβαίνει; Υπάρχει κάποιο πρόβλημα με τον Ραμαδάν;
-Τον τελευταίο μήνα ο Ραμαδάν έρχεται αδιάβαστος στο σχολείο. Τον σηκώνω στο μάθημα και δεν ξέρει ν' απαντήσει. Στην αρχή ήταν καλός μαθητής. Τελευταία όμως δεν διαβάζει. Τι γίνεται στο σπίτι; Τον παρακολουθείτε στα μαθήματά του;
-Δεν έχω πολύ χρόνο. Γυρίζω αργά από τη δουλειά μου. Η μητέρα του δεν ξέρει καλά Ελληνικά και δεν μπορεί να τον βοηθήσει.
-Το παιδί χρειάζεται βοήθεια. Εγώ κάνω ό,τι μπορώ. Όμως πρέπει να βοηθήσετε κι εσείς. Ο Ραμαδάν πρέπει να γράφει κάθε μέρα τις ασκήσεις γραμματικής και αριθμητικής. Και σεις, πρέπει να δείχνετε ενδιαφέρον για το πρόγραμμα των μαθημάτων.
-Σας ευχαριστώ, κύριε Οικονόμου. Θα παρακολουθούμε περισσότερο τον Ραμαδάν γιατί θέλουμε να μάθει γράμματα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Συμπληρώστε γραπτά και προφορικά τις παρακάτω προτάσεις από τις λέξεις του κειμένου:

Ο Ραμαδάν έρχεται
Ο Ραμαδάν δεν ξέρει
Ο πατέρας του γυρίζει.....
Η μητέρα του δεν ξέρει
Ο Ραμαδάν πρέπει να.....
Εμείς θέλουμε να

2. Απαντήστε προφορικά στις παρακάτω ερωτήσεις:

Τι λέτε στο δάσκαλο όταν πάτε στο σχολείο;
Τι κάνετε όταν το παιδί σας διαβάζει στο σπίτι;
Πόσες ώρες δουλεύετε την ημέρα;
Πόσες ώρες διαβάζει το παιδί σας στο σπίτι;
Βοηθάτε το παιδί σας όταν διαβάζει;
Πόσο ξέρετε Ελληνικά; Λίγο, πολύ, καθόλου;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Κτητικές αντωνυμίες

Ο δάσκαλός Η μητέρα Το σχολείο Οι δάσκαλοί Οι μητέρες Τα σχολεία	➔	μου σου του/της/του μας σας τους
---	---	---

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Γράψτε τις κτητικές αντωνυμίες όπως στο παράδειγμα:

Ο πατέρας του Ραμαδάν → Ο πατέρας του

1. Το σχολείο του Ραμαδάν →
2. Το βιβλίο της Μαρίας →
3. Το σπίτι του Νίκου και της Ελένης →
4. Ο καφές που πίνω →
5. Οι φίλοι που έχουμε →
6. Οι μαθητές του σχολείου →
7. Η μητέρα της Αϊσέ →
8. Οι γονείς του Ραμαδάν →
9. Ο δάσκαλος της Ειρήνης →
10. Τα παιδιά του Νίκου και της Ελένης →
11. Η βόλτα που πας.
12. Η μουσική που ακούτε.

2. Δουλέψτε σε ομάδες και ρωτήστε τους άλλους όπως στο παράδειγμα:

Αγαπάτε τα παιδιά σας; Ναι, αγαπάμε τα παιδιά μας.

1. Βοηθάτε τα παιδιά σας;
2. Συναντάτε τους φίλους σας;
3. Γράφετε τις ασκήσεις σας;
4. Διαβάζετε το μάθημά σας;
5. Μιλάτε με τους φίλους σας;
6. Βγαίνετε με την παρέα σας;

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Η Πρόθεση σε

σε + τον ➡ **στον**

σε + τη(ν) ➡ **στην**

σε + το ➡ **στο**

Το παιδί παίζει **στον** κήπο.

Ο Νίκος τρώει **στην** ταβέρνα.

Είμαι **στο** σχολείο.

σε + τους ➡ **στους**

σε + τις ➡ **στις**

σε + τα ➡ **στα**

Οι γονείς μιλάνε **στους** δασκάλους.

Οι μαθητές μπαίνουν **στις** τάξεις.

Οι μαθητές κάθονται **στα** θρανία.

Απαντήστε γραπτά και προφορικά στις ερωτήσεις.

Πού πηγαίνουν τα παιδιά σας κάθε μέρα;

Πού πηγαίνετε εσείς κάθε πρωί;

Πού κάνετε μάθημα Ελληνικών;

Σε πόση ώρα χτυπά το κουδούνι για διάλειμμα;

Πού;	στον στην στο στους στις στα
-------------	---

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Προσέξτε τις εκφράσεις:

Θέλω να σας μιλήσω.

Δεν μπορώ να σας βρω στο τηλέφωνο.

Δεν ξέρει ν'απαντήσει.

Δεν μπορεί να τον βοηθήσει.

Πρέπει να γράφει τις ασκήσεις.

Θέλουμε να μάθει γράμματα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Μάθημα 2^ο: Μελέτη στο σπίτι

A. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πότε διαβάζει το παιδί σας;
Ποιο είναι το πιο δύσκολο μάθημα του παιδιού σας;
Διαβάζει μόνο του ή μαζί σας;
Σε ποιο μάθημα δεν πάει καλά το παιδί σας;
Σε ποιο μάθημα πάει καλά το παιδί σας;
Φέρτε το πρόγραμμα μαθημάτων του παιδιού σας
και συζητήστε μέσα στην τάξη.

Είναι απόγευμα. Ο Ραμαδάν είναι στο σπίτι του. Μελετά τα μαθήματά του. Η μητέρα του κάθεται δίπλα του. Τον ρωτά πόσα μαθήματα έχει σήμερα.

-Ραμαδάν, πόσα μαθήματα έχεις σήμερα;

-Έχω ανάγνωση, αντιγραφή και ορθογραφία.

-Δεν έχεις μαθηματικά;

-Οχι, δεν έχω μαθηματικά.

-Γιατί δεν έχεις μαθηματικά, Ραμαδάν;

-Γιατί κάναμε επανάληψη την πρόσθεση και την αφαίρεση.

-Ποιο μάθημα έχεις στη γλώσσα;

-Στη σελίδα 13 'Η Στέλα κάνει τη δασκάλα'.

-Και αντιγραφή, τι έχεις;

-Αντιγραφή έχω την πρόταση: 'Ποια παιχνίδια σου αρέσουν πιο πολύ;'

Ορθογραφία έχω αυτή την πρόταση και τις λέξεις της καρτέλας 'ρωτώ. παίνω'.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με λέξεις του κειμένου:

Ο Ραμαδάν μελετά τα μαθήματά του. Σήμερα έχει και Δεν έχει, γιατί ο δάσκαλος έκανε στους μαθητές επανάληψη την και την Η ανάγνωσή του είναι στη σελίδα, η αντιγραφή του είναι η 'Ποια παιχνίδια σου αρέσουν πιο πολύ;' και η ορθογραφία του οι λέξεις

2. Ρωτήστε το παιδί σας ποια μαθήματα έχει αύριο στο σχολείο και αντιγράψτε τα στο τετράδιό σας.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Κλίση Θηλυκών

Ουσιαστικών

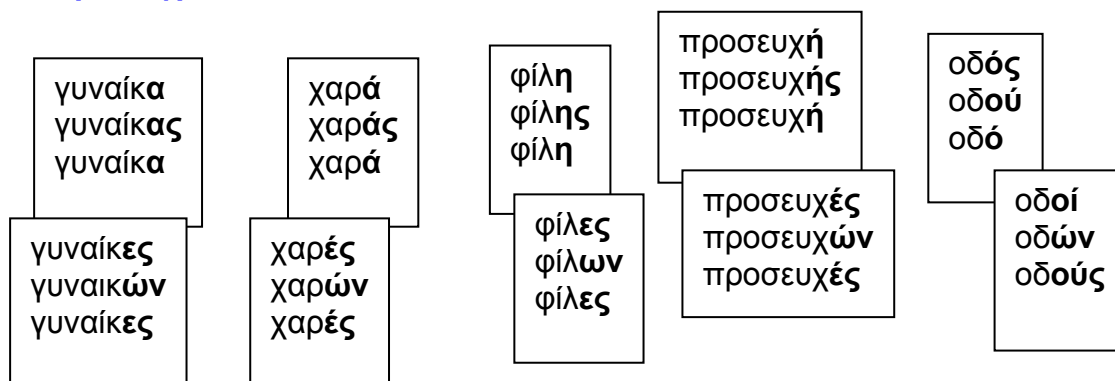
Ενικός Πληθυντικός

-α/ά	-ες/ές
-ας/άς	-ών
-α/ά	-ες/ές

-η/ή	-ες/ές
-ης/ής	-ων/ών
-η/ή	-ες/ές

-ος	-οι
-ου	-ων
-ο	-ους

Παραδείγματα

Ο σύνδεσμος γιατί

ΑΙΤΙΑ ➡ Γιατί; ➡ γιατί

Παραδείγματα

-Γιατί τρέχεις; -Γιατί είμαι βιαστικός.
Τρέχω, γιατί είμαι βιαστικός.

-Γιατί τα παιδιά είναι χαρούμενα; - Γιατί πηγαίνουν εκδρομή.
Τα παιδιά είναι χαρούμενα, γιατί πηγαίνουν εκδρομή.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο των ουσιαστικών στην παρένθεση:

1. Δώσε μου το τηλέφωνο της (δουλειά) σου.
2. Χαίρω πολύ για τη (γνωριμία) μας.
3. Πες μου την (ώρα).
4. Μιλά στην (υπάλληλος).
5. Διαβάζουμε τους αριθμούς των (οδός).
6. Σήμερα έχουν την (επέτειος) του γάμου τους.
7. Μετράω τις (σελίδα) του βιβλίου μου.
8. Διαβάζει δύο (εφημερίδα) κάθε μέρα.
9. Πλήρωσε την (επιταγή) στην (τράπεζα).
10. Άκουσα τις (φωνή) και άνοιξα την (πόρτα).

2. Γράψτε τη γενική ενικού και πληθυντικού των ουσιαστικών όπως στο παράδειγμα:

<i>η θάλασσα</i> →	<i>της θάλασσας</i>	<i>των θαλασσών</i>
1. η μητέρα		
2. η χώρα		
3. η ιστορία		
4. η ώρα		
5. η γλώσσα		
6. η δουλειά		
7. η τιμή		
8. η προσευχή		
9. η έξοδος		
10. η υπάλληλος		

3. Συνδέστε τις προτάσεις με το γιατί όπως στο παράδειγμα:

Ο Ραμαδάν δεν έχει μαθηματικά./ Έκαναν επανάληψη την πρόσθεση.
Ο Ραμαδάν δεν έχει μαθηματικά γιατί έκαναν επανάληψη την πρόσθεση.

1. Δεν τρώω ψάρια./ Δεν μου αρέσουν.

.....

2. Δεν τον χαιρετώ./ Δεν τον γνωρίζω.

.....

3. Δεν πάω στο σχολείο./ Δεν έχω χρόνο.

.....

4. Ανοίγω το παράθυρο./ Κάνει πολλή ζέστη.

.....

5. Γυρίζω αργά./ Έχω πολλή δουλειά.

.....

6. Κλείνω το παράθυρο./ Κάνει κρύο.

.....

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Τοπικά Επιρρήματα

Πού;
Πάνω (σε)≠κάτω (από)
Μέσα (σε)≠έξω (από)
Εδώ≠εκεί
Αριστερά≠δεξιά

➤ Παραδείγματα

- Πού είναι το βιβλίο; Το βιβλίο είναι πάνω στο θρανίο.
- Πού είναι το μολύβι; Το μολύβι είναι κάτω από το βιβλίο.
- Πού πας; Πάνω.
- Πού κοιτάς; Κάτω.
- Πού είναι το σχολείο; Το σχολείο είναι εδώ.
- Πού είναι το σπίτι; Το σπίτι είναι εκεί.
- Πού είναι το περίπτερο; Το περίπτερο είναι δεξιά.
- Πού είναι ο φούρνος; Ο φούρνος είναι αριστερά.

δεξιά ≠ αριστερά

Ρωτήστε το διπλανό σας και όπου χρειστεί δείξτε:

1. Πού είναι το βιβλίο σου;
2. Πού είναι ο δάσκαλός σου;
3. Πού είναι η πόρτα της αίθουσας;
4. Πού είναι το παράθυρο της τάξης σου;
5. Πού είναι το σχολείο του παιδιού σου;
6. Πού είναι το χωριό σου/η πόλη σου;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Μελετώ, μάθημα, ρωτώ, ανάγνωση, αντιγραφή, ορθογραφία, μαθηματικά, επανάληψη, πρόσθεση, αφαίρεση, πρόταση, παίρνω.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η: ΔΙΑΜΟΝΗ
Μάθημα 2^ο: Το σπίτι μας

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πολυκατοικία
Η πολυκατοικία έχει ορόφους.
κήπο.

Μονοκατοικία
Η μονοκατοικία έχει αυλή ή

Πείτε στην τάξη:

Μένετε σε πολυκατοικία ή μονοκατοικία;
Πού είναι το σπίτι σας, στην πόλη ή στο χωριό;
Πώς είναι το σπίτι σας; Μεγάλο ή μικρό;

Ο Νίκος και η Ελένη νοικιάζουν ένα μεγάλο διαμέρισμα στη Ξάνθη. Είναι στον τέταρτο όροφο μιας πολυκατοικίας. Η πολυκατοικία έχει πέντε ορόφους, γκαράζ, ασανσέρ, και μία μεγάλη είσοδο. Το διαμέρισμα έχει ένα χολ, ένα σαλόνι, μία τραπεζαρία και τρία υπνοδωμάτια απέναντι από το σαλόνι: Ένα υπνοδωμάτιο για τους γονείς, ένα υπνοδωμάτιο για τις δύο κόρες τους και ένα υπνοδωμάτιο για το γιο τους. Δίπλα στο σαλόνι υπάρχει ένα μικρό δωμάτιο. Αυτό είναι το γραφείο. Εκεί διαβάζουν η Ελένη κι ο Νίκος. Ακόμη υπάρχουν μία κουζίνα και δύο μπάνια. Γύρω-γύρω υπάρχουν μεγάλα μπαλκόνια με πολλές γλάστρες. Το σπίτι είναι άνετο και ευχάριστο.

Ο Μουσταφά και η Αλέβ μένουν σε ένα αγροτόσπιτο στο χωριό. Το αγροτόσπιτο έχει ένα μεγάλο δωμάτιο, δύο κρεβατοκάμαρες, μία μεγάλη κουζίνα και ένα μικρό μπάνιο. Στο μεγάλο δωμάτιο υπάρχει ένα τζάκι. Στη μέση του δωματίου υπάρχει ένα τραπέζι με τέσσερις καρέκλες. Εκεί διαβάζει ο Αχμέτ. Στη μία κρεβατοκάμαρα οι γονείς κοιμούνται σε ένα μεγάλο ξύλινο κρεβάτι. Τα παιδιά κοιμούνται σε μικρά κρεβάτια στο άλλο δωμάτιο του σπιτιού. Το σπίτι έχει μία αυλή με ζώα: κότες, κατσίκια και ένα γάιδαρο. Έχει και ένα μπαξέ με κηπευτικά. Η Αλέβ φροντίζει τον μπαξέ και ταΐζει τα ζώα κάθε μέρα. Όμως τον άλλο μήνα η οικογένεια Χατίπογλου μετακομίζει στη Ξάνθη. Ο Ραμαδάν και ο Αχμέτ θα πάνε σχολείο εκεί. Όλη η οικογένεια θα μείνει σε ένα καινούριο σπίτι στην πόλη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Πόσα δωμάτια έχει το σπίτι σας;
2. Πόσα παράθυρα έχει το σπίτι σας;
3. Πόσες πόρτες υπάρχουν μέσα στο σπίτι σας;
4. Έχετε αυλή, κήπο ή μπαλκόνι;
5. Πού διαβάζουν τα παιδιά σας;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Κλίση ουδετέρων
ουσιαστικών

Ενικός Πληθυντικός

-ο	-α
-ου	-ων
-ο	-α

-ί	-ιά
-ιού	-ιών
-ί	-ιά

-ος	-η
-ους	-ών
-ος	-η

Παραδείγματα

σχολείο σχολείου σχολείο σχολεία σχολείων σχολεία	παιδί παιδιού παιδί παιδιά παιδιών παιδιά	δάσος δάσους δάσος δάση δασών δάση
---	---	--

Το ρήμα: Υπάρχει

Παραδείγματα:

Υπάρχει –Υπάρχουν	Τι <u>υπάρχει</u> μέσα στην τάξη; <u>Υπάρχουν</u> θρανία, βιβλία και τετράδια. Πόσα θρανία <u>υπάρχουν</u> στην τάξη σας; <u>Υπάρχουν</u> δέκα πέντε θρανία.
-------------------	---

Το αόριστο άρθρο: Ένας, μια, ένα

Ένας	μια	Ένα
Ενός	μιας	ενός
Έναν	μια	Ένα

Παραδείγματα

Ένας δάσκαλος μιλάει στον πατέρα μου.
Μια μαθήτρια κλείνει την πόρτα.
 Διαβάζω **ένα** βιβλίο.
Μια βαλίτσα **ενός** επιβάτη βρίσκεται στο σταθμό.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο των ουσιαστικών στην παρένθεση:

1. Πώς τα περάσατε στο (ταξίδι);
2. Τα (σκυλί) προστατεύουν τα (πρόβατο) του (κοπάδι).
3. Τα (παράθυρο) του (δωμάτιο) είναι κλειστά.
4. Η είσοδος του (κτίριο) είναι δεξιά.
5. Η ορθογραφία σας έχει πέντε (λάθος).
6. Έχει έναν πόνο στο (στήθος).

2. Γράψτε τη γενική ενικού και πληθυντικού των ουσιαστικών όπως στο παράδειγμα:

το έτος	του έτους	των ετών
το λιμάνι		
το έδαφος		
το χωράφι		
το ζώο		
το υπουργείο		
το γένος		

3. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

ολένας σκύλος	 τετράδιο	 πολυκατοικία
..... σπίτι	 καρέκλα	 δωμάτιο
..... μαθητής	 γραφείο	 δάσκαλος
..... κήπος	 μάθημα	 ιστορία

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Επιρρήματα

Δίπλα (σε): Ένα πάρκο είναι δίπλα στο σχολείο.

Απέναντι (από): Η κουζίνα είναι απέναντι από το σαλόνι.

Κοντά (σε): Το σπίτι του είναι κοντά στο σχολείο.

Μακριά (από): Αυτός μένει μακριά από την πόλη.

Ανάμεσα (σε): Η Κατερίνα κάθεται ανάμεσα στην Ειρήνη και τον Άγγελο.

Απαντήστε στις ερωτήσεις χρησιμοποιώντας την εικόνα του χάρτη και τα επιρρήματα: δίπλα σε, απέναντι από, κοντά σε, μακριά από, ανάμεσα.

1. Ο Ν. Ξάνθης βρίσκεται στον Ν. Καβάλας και τον Ν. Ροδόπης.
2. Η Ξάνθη βρίσκεται από την Σταυρούπολη.
3. Η Ξάνθη βρίσκεται από την Θεσσαλονίκη.
4. Ο Ν. Καβάλας βρίσκεται στο Ν. Ξάνθης.
5. Ο Ν. Καβάλας βρίσκεται στη Θάσο.

Ο σύνδεσμος και

παραδείγματα

Και κι

*και το μεσημέρι και το βράδυ // κι εδώ κι εκεί
τρώμε και πίνουμε // κι εγώ κι αυτός
βλέπω και ακούω // κι η Ελένη κι ο Νίκος*

➤ και σήμερα κι αύριο

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Διαμέρισμα, πολυκατοικία, όροφος, μονοκατοικία, αυλή, κήπος, γκαράζ, ασανσέρ, είσοδος, δωμάτιο, χωλ, σαλόνι, τραπεζαρία, υπνοδωμάτιο, γραφείο, κουζίνα, μπάνιο, μπαλκόνι, άνετο, ευχάριστο, χωριό, αγροτόσπιτο, ζώο, κότα, κατσίκι/ια, τζάκι, γωνία, μπαξές, κοιμάμαι, ταΐζω, φροντίζω, μετακομίζω.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η: ΔΙΑΜΟΝΗ

Μάθημα 2^ο: Το δωμάτιο των παιδιών

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Για το δωμάτιο των παιδιών σας: Πώς είναι;
Τα παιδιά σας είναι τακτικά;
Εσείς τα μαλλώνετε ποτέ;
Είστε αυστηροί με τα παιδιά σας;
Πότε τους λέτε 'Μπράβο;'

Η Ελένη είναι στο δωμάτιο των κοριτσιών. Εκεί υπάρχουν δύο κρεβάτια, μία ντουλάπα, μία βιβλιοθήκη και δύο μικρά γραφεία. Η Ειρήνη και η Κατερίνα διαβάζουν τα μαθήματά τους στα γραφειάκια τους. Επάνω στα γραφεία υπάρχουν τα τετράδια, τα βιβλία, τα μολύβια, οι ξύστρες, οι γόμες, όλα μαζί ανακατωμένα. Η Ελένη μαλλώνει τα κορίτσια:

-Μαζέψτε τα πράγματά σας. Μην τα πετάτε εδώ κι εκεί.

-Μαμά, άσε μας να διαβάσουμε. Μας ενοχλείς.

-Σας λέω να είστε πιο τακτικές. Πώς διαβάζετε με τόση ακαταστασία;

-Μας αρέσει να έχουμε όλα τα πράγματα στο τραπέζι μας.

-Ελάτε να τα βάλουμε σε τάξη. Μάθετε να διαβάζετε σωστά.

Εδώ τα τετράδια, εκεί τα βιβλία, μέσα στις κασετίνες τα μολύβια, οι γόμες και οι ξύστρες. Έτσι μπράβο. Τώρα είναι καλύτερα. Λοιπόν, τι μαθήματα έχετε γι' αύριο;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Απαντήστε προφορικά στις ερωτήσεις:

Πού βρίσκεται η Ελένη;

Τι υπάρχει εκεί;

Τι υπάρχουν πάνω στα γραφεία των κοριτσιών;

Γιατί η Ελένη μαλλώνει τα κορίτσια;

Τι κάνει η Ελένη;

Τι ρωτάει η Ελένη τα κορίτσια;

Μπράβο!
Πολύ καλά!

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Προσωπικές αντωνυμίες: Αιτιατική

Αδύνατοι τύποι-Δυνατοί τύποι		
Εγώ	→ με	εμένα
Εσύ	→ σε	εσένα
Αυτός/ή/ό	→ τον/την/το	αυτόν/ήν/ό
Εμείς	→ μας	εμάς
Εσείς	→ σας	εσάς
Αυτοί/ές/ά	→ τους/τις/τα	αυτούς/ές/ά

Παραδείγματα

Εγώ είμαι η Ελένη.
Εσύ είσαι η Αϊσέ.
Αυτός είναι ο αδελφός μου.
Αυτή είναι η αδελφή μου.
Αυτό είναι το αυτοκίνητό μου.
Εμείς είμαστε οι δασκάλες σας.

Εσείς είστε φίλες μας.
Αυτοί είναι ο Χουσεΐν και ο Πέτρος;
Αυτές είναι η Αλέβ και η Ελένη.
Αυτά είναι τα παιδιά μας.

Με ξέρεις; **(Με)** ξέρεις **εμένα**;
Σε ξέρω. **(Σε)** ξέρω **εσένα**;
Τον ξέρεις; **(Τον)** ξέρεις **αυτόν**;
Δεν **την** ξέρεις. Δεν **(την)** ξέρεις **αυτήν**.
Το βλέπεις; **(Το)** βλέπεις **αυτό**;
Μας βλέπετε κάθε μέρα. **Εμάς**
βλέπετε κάθε μέρα.
Σάς αγαπάμε. **Εσάς** αγαπάμε.
Τους ξέρεις; **Αυτούς (τους)** ξέρεις;
Τις ξέρεις; **Αυτές (τις)** ξέρεις;
Τα ξέρετε; **Αυτά (τα)** ξέρετε;

Οι προθέσεις με, σε, από, για + αιτιατική

Παραδείγματα

Ο πατέρας είναι **με** τον Χουσεΐν.
Μένει **σε** αυτήν την πολυκατοικία.
Ο Πέτρος είναι **από** τη Θεσσαλονίκη.
Αυτός νοιάζεται **για** τα παιδιά του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Βλέπω την Ελένη κάθε μέρα.

Την βλέπω κάθε μέρα. Αυτήν βλέπω κάθε μέρα.

1. Ακούν την Ελένη και την Αλέβ.
2. Δεν περιμένουμε τον Χουσεΐν.
3. Αγαπάμε την Ειρήνη και την Αϊσέ.
4. Διαβάζουν τα μαθήματά τους.
5. Τρώμε το σουβλάκι και το μπιφτέκι.
6. Βλέπουν τους φίλους τους κάθε μέρα.
7. Βλέπουν το χάρτη του Ν. Ξάνθης.
8. Δείχνω στα παιδιά έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή.

2. Απαντήστε στις ερωτήσεις όπως στο παράδειγμα:

Σας περιμένουν στο σταθμό;

Ναι, μας περιμένουν. (Ναι, με περιμένουν).

Όχι, δεν με περιμένουν.

1. Έχεις τον χάρτη εδώ;

Ναι,

2. Ακούτε τον πατέρα σας και τη μητέρα σας;

Ναι,

3. Ξέρετε τον κύριο Οικονόμου;

Όχι,

4. Ζητάνε τον κύριο Αλεξίου στο τηλέφωνο;

Όχι,

5. Θέλεις τη γνώμη μου;

Ναι,

6. Πονάει το κεφάλι σου;

Όχι,

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Με	➡	ΠΟΙΟΝ/ΠΟΙΑ/ΠΟΙΟ
Σε	➡	ΠΟΙΟΥΣ/ΠΟΙΕΣ/ΠΟΙΑ
Από	➡	
Για	➡	

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω απαντήσεις:

Παραδειγμα: Με ποιον μιλάς στο τηλέφωνο; Με(ο Χουσεΐν)
Με τον Χουσεΐν.

1. Με ποιον μένεις στο σπίτι; Με (ο Γιώργος).
2. Από ποια πόλη είναι ο Νίκος; Από (η Θεσσαλονίκη).
3. Με ποιον μιλάς στο τηλέφωνο; Με (ο πατέρας μου).
4. Με ποιον τρως το μεσημέρι; Με και (η γυναίκα μου, τα παιδιά μου).
5. Από ποια στάση παίρνεις το λεωφορείο; Από (η αφετηρία).
6. Για ποιους είναι αυτά τα γλυκά; Για..... (οι συνάδελφοί μου).
7. Σε ποιον γράφεις; Σε..... (η φίλη μου).
8. Σε ποια πόλη είναι το σχολείο σου;

Υποκοριστικά: Κάτι μικρό!

➤ Παραδείγματα:

Παιδί → παιδάκι

Σκύλος → σκυλάκι

Σχημάτισε τα υποκοριστικά των λέξεων:

Τραπέζι, γραφείο, μωρό, σπίτι, κορίτσι, αγόρι, κολοκύθι, σύννεφο, νερό, φεγγάρι.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Τετράδιο, βιβλίο, μολύβι, ξύστρα, γόμα, μαλλώνω, μαζεύω, πετάω, ενοχλώ, τακτικός/ή/ό, ακαταστασία, βάζω σε τάξη, διαβάζω σωστά.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η: ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ
Μάθημα 1^ο: Προετοιμασία για το σχολείο

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Τι κάνετε κάθε πρωί;
Πώς ξυπνάτε τα παιδιά σας για το σχολείο;
Τι βλέπετε σε αυτή τη φωτογραφία;

Είναι 7.30 το πρωί. Η Αλέξ ξυπνάει τον Ραμαδάν για το σχολείο. Μπαίνει στο δωμάτιό του, ανοίγει το παράθυρο και πηγαίνει στο κρεβάτι του Ραμαδάν. Του χαϊδεύει το κεφαλάκι και του λέει:

- Ξύπνα, Ραμαδάν. Είναι ώρα για το σχολείο.
- Νυστάζω, μαμά. Άσε με να κοιμηθώ λίγο ακόμα.
- Ραμαδάν, θ' αργήσεις. Έλα, σήκω. Πήγαινε να πλυθείς. Έτσι μπράβο.
- Πού είναι τα ρούχα μου, μαμά;
- Εδώ είναι τα ρούχα σου: Η κίτρινη μπλούζα, η μπλέ φόρμα, κάλτσες καθαρές.
- Μαμά, θέλω τ'αθλητικά παπούτσια, γιατί έχουμε γυμναστική.
- Πάρε τ'αθλητικά παπούτσια σου. Πρέπει να φορέσεις το ζεστό μπουφάν, κασκόλ και γάντια. Και το κόκκινο σκουφί σου.
- Δεν το θέλω το σκουφί.
- Σήμερα κάνει κρύο. Πρέπει να ντυθείς καλά για να μη κρυώσεις. Φάε το πρωινό σου. Φεύγουμε αμέσως για το σχολείο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Διαβάστε το προηγούμενο κείμενο και απαντήστε προφορικά στις ερωτήσεις;

Τι ώρα ξυπνάτε τα παιδιά σας για το σχολείο;
Τι τούς λέτε όταν τα ξυπνάτε;
Ξυπνάνε εύκολα;
Σηκώνονται αμέσως;
Τι ρούχα φοράνε τα παιδιά σας για το σχολείο;
Τρώνε πρωινό τα παιδιά σας;

2. Να δείξετε στην εικόνα πού αντιστοιχούν τα μέλη του σώματος:

το κεφάλι, το μέτωπο, το φρύδι, οι βλεφαρίδες, τα μάτια, η μύτη, το στόμα, το μάγουλο, το πηγούνι, τ'αυτιά, ο λαιμός, ο ώμος, η πλάτη, το στήθος, το μπράτσο, το χέρι, τα δάχτυλα, η παλάμη, ο καρπός, η μέση, ο αγκώνας, ο μηρός, το γόνατο, η γάμπα, ο αστράγαλος, το πέλμα, το πόδι.

Το ανθρώπινο σώμα

B. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Προσωπικές αντωνυμίες: Γενική

	Αδύνατοι τύποι	Δυνατοί τύποι
Εγώ	μου	σ'εμένα
Εσύ	σου	σ'εσένα
Αυτός/ή/ό	του/της/το	σ'αυτόν, σ'αυτήν, σ'αυτό
Εμείς	μας	σ'εμάς
Εσείς	σας	σ'εσάς
Αυτοί/ές/ά	τους	σ'αυτούς, σ'αυτές, σ'αυτά

Παραδείγματα

Η Ελένη μου έδωσε ένα βιβλίο.	Η Ελένη έδωσε σ(ε) εμένα ένα βιβλίο.
Σου μιλάω για τα παιδιά μου.	Μιλάω σ(ε) εσένα για τα παιδιά μου.
Του δίνω το τηλέφωνό μου.	Δίνω σ(ε) αυτόν το τηλέφωνό μου.
Της αγοράζω ένα δώρο.	Αγοράζω σ(ε) αυτήν ένα δώρο.
Του αλλάζω την μπαταρία.	Αλλάζω σ(ε) αυτό την μπαταρία.
Μας ετοιμάζει πρωινό.	Ετοιμάζει σ(ε) εμάς πρωινό.
Ο δάσκαλος σας λέει μια ιστορία.	Ο δάσκαλος λέει σ(ε) εσάς μια ιστορία.
Ο ταχυδρόμος τους φέρνει τα γράμματα.	Ο ταχυδρόμος φέρνει σ(ε) αυτούς τα γράμματα.

Προσοχή ➤ Μου αρέσει → Αρέσει σ(ε) εμένα.
 Σου αρέσει → Αρέσει σ(ε) εσένα.
 Του/της /του αρέσει → Αρέσει σ(ε) αυτόν/ήν/ό.
 Μας αρέσει → Αρέσει σ(ε) εμάς.
 Σας αρέσει → Αρέσει σ(ε) εσάς
 Τους αρέσει → Αρέσει σ(ε) αυτούς, σ'αυτές, σ'αυτά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Ο Άγγελος μου δίνει ένα παιχνίδι. → Ο Άγγελος δίνει σ'εμένα ένα παιχνίδι.

- Η μητέρα τους ετοιμάζει το φαγητό.
- Σου ζητώ να μου τηλεφωνήσεις.
- Ο δάσκαλος τους μαθαίνει πολλά πράγματα.
- Σου προσφέρω ένα ποτήρι κρασί.
- Μας δίνει τα τετράδια των εκθέσεων.
- Της λέει ένα μυστικό.
- Της δίνω τις φωτογραφίες.
- Ο δάσκαλος τους μιλάει.

2. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

εγώ – το ποδόσφαιρο →

Μου αρέσει το ποδόσφαιρο.

1. εγώ – η μουσική
2. εσείς – το καλό φαγητό
3. αυτοί – το τραγούδι
4. αυτές – ο χορός
5. αυτή – η μαγειρική
6. εμείς – το μάθημα

3. Πείτε τι σας αρέσει:

Σας αρέσει το μάθημα;

Σας αρέσει η τάξη σας;

Σας αρέσει το βιβλίο σας;

Τι άλλο σας αρέσει;

Τι δεν σας αρέσει;

Σας αρέσει το παγωτό;

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Μου
Σου
Του/της/του
Μας
Σας
Τους

- ➡ αρέσει
- ➡ αρέσουν

Παραδείγματα: Μου
αρέσει το σουβλάκι.
Σου αρέσουν οι

τηγανητές πατάτες;

Μου
Σου
Του/της/του
Μας
Σας
Τους

- ➡ πάει
- ➡ πάνε

➤ **Παραδείγματα:**
Μου πάει το κόκκινο χρώμα.
Της πάνε τα κοντά μαλλιά.

**Να συμπληρώσετε στον σωστό τύπο τα ρήματα
αρέσει/αρέσουν, πάει/πάνε:**

- 1..... (εσύ-οι κοντές φούστες).
2. (εμείς-τα Ελληνικά).
3. (αυτή-το στενό παντελόνι).
4. (εγώ –τα μαλλιά σου).
- 5..... (εσείς-αυτά τα παπούτσια).
6. (αυτοί –οι γιορτές).

Πείτε στην τάξη:

Τι σας αρέσει;→ Στο σπίτι, στη δουλειά, στην πόλη, στο χωριό;
Τι σας πάει;→ Μαλλιά, ρούχα, χρώματα.

**Τα ρήματα
λέω και τρώω**

λέω	τρώω
λες	τρως
λέει	τρώει
λέμε	τρώμε
λέτε	τρώτε
λέν(ε)	τρών(ε)

Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:

1. Το πρωί εμείς (λέω) καλημέρα.
2. Το μεσημέρι(τρώω) στο σπίτι μας.
3. Τι (λέω), Μουσταφά;
4. Ο αδελφός μου δεν (τρώω) το κοτόπουλο.
5. Πώς σε (λέω);
6. Εσύ (τρώω) το πρωινό σου.

Τα χρώματα

Το κόκκινο
Το πράσινο
Το μπλε
Το κίτρινο
Το καφέ
Το άσπρο
Το μαύρο
Το ρόζ
Το γκριζο

Ρωτήστε το διπλανό σας/τη διπλανή σας:

Τι χρώμα είναι η μπλούζα σου;
Τι χρώμα είναι τα μαλλιά σου;
Τι χρώμα είναι το παντελόνι σου;
Τι χρώμα είναι το πουκάμισό σου;
Τι χρώμα είναι το μπουφάν σου;
Τι χρώμα είναι η φούστα σου;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ξυπνάω/ώ, μπαίνω, χαϊδεύω, ανοίγω, νυστάζω, αργώ, πλένομαι, τα ρούχα, η μπλούζα, η φόρμα, οι κάλτσες, τα παπούτσια, η γυμναστική, το μπουφάν, το κασκόλ, τα γάντια, το σκουφί, η φούστα, το φόρεμα, το παντελόνι, το πουκάμισο, το κουστούμι, το μπλου τζην, το καπέλο, το παλτό, η καπαρντίνα, οι пуτζάμες, οι παντόφλες, τα γυαλιά

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η: ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ
Μάθημα 2^ο: Τι καιρό κάνει;

A. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Συζητήστε μέσα στην τάξη για το μετεωρολογικό δελτίο:

Τι βλέπετε στο χάρτη της Ελλάδας;
Τι καιρό κάνει;
Τι εποχή είναι;
Ποιες είναι οι θερμοκρασίες;
Πόσα είναι τα μπωφόρ στη θάλασσα;
Τι δουλειές κάνετε εσείς,
όταν ο καιρός είναι έτσι;

Είναι χειμώνας, μήνας Δεκέμβριος. Κάνει πολύ κρύο. Άλλοτε βρέχει, άλλοτε έχει συννεφιά. Όλοι λένε ότι τα Χριστούγεννα θα χιονίσει. Όμως το σπίτι είναι ζεστό. Έχει καλοριφέρ και τζάκι. Η Ελένη και ο Νίκος κάθονται μπροστά στο αναμμένο τζάκι και διαβάζουν. Η Ειρήνη και η Κατερίνα παίζουν με τις κούκλες τους. Ο Άγγελος ζωγραφίζει. Έξω αρχίζει να βρέχει. Μπουμπουνίζει και αστράφτει. Ο Άγγελος φοβάται τις αστραπές και τις βροντές. Η Ελένη τον παίρνει στην αγκαλιά της. Και του λέει ένα παραμύθι:
'Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα κοριτσάκι που φορούσε ένα κόκκινο σκουφάκι, και το λέγαν Κοκκινোসκουφίτσα...'

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Απαντήστε στις ερωτήσεις του κειμένου:

Τι εποχή είναι;
Ποιος μήνας είναι;
Τι καιρό κάνει;
Τι κάνουν η Ελένη και ο Νίκος;
Τι κάνουν η Ειρήνη και η Κατερίνα;
Τι φοβάται ο Άγγελος;
Τι λέει η μητέρα στον Άγγελο;
Διηγηθείτε ένα παραμύθι που ξέρετε μέσα στην τάξη;

Είναι απόγευμα. Ο Μεχμέτ, ο θείος του Ραμαδάν είναι στο καφενείο του χωριού. Κάθεται με τους φίλους του. Πίνουν καφέ και μιλάνε. Έξω αρχίζει να βρέχει. Στην αρχή ψιχαλίζει. Μετά ξεσπά καταιγίδα. Ο Μεχμέτ μιλά με τον φίλο του Χασάν:

- Ο καιρός χάλασε πάλι.
- Ναι. Τις τελευταίες μέρες βρέχει συνέχεια.
- Πάς στο χωράφι;
- Όχι. Έχει πολλή λάσπη.
- Πότε θα πας;
- Όταν σταματήσει η βροχή.
- Στην τηλεόραση είπαν ότι θα βρέχει όλη την εβδομάδα.
- Θα περιμένουμε. Τι να κάνουμε;
- Καλά λές. Έλα να σε κεράσω ένα ρακί.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε -ω/ώ: Μέλλοντας διαρκείας (Αύριο, μεθαύριο, του χρόνου)

Υποτακτική ενεστώτα

Μέλλοντας// υποτακτική
Θα // να+ οριστική ενεστώτα

Παραδείγματα:

Συνεχίστε την κλίση των ρημάτων στον μέλλοντα και την υποτακτική:

Δουλεύω

Θα//να δουλεύω

.....
.....
.....
.....
.....

Μελετώ

θα//να μελετώ

.....
.....
.....
.....
.....

Τηλεφωνώ

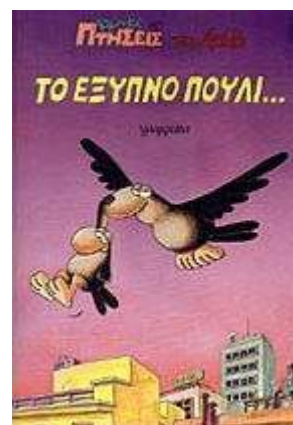
θα//να τηλεφωνώ

.....
.....
.....
.....
.....

ΕΠΙΘΕΤΑ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ (Ο)	ΘΗΛΥΚΑ (Η)	ΟΥΔΕΤΕΡΑ (ΤΟ)
- ος	-η	-ο
μεγάλος	μεγάλη	μεγάλο
μικρός	μικρή	μικρό
καλός	καλή	καλό
εύκολος	εύκολη	εύκολο

ΑΡΣΕΝΙΚΑ (Ο)	ΘΗΛΥΚΑ (Η)	ΟΥΔΕΤΕΡΑ (ΤΟ)
- ος	- α/ιά	- ο
ωραίος	ωραία	ωραίο
νέος	νέα	νέο
καινούριος	καινούρια	καινούριο
ξανθός	ξανθιά	ξανθό

ΑΡΣΕΝΙΚΑ	ΘΗΛΥΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ
Ο μεγάλος γιος	η μεγάλη κόρη	το μεγάλο παιδί
οι μεγάλοι γιοι	οι μεγάλες κόρες	τα μεγάλα παιδιά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα επίθετα στο σωστό γένος όπως στο παράδειγμα:

..... (μαύρος) σύννεφο. Το μαύρο σύννεφο.

1. (μεγάλος) σπίτι.
2. (καλός) μέρα.
3. (ωραίος) ταινία.
4. (καλός) μαθητής
6. (φρόνιμος) παιδί.
7. (έτοιμος) φαγητό.
8. (ξανθός) κοπέλα.

2. Γράψτε τις προτάσεις στον Μέλλοντα διαρκείας όπως στο παράδειγμα:

Βοηθάμε τον πατέρα στα κτήματα.

Θα βοηθάμε τον πατέρα στα κτήματα.

1. Τοποθετούμε τα βιβλία στη βιβλιοθήκη.

.....

2. Ζητάτε τη βοήθεια του δασκάλου.

.....

3. Μελετούν όλο το χρόνο.

.....

4. Φοράμε επίσημα ρούχα;

.....

5. Εσείς κόβετε τη σαλάτα κι εμείς στρώνουμε το τραπέζι.

.....

3. Γράψτε τις προηγούμενες προτάσεις στην Υποτακτική ενεστώτα όπως στο παράδειγμα:

Βοηθάμε τον πατέρα στα κτήματα.

Πρέπει να βοηθάμε τον πατέρα στα κτήματα.

1.

2.

3.

4.

5.

3. Κλίνετε στο τετράδιό σας:

Ο καλός μαθητής, η καλή μέρα, το μεγάλο σπίτι.

Η καλή μέρα απ'το πρωί φαίνεται!

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ: πότε; ➡ όταν

Παράδειγμα:

Πότε πας για μπάνιο; Όταν ο καιρός είναι καλός, πάω για μπάνιο.

1. Ενώστε τις δύο προτάσεις με τον χρονικό σύνδεσμο όταν:

1. Κάνει κρύο. Φοράμε παλτό.
2. Κάνει ζέστη. Τρώμε παγωτό.
3. Μπουμπουνίζει. Ο Άγγελος φοβάται.
4. Φυσάει. Κλείνω τα παραθυρα.
5. Βρέχει. Παίρνω ομπρέλα.
6. Έχει παγωνιά. Ανάβουμε το τζάκι.....

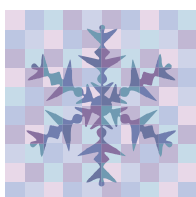
Ο χρόνος έχει 12 μήνες:

Ιανουάριος	Ιούλιος
Φεβρουάριος	Αύγουστος
Μάρτιος	Σεπτέμβριος
Απρίλιος	Οκτώβριος
Μάιος	Νοέμβριος
Ιούνιος	Δεκέμβριος

Καλό μήνα!

Ο χρόνος έχει 4 εποχές.

Χειμώνας

Άνοιξη

Καλοκαίρι

Φθινόπωρο

2.Γράψε κάτω από κάθε εποχή ποιοι μήνες αντιστοιχούν:

.....		
.....		
.....		

Καλό χειμώνα!

Καλό καλοκαίρι!

3.Δουλέψτε σε ομάδες και ρωτήστε τον διπλανό σας;

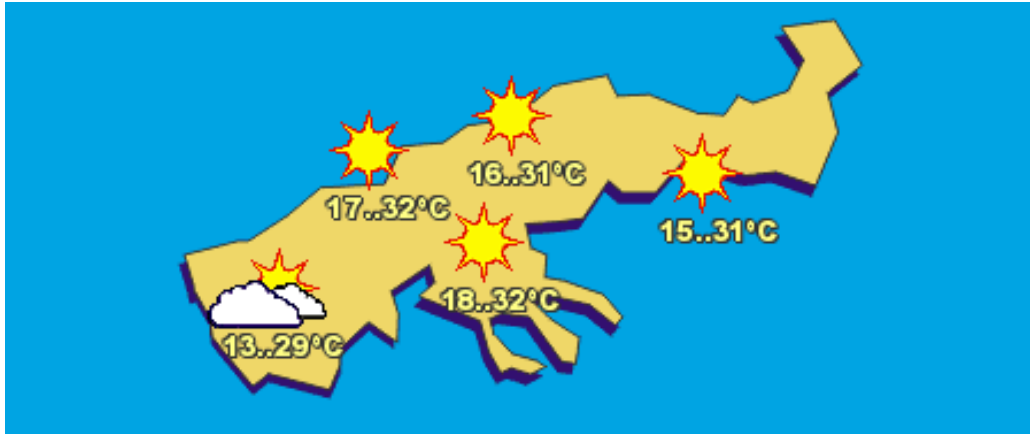
Τι φορές το χειμώνα;

Τι φορές το καλοκαίρι;

Τι φορές όταν βρέχει;

Τι φορές όταν χιονίζει;

4.Δείτε τη φωτογραφία και μιλήστε μέσα στην τάξη για τον καιρό στη Μακεδονία και τη Θράκη:

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Κάνει κρύο/κάνει ψύχρα, κάνει ζέστη, βρέχει, ψιχαλίζει, χιονίζει, φυσάει, αστράφτει, βροντά/μπουμπουνίζει, καλοκαιριάζει, χειμωνιάζει, λιακάδα, συννεφιά, μετεωρολογικό δελτίο, καφές, καφενείο, βροχή, ξεσπά, καταιγίδα, αστραπές, βροντές, κεραυνοί, παγωνιά, χιονοθύελλα, εποχές, μήνες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 8^η: ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 1 - 7

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

1. Ταιριάζετε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Από πού είσαι;
2. Πώς σε λένε;
3. Τι κάνεις;
4. Μιλάς ελληνικά;
5. Πού μένεις;
6. Μένεις μόνος;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- Με λένε Χουσεΐν.
Καλά, ευχαριστώ.
Κοντά στο δημοτικό σχολείο.
Όχι, μένω με την οικογένειά μου
Ναί, μιλώ, αλλά δεν γράφω καλά.
Είμαι από την Κομοτηνή.

2. Διαβάστε τους παρακάτω αριθμούς με τα ουσιαστικά:

20 παιδιά, 24 γράμματα, 25 Δεκεμβρίου, 31 ημέρες, 40 χρόνων,
Ιπποκράτους 43, 55 βιβλία, 68 μαθητές, 77 μαθήτριες, 82 χρόνια, 96
πόλεις, 100 αριθμοί.

3. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα: Γενική πληθυντικού

ο δάσκαλος →

οι δάσκαλοι

των δασκάλων

- ο άνθρωπος →
- η εβδομάδα →
- η μητέρα →
- ο κανόνας →
- η δασκάλα →
- ο δήμαρχος →

4. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα και προσέξτε τη θέση του τόνου:

η νηπιαγωγός → οι νηπιαγωγοί των νηπιαγωγών

- ο διευθυντής →
- ο μαθητής →
- η οδός →
- η φωνή →
- ο ποταμός →
- η αδελφή →
- καπνός →

5. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

η φύλαξη του δάσους → η φύλαξη των δασών

οι αίθουσες του σχολείου	
τα προβλήματα του κράτους	
τα τετράδια του παιδιού	
οι υπάλληλοι του Υπουργείου	
η θάλασσα του νησιού	
η διόρθωση του λάθους	

6. Να συμπληρώσετε τους διαλόγους με τα ρήματα: είμαι, μένω, πάω, ακούω, μιλάω, έρχομαι.

Παράδειγμα:-Αλέξ, μιλάς ελληνικά; Λίγο. Τώρα μαθαίνω.

1. Πού κύριε Αλεξίου;-Κοντά στο σχολείο.
2. Ελληνικά κυρία Χατίπογλου;-Λίγο.
3. Από πού, Νίκο; -Από τη Θεσσαλονίκη.
4. Εγώ από την Αθήνα, εσείς από πού; -Από την Ξάνθη.
5. Κύριε Χατίπογλου, πού; - Στο σχολείο του γιου μου.
6. Σε ποιον, Ελένη; Νίκο.
7. Χουσεΐν, εδώ κοντά;-Ναι, εκεί το σπίτι μου.
8. Ποιος κάθε μέρα; Ο ταχυδρόμος.
9. Πού, παιδιά; στο σχολείο
10. Νίκο, τι ώρα από το σχολείο; Σύνηθως γύρω στις 3 το μεσημέρι.

7. Συμπληρώστε τα κενά με τις λέξεις, που είναι στην παρένθεση, στον σωστό τύπο:

1. Με ποιους κάθεται στο θρανίο;

Με μου από την Ξάνθη. (συμφοιτητές)

2. Με ποιους μένεις στην Θεσσαλονίκη;

Με μου. (οι ξάδελφοι)

3. Ποιο νησί αγαπάς;

..... (η Θάσος)

4. Για ποιους είναι αυτά τα βιβλία;

Για (οι φοιτητές).

5. Ποια ζώα έχετε στο σπίτι σας;

Έχουμε δυο και δυο (οι γάτες, οι παπαγάλοι)

7. Με ποιους βγαίνεις έξω;

Με και (οι φίλοι, οι φίλες)

8. Ποια πράγματα βάζεις στο ψυγείο σου; και
(οι χυμοί, οι σοκολάτες)

8. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Στη Μαρία αρέσει η θάλασσα. →

Της αρέσει η θάλασσα.

Του Ραμαδάν αρέσει το ποδόσφαιρο

Του παιδιού αρέσει το παιχνίδι.

Της Ελένης αρέσει η γυμναστική.

Του φίλου μου αρέσει το δώρο.

Σ'εμένα αρέσει η μουσική.

Σ'εμένα αρέσει η ζωγραφική.

9. Συνδυάστε τις δύο στήλες:

1. Πότε πηγαίνεις για μπάνιο;

Γιατί λείπαμε από το σπίτι.

2. Μουσταφά, γιατί τρέχεις;

Όταν θέλω να αγοράσω τρόφιμα.

3. Γιατί ο ταχυδρόμος άφησε ειδοποίηση;

Όταν ο καιρός είναι ζεστός.

4. Γιατί ανοίγεις το παράθυρο;

Όταν θέλω να στείλω γράμμα.

5. Πότε πηγαίνεις στο ταχυδρομείο;

Γιατί κάνει ζέστη.

6. Πότε πηγαίνεις στο σούπερ-μάρκετ;

Γιατί θέλω να προλάβω το λεωφορείο

10. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

ο δάσκαλος-το σχολείο

➡ Ο δάσκαλος είναι στο σχολείο.

1. ο γιατρός -το νοσοκομείο
2. ο δικηγόρος –το δικαστήριο
3. οι μαθητές -το σχολείο
4. ο παπάς -η εκκλησία
5. ο γεωργός –το χωράφι
6. η παρέα -η ταβέρνα

11. Απαντήστε στις ερωτήσεις με γιατί και όταν:

Γιατί γυρίζετε αργά;
Πότε ρωτάτε τον εκπαιδευτή σας;
Γιατί παίρνετε ομπρέλα;
Πότε πίνετε νερό;
Γιατί δεν έχετε μάθημα;
Πότε φοράτε καλά ρούχα;
Γιατί δεν μιλάτε Ελληνικά;
Πότε πηγαίνετε στο γιατρό;
Γιατί φοράτε γυαλιά;
Πότε φοράτε παλτό;
Γιατί πηγαίνετε στο σχολείο;

11. Ποια έπιπλα υπάρχουν σε κάθε δωμάτιο του σπιτιού; Απαντήστε στις ερωτήσεις χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις.

Καναπές, πολυθρόνα, λάμπα, τραπεζάκι, τηλεόραση, καρέκλα, τραπέζι, βιβλιοθήκη, γραφείο, υπολογιστής, λαμπατέρ, κρεβάτι, κομοδίνο, ντουλάπα, πορτατίφ, ψυγείο, ντουλάπια, νεροχύτης, βρύση, κουζίνα, πλυντήριο πιάτων, νιπτήρας, τουαλέτα, μπανιέρα, ντους, πλυντήριο.

Τι υπάρχει μέσα στο σαλόνι;
Τι υπάρχει μέσα στην τραπεζαρία;
Τι υπάρχει μέσα στα υπνοδωμάτια;
Τι υπάρχει μέσα στο γραφείο;
Τι υπάρχει στην κουζίνα;
Τι υπάρχει στο μπάνιο;

12. Φανταστείτε ότι ξυπνάτε το παιδί σας για το σχολείο. Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω λέξεις και μιλήστε του:

Ξύπνα, Έλα, Σήκω, Πήγαινε να πλυθείς, Ντύσου, Πάμε για το σχολείο, Φεύγουμε!

ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

1. Ο εκπαιδευτής διαβάσει. Καθώς ακούτε να βάλετε τον τόνο στη σωστή συλλαβή κάθε λέξης:

γνωρίζω, χαιρομαι, επίσης, φωτογραφίες, ταξι, ειστε, Θεσσαλονικη, αυτος, ευχαριστω, εσενα, καθηγητρια, γραμματεας, μαθαινω, αγαπω, περπαταω, λυνω.

2. Γράψτε το σωστό τύπο όπως στο παράδειγμα:

Ο Πέτρος μένει με του (η αδελφή).

*Ο Πέτρος μένει με **την αδελφή** του.*

1. Τα παιδιά πηγαίνουν με (το λεωφορείο).
2. Η Μαρία είναι από (η Αθήνα).
3. Τα παιχνίδια είναι για (ο Άγγελος).
4. Η σκούπα είναι έξω από (η πόρτα).
5. Είναι περήφανος για (τα παιδιά του).
6. Ταξιδεύει συχνά με (το τρένο).

3. Συνεχίστε όπως στην προηγούμενη άσκηση

1. Σε τρεις (μέρα) τελειώνουν οι (διακοπή) μας.
2. Από ποιο (χωριό) της (Ξάνθη) είσαι;
3. Πώς τον λένε τον (κύριος);
4. Βλέπω στην (εφημερίδα) τους (κινηματογράφος).
5. Δείξε μου τις (φωτογραφία) από την (εκδρομή).
6. Πηγαίνει στα (μαγαζί) και αγοράζει τα (ρούχο) των..... (παιδί).

4. Συμπληρώστε τα κενά με την αντωνυμία ποιος, ποια, ποιο στον σωστό τύπο.

- 1.....περιμένεις; -Τον Νίκο.
- 2.....θέλετε;-Την κ. Χατίπογλου.
- 3.....τραγουδάει; -Ο Νταλάρας.
- 4.....αγαπάς;-Την Μελέκ.
- 5.....μιλάει Ελληνικά;-Η Ελένη.
- 6.....τηλεφωνεί;-Ο Χουσεΐν.
- 7.....μάθημα κάνετε τώρα;-Ελληνικά.
- 8.....καλοκαιρινά φρούτα σου αρέσουν; -Οι φράουλες και τα κεράσια.
- 9..... λεωφορεία πάνε στον Σταθμό;-Το 2 και το 3.
10. μάθημα ξέρεις καλά; -Το πρώτο.

5.Βάλτε το σωστό τύπο της προσωπικής αντωνυμίας στα κενά:

1. Εσύ λές τι θέλεις; (τον, του)
2. διαβάζει την εργασία της. (σε, σου)
3. Πότε βλέπεις;(την, της)
4. δίνεις τα βιβλία;(του, τον)
5. παίρνεις τσιγάρα;(με. μου)
6. δείχνει τις φωτογραφίες από την εκδρομή. (με. μου)

6.Να συμπληρώσετε τα κενά με την αντωνυμία όπως:

Σ'εμένα αρέσει ο ύπνος.→ Μου αρέσει ο ύπνος.

- 1.Στον Νίκο αρέσουν τα σπορ.
- 2.Στην Δήμητρα αρέσει ο χορός.
- 3.Στα παιδιά αρέσει το παγωτό.
- 4.Στις φίλες μου αρέσουν οι τσίχλες.
- 5.Τι δεν αρέσει σ'εσένα να κάνεις;
6. Στην Φατμέ πάει το κόκκινο μαντήλι.
7. Στον Χουσεΐν πάει το σκούρο κοστούμι.....

7.Αντιστοιχίστε τις σωστές προτάσεις στις δύο στήλες:

Γιατί δεν μου δείχνεις	γιατί μένει μακριά.
Ανάβω το φως	όταν γυρίζει από τη δουλειά;
Σου μιλάει	γιατί δεν ξέρω το τηλέφωνό του.
Είσαι σπίτι	αυτά που λέει ο Πέτρος;
Ακούτε κι εσείς	γιατί δεν βλέπω τίποτα.
Γιατί δεν μας τηλεφωνείτε	τις φωτογραφίες της εκδρομής;
Ψάχνω στον κατάλογο	όταν πηγαίνετε βόλτα;
Πάει με το λεωφορείο στο	για τις διακοπές του.
σχολείο.	

8. Δείτε τις παρακάτω εικόνες και πείτε τι βλέπετε: ρούχα, εποχές, ανθρώπους.

Γράψτε ρούχα που βλέπετε στις εικόνες

.....

.....

.....

.....

.....

9. Μιλήστε μέσα στην τάξη

Για τα φαγητά που σας
αρέσουν.
Τα ρούχα που φοράτε.
Τις αγροτικές δουλειές.
Το σπίτι σας.
Το σχολείο του παιδιού
σας.

10. Συμπληρώστε τα στοιχεία σας σε αυτή την αίτηση εγγραφής μέλους:

ΙΡΜΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Τ.Θ. 79167
175 02 ΑΝΦΙΘΕΑ

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΟΝΟΜΑ: _____ ΕΠΩΝΥΜΟ: _____

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ: _____ ΗΜ. ΓΕΝΝΗΣΗΣ: _____ ΤΗΛ: _____

ΟΔΟΣ: _____ ΑΡΙΘ: _____

ΠΟΛΗ: _____ Τ.Κ. _____

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: _____ ΕΤΟΣ 1^{ης} ΕΓΓΡΑΦΗΣ: _____

E-mail: _____

ΥΠΟΓΡΑΦΗ: _____

☐ ΝΕΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ☐ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

B Μέρος

9^η Ενότητα:Διατροφή Το μεσημεριανό φαγητό Κλίση επιθέτων: Αρσενικά-θηλυκά-ουδέτερα Είδη τροφίμων Στην ταβέρνα Προστακτική ενεστώτα ρημάτων σε –ω, –ώ (α΄-β΄ συζυγία) Άρνηση προστακτικής Προστακτική ρημάτων ‘είμαι, ακούω, τρώω, λέω’ Το μόριο ‘να’+αδύνατοι τύποι προσωπικής αντωνυμίας	10^η :Ενότητα:Αγορά Στο βιβλιοπωλείο Μεσοπαθητική φωνή ρημάτων σε –ομαι (α΄συζυγία): Ενεστώτας, μέλλοντας διαρκείας, υποτακτική ενεστώτα Κλητική Τα χρονικά επιρρήματα ‘πότε, ποτέ, κάποτε’ Ψώνια για τα παιδιά Αόριστες αντωνυμίες ‘άλλος, άλλη, άλλο’, ‘μερικοί, μερικές, μερικά’ Ερωτήσεις: πόσο κάνει;
11^η Ενότητα:Επαγγέλματα Ένας καλός δάσκαλος Μεσοπαθητική φωνή ρημάτων σε –ιέμαι, –ούμαι (β΄συζυγία) Ενεστώτας, μέλλοντας διαρκείας, υποτακτική ενεστώτα Μόρια ‘θα, να, ας, μα, για’ Ρήματα με ‘να’ Τι δουλειά κάνουν οι γονείς σας; Ουδέτερα ουσιαστικά σε –μα Αποθετικά ρήματα Σύνδεσμοι ‘ούτε...ούτε, είτε...είτε’ Τα επαγγέλματα	12^η Ενότητα:Υπηρεσίες Πληρωμή λογαριασμών Αόριστος ρημάτων σε –ω (α΄συζυγία) Χρονικά επιρρήματα με αόριστο Ο σύνδεσμος ‘μήπως’ Πιστοποιητικό γέννησης Προστακτική αορίστου ρημάτων σε –ω (α΄συζυγία) Κατάφαση, άρνηση προστακτικής Αόριστος ανωμάτων ρημάτων
13^η Ενότητα:Υγεία Ο Άγγελος αρρώστησε Αόριστος ρημάτων σε –ώ (β΄συζυγία) Γιατροί-ειδικότητες Επιρρήματα από επίθετα Εμβόλιο στην παιδιατρική κλινική Ανώματα ρήματα:προστακτική αορίστου Ουδέτερα ουσιαστικά σε –ιμο Δεικτικές αντωνυμίες αυτός/ή/ό, εκείνος/η/ο	14^η Ενότητα:Μετακινήσεις Στο λεωφορείο για το σχολείο Θηλυκά ουσιαστικά σε –η/-ης,-εως Περιφραστικά παραθετικά επιθέτων Οι σύνδεσμοι ‘αλλά, όμως’ Τα μέσα μεταφοράς Ταξίδι από την Θεσσαλονίκη στην Ξάνθη Προστακτική αορίστου ρημάτων σε –ώ (β΄συζυγία) Αόριστες άκλιτες αντωνυμίες ‘κάτι, τίποτα’ Απόστροφος (έκθλιψη, αφαίρεση)
15^η Ενότητα:Μικρές αγγελίες Ψάχνοντας για δουλειά Τα επίθετα ‘όλος, όλη, όλο/ίδιος, ίδια, ίδιο/μόνος, μόνη, μόνο’ Αόριστες αντωνυμίες ‘κάποιος/α/ο, κανείς, καμία, κανένα’ Ψάχνοντας για σπίτι Απλός μέλλοντας-Απλή υποτακτική ρημάτων σε –ω, –ώ (α΄και β΄συζυγία) Άρνηση απλού μέλλοντα και απλής υποτακτικής Χρονικά επιρρήματα με απλό μέλλοντα	16^η Ενότητα Επανάληψη:Ενότητες 9-15 Έλεγχος γνώσεων

ΕΝΟΤΗΤΑ 9^η: ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Μάθημα 1^ο: Το μεσημεριανό φαγητό

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Τι μαγειρεύετε σήμερα για μεσημεριανό;
Ποια είναι η συνταγή;
Μαγειρεύουν οι άντρες στο σπίτι καμιά φορά;

Είναι 2 η ώρα το μεσημέρι. Ο Ραμαδάν επιστρέφει από το σχολείο. Είναι κουρασμένος και πεινάει πολύ. Πλένει τα χέρια του και κάθεται στο τραπέζι. Η μητέρα του έχει έτοιμο το φαγητό που του αρέσει: Κοτόπουλο με πατάτες στο φούρνο. Σαλάτα με ντομάτα και αγγούρι. Χωριάτικο ψωμί και τυρί φέτα. Η μητέρα σερβίρει το φαγητό και κάθεται δίπλα στον Ραμαδάν. Τρώει κι αυτή μαζί του. Στο τραπέζι τον ρωτάει:

-Ραμαδάν, πώς πήγε το σχολείο;
-Καλά, μαμά. Δεν είχα κανένα λάθος στην ορθογραφία.
-Μπράβο, Ραμαδάν. Το κολατσιό σου το έφαγες;
-Όχι, μαμά. Δεν μου αρέσει το σάντουιτς. Θέλω κουλούρι από το φούρνο.
-Αύριο θα σου πάρω ένα κουλούρι από το φούρνο. Σ'αρέσει το φαγητό σήμερα, Ραμαδάν;
-Μμμ... είναι πολύ νόστιμο. Το κοτόπουλο με πατάτες είναι το αγαπημένο μου φαγητό.
-Φάε καλά και ξεκουράσου λίγο. Μετά πάμε για διάβασμα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

Τι λέτε στο παιδί σας όταν γυρίζει από το σχολείο;
Τι κολατσιό τρώει το παιδί σας στο σχολείο;
Ποιο είναι το αγαπημένο φαγητό του παιδιού σας;
Ποιο είναι το αγαπημένο φαγητό σας;
Τι πίνετε; Γάλα ή πορτοκαλάδα;
Τι προτιμάτε; Κρέας ή λαχανικά;

Τι βλέπετε στη διπλανή εικόνα;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Επίθετα σε -ος, -η-α-ιά, -ο

Κλίση Επιθέτων

ΕΝΙΚΟΣ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ	ΘΗΛΥΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ
- ος	-η / -α/-ιά	-ο
- ου	-ης/-ας/-ιάς	-ου
- ο	-η/ -α/-ιά	-ο

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ	ΘΗΛΥΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ
- οι	-ες	-α
- ων	-ων	-ων
- ους	-ες	-ες

Παραδείγματα

ΑΡΣΕΝΙΚΑ

ΘΗΛΥΚΑ

ΟΥΔΕΤΕΡΑ

μεγάλος	μεγάλη / νέα/ξανθιά	μεγάλο
μεγάλου	μεγάλης / νέας/ξανθιάς	μεγάλου
μεγάλο	μεγάλη / νέα/ξανθιά	μεγάλο

μεγάλοι	μεγάλες / νέες/ξανθές	μεγάλα
μεγάλων	μεγάλων / νέων/ξανθών	μεγάλων
μεγάλους	μεγάλες / νέες/ξανθές	μεγάλα

Η Ελένη είναι ξανθιά.
Η Αλέβ είναι μελαχρινή.
Η Αϊσέ είναι καστανή.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τις καταλήξεις στα επίθετα των παρακάτω προτάσεων

Παράδειγμα: Το βιβλίο είναι ακριβό.

1. Τα μικρ..... παιδιά θέλουν συνεχώς να παίζουν.
2. Το καινούρι..... σχολείο έχει μια μεγάλ..... αυλή.
3. Η μητέρα μαγειρεύει νόστιμ..... φαγητά.
4. Οι καλ..... μαθητές διαβάζουν σωστά.
5. Η καλ..... μέρα απ' το πρωί φαίνεται.
6. Η Άννα και η Μαρία είναι ξανθ.....
7. Ο Γιώργος είναι έξυπν..... παιδί.
8. Η Ελλάδα έχει ωραί.... μουσεία.

2. Συμπληρώστε το σωστό τύπο του επιθέτου στα παρακάτω κείμενα:

α. Η γειτονιά μου είναι πολύ (ωραίος). Έχει (μικρός) και (όμορφος) σπίτια με (ωραίος) κήπους. Έχει (στενός) δρόμους με (ψηλός) δέντρα και (λίγος) αυτοκίνητα. Οι γείτονες είναι (ευγενικός) και (φιλόξενος) άνθρωποι.

β. Τα μαγαζιά είναι (ανοιχτός) πρωί και απόγευμα. Οι τράπεζες είναι (κλειστή) το απόγευμα. Οι (δημόσιος) υπηρεσίες είναι (ανοιχτός) μέχρι τις 2 το μεσημέρι. Το (δημόσιος) σχολείο τελειώνει στις 1:30 το μεσημέρι. Στο (καινούριος) σχολείο διδάσκουν (νέος) δάσκαλοι και (νέος) δασκάλες. Μία δασκάλα είναι (ξανθός). Ο δάσκαλος του Ραμαδάν είναι (μελαχρινός).

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Το κυλικείο του σχολείου έχει τον παρακάτω κατάλογο:

Σάντουιτς
Τυρόπιτα
Τοστ
Κρουασάν
Μηλόπιτα
Μπισκότα
Πατατάκια
Γαριδάκια

Κουλούρι
Φρυγανιές
Λεμονάδα
Πορτοκαλάδα
Χυμός
Κακάο
Γάλα
Σοκολάτα

Συζητείστε με το διπλανό σας:

Ποιες τροφές από τις παραπάνω προτιμάτε να τρώει το παιδί σας στο σχολείο;
Ποιες τροφές δεν θέλετε να τρώει;
Σημειώστε τις λέξεις .

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Βρείτε ποια τρόφιμα αντιστοιχούν στην παρακάτω εικόνα.

ψωμί
φέτες τοστ
μακαρόνια
πατάτες
ζυμαρικά
καλαμπόκι
ρύζι
τυρί κίτρινο
τυρί φέτα
γάλα
βούτυρο
γιαούρτι
κρέμα

αυγά
φακές
φασόλια
ρεβίθια
κοτόπουλο
κυμάς
μπριζόλες
κρέας
ψάρι
ντομάτες
κουνουπίδι
λάχανο
μαρούλι

πιπεριές
καρότα
φασολάκια
μπάμιες
μπρόκολο
μελιτζάνα
αρακάς
χόρτα
κρεμμύδι
κολοκύθα
μπανάνες
μήλα
πορτοκάλια

φράουλες
καρπούζι
πεπόνι
σταφύλια
ανανάς
ξηροί καρποί
μουστάρδα
λάδι
μπισκότα

Πείτε μέσα στην τάξη:

Ποιο φαγητό σας αρέσει;
Ποια είναι η συνταγή του φαγητού
που σας αρέσει.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Πεινάω, πλένω τα χέρια μου, κάθομαι στο τραπέζι, κοτόπουλο, πατάτες, σαλάτα, ντομάτα, αγγούρι, σερβίρω το φαγητό, κολατσιό, σάντουιτς, κουλούρι, κυλικείο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 9^η: ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Μάθημα 2^ο: Στην ταβέρνα

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Βγαίνετε έξω;
Πού πάτε συνήθως;
Πάτε συχνά σε ταβέρνα;
Τι παραγγέλλετε;
Πάτε με φίλους ή με τα παιδιά σας στην ταβέρνα;

Απόψε το βράδυ η Ελένη και ο Νίκος πηγαίνουν να φάνε σε μια ταβέρνα με τους φίλους τους: Την Φατμέ, τον Πέτρο και τον Χουσεϊν. Όλοι κάθονται σ'ένα μεγάλο τραπέζι. Ο Νίκος ζητάει τον κατάλογο. Διαβάζουν το μενού και παραγγέλλουν το φαγητό στον σερβιτόρο: Σπανακόπιτα, τυρόπιτα, πατάτες τηγανητές, μελιτζάνες, κολοκυθάκια τηγανητά κι ένα κιλό παϊδάκια. Ο Νίκος ρωτάει:

- Θέλετε σαλάτα;
- Θέλουμε μία μερίδα χόρτα και μία χωριάτικη σαλάτα, απαντά η παρέα.
- Τι θα πιείτε; ρωτά ο σερβιτόρος.
- Κόκκινο κρασί, λέει ο Νίκος.
- Μία παγωμένη μπύρα, λέει ο Χουσεϊν.
- Και μία καράφα με νερό, παρακαλώ, λέει η Φατμέ.

Ο σερβιτόρος παίρνει την παραγγελία. Σε λίγο επιστρέφει. Κρατάει ένα δίσκο γεμάτο πιάτα.

- Όλα έτοιμα. Καλή σας όρεξη!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Στο παραπάνω κείμενο, τι παραγγέλλει η παρέα για να φάει;

Στο παραπάνω κείμενο, τι παραγγέλλει η παρέα για να πιεί;

Εσείς, τι πίνετε όταν τρώτε με παρέα;

Τι λέτε όταν τρώτε με παρέα;

Καλή όρεξη!

**Πού πάμε για καφέ;
Στο καφενείο.
Στο φίλο μας.
Στη φίλη μας.**

Οι άντρες του χωριού είναι στο καφενείο. Πίνουν καφέ. Καπνίζουν. Λένε αστεία και γελάνε. Μιλάνε δυνατά. Λένε για την πολιτική, για τον καιρό, για τα χωράφια. Περνάνε καλά.

Οι γυναίκες του χωριού είναι στο σπίτι. Πίνουν καφέ με πολλή ζάχαρη. Κουβεντιάζουν. Μαγειρεύουν. Ξέρουν πολλές συνταγές. Φτιάχνουν γλυκά. Λένε τα νέα του χωριού: Ποιος παντρεύεται; Ποιος είναι άρρωστος; Ποιος φεύγει; Ποιος μένει; Ποιος είναι πλούσιος; Ποιος είναι φτωχός; Τι κάνουν τα παιδιά τους; Είναι χαρούμενες όλες μαζί.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συζητήστε μεταξύ σας άντρες και γυναίκες:

Α. Πάτε στο καφενείο;

Η γυναίκα σας τι κάνει εκείνη την ώρα;

Πίνετε καφέ;

Καπνίζετε;

Τι λέτε με τους φίλους σας;

Β. Τι κάνετε όταν ο άντρας σας είναι στο καφενείο;
Πάτε στο παζάρι;
Πάτε στις φίλες σας;
Πίνετε καφέ;
Τι λέτε με τις φίλες σας;

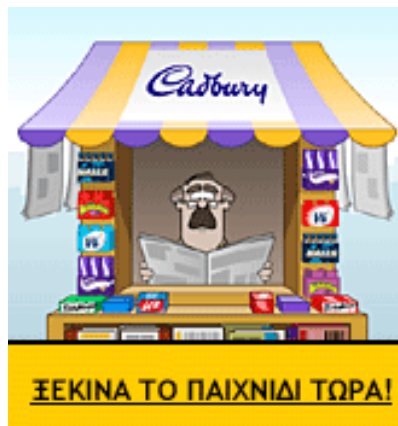

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Συζυγία
α΄ β΄

Προστακτική ενεστώτα ➡

-ε / -α
-ετε / -άτε

Παραδείγματα

(εσύ) γράφε
(εσείς) γράφετε

μίλα
μιλάτε

(εσύ) μην γράφεις
(εσείς) μην γράφετε

μην μιλάς
μην μιλάτε

Άρνηση: ΜΗΝ

Μην καπνίζετε.
Μην μιλάς. Διαβάζω.
Μην παρκάρετε εδώ.
Μην φωνάζεις.
Προσοχή σχολείο! Μην τρέχετε.

➤ Προσοχή!

Κατάφαση

Άρνηση

είμαι
ακούω
τρώω
λέω

να είσαι
άκου
τρώγε
λέγε

να είστε
ακούτε
τρώτε
λέγετε

μην είσαι
μην ακούς
μην τρως
μην λες

μην είστε
μην ακούτε
μην τρώτε
μην λέτε

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Σχηματίστε την προστακτική όπως στο παράδειγμα:

βλέπω

βλέπε
βλέπετε

μη βλέπεις
μη βλέπετε

1. προσέχω		
2. μιλάω		
3. ρωτάω		
4. περιμένω		
5. σταματάω		

2. Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα στην προστακτική:

- 1..... καλά! (εσύ-είμαι).
2. το δάσκαλο (εσείς-ακούω).
3. αργά! (εσύ –τρώω).
4. προσεχτικοί (εσείς-είμαι).
5. τι ξέρεις (εσύ-λέω).
6. τι σου λέω (εσύ –ακούω).

3. Συμπληρώστε προφορικά και γραπτά τις προτάσεις όπως θέλετε:

Μην ακούς.....

Να είσαι.....

Λέγε

Τρώτε

Μην είστε

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Δείχνουμε πρόσωπα και πράγματα:

Να τα ρούχα σου! Να τα!
Να το βιβλίο σου! Να το!
Να η τάξη σου! Να τη!
Να ο δάσκαλος σου! Να τος!
Να οι φίλοι σου! Να τοι!
Να οι δασκάλες! Να τες!

Συνεχίστε όπως στα προηγούμενα παραδείγματα με τις λέξεις:

Το σχολείο		
Οι συμμαθητές μου		
Οι γονείς μου		
Ο πίνακας		
Η παρέα μου		
Ο σερβιτόρος		
Ο διευθυντής		
Οι μαθήτριες		
Το φαγητό μου		

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

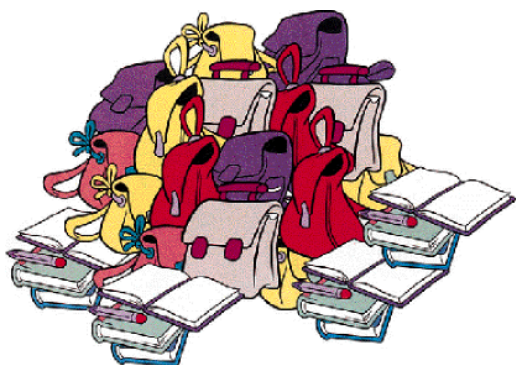
Τρώω σε ταβέρνα, ζητώ τον κατάλογο, διαβάζω το μενού, παραγγέλνω φαγητό, παραγγελία, σερβιτόρος, σπανακόπιτα, τυρόπιτα, πατάτες τηγανητές, παϊδάκια, κρασί, χωριάτικη σαλάτα, δίσκος, πιάτα, μερίδα, καράφα, καφές, ζάχαρη, χόρτα, συνταγή, καφεενείο, επιστρέφω, έτοιμος, πλούσιος, φτωχός, κουβεντιάζω, παντρεύομαι.

ΕΝΟΤΗΤΑ 10^η: ΑΓΟΡΑ

Μάθημα 1^ο: Στο βιβλιοπωλείο

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Μιλήστε στην τάξη:

Για την πρώτη μέρα του παιδιού σας στο σχολείο.

Πώς είναι η σχολική τσάντα του παιδιού σας;

Πόσα βιβλία έχει μέσα;

Πόσα τετράδια έχει μέσα;

Είναι η αρχή της σχολικής χρονιάς. Οι γονείς αγοράζουν τα σχολικά είδη των παιδιών τους. Φέτος ο Ραμαδάν πάει στην πρώτη Δημοτικού. Ο Ραμαδάν πάει με την μητέρα του στο βιβλιοπωλείο της γειτονιάς τους. Εκεί ψωνίζουν τα σχολικά είδη.

-Καλημέρα σας. Μπορούμε να δούμε σχολικές τσάντες;

-Ορίστε. Αυτές εδώ οι τσάντες είναι κλασικές με το κούμπωμα μπροστά.

-Μαμά, θέλω μια τσάντα για την πλάτη. Όχι αυτή εδώ.

-Παρακαλώ, μας δείχνετε τις μπλές τσάντες με το φερμουάρ.

-Αυτή μου αρέσει. Έχει μια ωραία φιγούρα επάνω.

- Καλή φαίνεται. Έχει αρκετές θήκες. Πόσο κάνει;

- Είναι το τελευταίο κομμάτι. Είναι προσφορά. Κάνει 10 ευρώ.

-Θα την πάρουμε. Τι άλλο χρειάζεσαι, Ραμαδάν;

-Θέλω μιογιές, μπλοκ ζωγραφικής, μολύβια, γόμα, ξύστρα και τρία τετράδια.

-Παρακαλώ, μπορείτε να μας τα φέρετε;

-Ορίστε. Όλα είναι εδώ. Πληρώνετε στο ταμείο. Καλή σχολική χρονιά!

Παρακαλώ Περιμένετε...

- Ορίστε.
- Ευχαριστώ.
- Παρακαλώ.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Είναι η αρχή της σχολικής χρονιάς. Ρωτήστε το παιδί σας τι χρειάζεται για το σχολείο. Σημειώστε τα στο τετράδιό σας για να μην τα ξεχάσετε.

Καλή σχολική χρονιά!

Πείτε στην τάξη:
Ψωνίζετε σε προσφορές;
Τι αγοράζετε συνήθως
με προσφορά;
Πότε είναι οι εκπτώσεις;
Ψωνίζετε στις εκπτώσεις;

Α. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μεσοπαθητική φωνή: Ρήματα σε –ομαι:

α) Ενεστώτας

	Κλίση ρημάτων	Παραδείγματα
-ομαι	Ντύνομαι	Πληρώνομαι
-εσαι	Ντύνεσαι	Πληρώνεσαι
-εται	Ντύνεται	Πληρώνεται
-όμαστε	Ντυνόμαστε	Πληρωνόμαστε
-εστε	Ντύνεστε	Πληρώνεστε
-ονται	Ντύνονται	Πληρώνονται

β) Μέλλοντας διαρκείας // Υποτακτική (ενεστώτα)

Θα + καταλήξεις ενεστώτα// να + καταλήξεις ενεστώτα

➤ Παραδείγμ

ατα	
Θα//να ντύνομαι	θα // να πληρώνομαι
Συνεχίστε την κλίση των ρημάτων	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

Η Αλέβ..... κάθε πρωί στις 7. (σηκώνομαι)
Η Αλέβ σηκώνεται κάθε πρωί στις 7.

1. Οι στρατιώτες στα στρατόπεδα.
(εκπαιδεύομαι)
2. Το πάτωμα του δωματίου σου δεν εύκολα.
(καθαρίζομαι)
3. Όταν, ανοίγουμε τα παράθυρα. (ζεσταίνομαι)
4. Η Φατμέ και η Τζαμίλα κάθε μέρα. (βλέπομαι)
6. Οι δρόμοι του χωριού δεν τη νύχτα και οι κάτοικοι..... να μένουν στα σπίτια τους. (φωτίζομαι, αναγκάζομαι)

2. Συμπληρώστε τα κενά με μέλλοντα διαρκείας ή υποτακτική ενεστώτα:

1. Πώς θέλετε; Κάθε βδομάδα ή κάθε μήνα; (πληρώνομαι)
2. Τα βιβλία από καλούς εκπαιδευτές. (διδάσκομαι)
3. Οι μαθητές στα μαθήματα στο τέλος του χρόνου. (εξετάζομαι)
4. Δεν πρέπει πολύ. Θα αρρωστήσεις. (κουράζομαι)
5. Τους αρέσει συχνά (κουρεύομαι)
5. Το έργο στο θέατρο όλο το χρόνο. (παίζομαι)
6. Το καλοκαίρι αυτοί συνέχεια. (γυμνάζομαι)
7. Μπορείς χρήματα από μένα. (δανείζομαι)
8. Οι επιβάτες αρχίζουν στο τρένο. (επιβιβάζομαι)

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Κλητική ουσιαστικών

Αρσενικά

Νίκο!

Μουσταφά!

Πέτρο!

Κώστα!

Άγγελε!

Κύριε!

Κύριε καθηγητή!

Αδελφέ μου!

Θηλυκά

Ελένη!

Ειρήνη!

Κατερίνα!

Φατμέ!

Αϊσέ

Κυρία!

Κυρία καθηγήτρια!

Μαμά!

Ουδέτερα → παιδιά!

Κυρίες και Κύριοι !
Κυρία! Κυρία!

Φωνάξτε κάποιον:

Παράδειγμα:

τον Αντώνη → Αντώνη !

1. τον Αντρέα
2. τον κύριο Πέτρο
3. την κυρία Χατίπογλου
4. τον Απόστολο
5. τον κύριο Ριτβάν
6. τον αδελφό σας

Χρονικά επιρρήματα:

Παραδείγματα

Πότε; ➡ Ποτέ
 ➡ Κάποτε

Πότε θα σταματήσεις το κάπνισμα; Ποτέ.

Πότε θα γίνεις διευθυντής; Κάποτε.

Δεν καπνίζει ποτέ.

Κάποτε θα γίνει διευθυντής.

1. Συμπληρώστε με τον κατάλληλο τύπο Πότε, ποτέ, κάποτε τις προτάσεις:

1. πηγαίνεις στο παζάρι;
2. Δεν λέει την αλήθεια.
3. ήταν χοντρός.
4. Δεν τρώει πρωινό.
5. είσαι σπίτι σου;
6. πήγε στην Αμερική.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σχολική χρονιά, σχολικά είδη, σχολική τσάντα, βιβλιοπωλείο, χαρτοπωλείο, ψωνίζω, ψώνια, προσφορά, μπογιές, μπλοκ ζωγραφικής, φιγούρα, θήκη, ταμείο, φερμουάρ, κούμπωμα, χρειάζομαι.

ΕΝΟΤΗΤΑ 10^η: ΑΓΟΡΑ

Μάθημα 2^ο: Ψώνια για τα παιδιά

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε μέσα στην τάξη:

Τι φοράνε τα παιδιά σας στο σχολείο;

Τι φοράτε εσείς μέσα στο σπίτι;

Τι φοράτε στη δουλειά;

Τι φοράτε στο παζάρι;

-Τι θέλετε, παρακαλώ;
-Θα ήθελα να μου δείξετε
ρούχα για τα παιδιά μου.

Είναι απόγευμα. Η Ελένη βγαίνει μια βόλτα στα μαγαζιά. Θέλει να αγοράσει ρούχα για τα παιδιά. Πηγαίνει στο εμπορικό κέντρο της πόλης. Εκεί είναι μαζεμένα όλα τα καταστήματα. Μπαίνει σ' ένα μαγαζί που πουλάει παιδικά ρούχα και μιλάει στην πωλήτρια:

-Καλημέρα. Θα ήθελα να μου δείξετε μια φόρμα γυμναστικής για το γιο μου. Είναι για το σχολείο.

-Πόσων χρονών είναι ο γιος σας;

-Εφτά.

-Να δω τι νούμερα έχουμε... Αυτό εδώ είναι το νούμερό του.

-Προτιμώ λίγο μεγαλύτερο. Ψηλώνει γρήγορα.

-Έχετε δικίο. Τα παιδιά μεγαλώνουν γρήγορα. Ορίστε το μεγαλύτερο μέγεθος σε χρώμα μπλε.

-Πόσο κάνει;

-35 ευρώ.

-Θέλω να αγοράσω ρούχα και για τις κόρες μου. Παντελόνι τζην και πουλόβερ.

-Πόσων χρονών είναι οι κόρες σας.

- Η μία είναι οκτώ και η άλλη έντεκα.

-Δεν έχω παντελόνι τζην για οκτώ χρονών. Θα σας δώσω ένα κοτλέ παντελόνι. Πάει πολύ με αυτή τη μάλλινη μπλούζα.

-Για να δω. Μου αρέσουν και τα δύο. Πόσο έχουν;

-Το παντελόνι 40 ευρώ και η μπλούζα 25. Για την μεγάλη κόρη σας έχω αυτό το μπλου τζην στο νούμερό της και αυτή την πλεκτή ζακέτα. Είναι ό,τι πρέπει για το σχολείο.

-Το μπλου τζην είναι καλό. Μπορώ να δω εκείνο το κόκκινο πουλόβερ;

- Ορίστε. Είναι ολόμαλλο.

-Είναι πολύ ωραίο. Τι τιμή έχει;

-45 ευρώ.

- Θα τα πάρω όλα. Μπορείτε να μου κάνετε έκπτωση;

-Δεν έχουμε εκπτώσεις πια. Αλλά θα σας κάνω μια καλύτερη τιμή. Πληρώνετε στο ταμείο. Παίρνετε την απόδειξη. Μετά πηγαίνετε απέναντι στην παραλάβή.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συζητείστε στην τάξη:

Τι αγοράζετε από

- το σούπερ-μάρκετ;
- τη λαϊκή αγορά;
- τα μαγαζιά της γειτονιάς σας;
- το παζάρι;

Φανταστείτε ότι πάτε σ'ένα κατάστημα ρούχων για να αγοράσετε ρούχα. Συζητήστε με τον διπλανό σας παίζοντας τους ρόλους πελάτη-πωλητή. Χρησιμοποιήστε λέξεις και εκφράσεις από τον παραπάνω διάλογο.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Αόριστες αντωνυμίες

άλλος	άλλη	άλλο
-------	------	------

Παραδείγματα:

Άλλος έφευγε και **άλλος** ερχόταν.

Έλα κάποια **άλλη** μέρα. Σήμερα έχω δουλειά.

Άλλοι μιλούν καλά Ελληνικά και **άλλοι** όχι.

➤ **Προσοχή:** Η αόριστη αντωνυμία άλλος-άλλη-άλλο κλίνεται όπως το επίθετο μεγάλος-μεγάλη-μεγάλο.

μερικοί	μερικές	μερικά
μερικών	μερικών	μερικών
μερικούς	μερικές	μερικά

Παραδείγματα:

Μερικοί άνθρωποι είναι τυχεροί.

Έκανα **μερικά** ψώνια.

Μερικές φορές δουλεύω και το απόγευμα.

➤ **Προσοχή:** Η αόριστη αντωνυμία μερικοί-μερικές-μερικά έχει μόνο πληθυντικό αριθμό.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με τις αόριστες αντωνυμίες άλλος/η/ο και μερικοί/ές/ά στον σωστό τύπο:

1. έργα είναι τόσο τρομακτικά, που μετά δεν μπορείς να κοιμηθείς.
2. έφευγαν και έρχονταν.
3. Σε ανθρώπους αρέσει πολύ το διαβασμα.
4. Σε αρέσει το θέατρο και σε ο κινηματογράφος.
5. άνθρωποι είναι πολύ ευγενικοί. δεν είναι καθόλου.
6. φορές είμαι πολύ κουρασμένος. Δεν μπορώ να κάνω δουλειά.
7. κορίτσια είναι πολύ μοντέρνα.
8. Ο γιατρός δεν μου δίνει φάρμακα.
9. Η κασίκα του δεν βγάζει γάλα.
10. εργοστάσια έχουν πολλούς εργάτες.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Ρωτήστε:

Πόσο κάνει; // Πόσο έχει; // Τι τιμή έχει;
Πόσο κάνουν; // Πόσο έχουν; // Τι τιμή έχουν;

Παραδείγματα:

Πόσο κάνει ένα κιλό ντομάτες; 90 λεπτά.

Πόσο έχει αυτή η μπλούζα; 25 ευρώ.

Τι τιμή έχει αυτό το πλυντήριο; 220 ευρώ.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ρωτήστε το διπλανό σας/τη διπλανή σας την τιμή για τα παρακάτω:

Ένα πακέτο τσιγάρα:

Ένα κιλό ψωμί:

Δυο κουλούρια:

Ένα μπουκάλι λάδι:

Ένα κιλό φέτα:

Ένα τραπέζι με έξι καρέκλες:

Μία τηλεόραση:

Βρείτε και τρία φτηνά
Ακριβά

.....
.....
.....

➤ Προσοχή: ακριβό ≠ φτηνό

Φτηνά

.....
.....
.....

γράψτε τρία ακριβά
τρόφιμα:

Πείτε μέσα στην τάξη:

Τι πληρώνετε με μετρητά;

Τι πληρώνετε με δόσεις;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Αγοράζω ≠ πουλώ, εμπορικό κέντρο, το κατάστημα, το μαγαζί, το νούμερο, το μέγεθος, τα λεφτά, τα ρέστα, το ευρώ, τα λεπτά, η απόδειξη, η παραλαβή.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Μάθημα 1^ο: Ένας καλός δάσκαλος

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πώς λένε το δάσκαλο του παιδιού σας;
Είναι νέος;
Είναι καλός με τα παιδιά;
Προσέχει τα παιδιά;
Τα αγαπά;
Τα μαλλώνει;

Ο Χουσεΐν Ριτβάν είναι δάσκαλος στο καινούριο Δημοτικό σχολείο της Ξάνθης. Διδάσκει στην πρώτη Δημοτικού. Οι μαθητές τον αγαπούν, γιατί είναι πολύ καλός δάσκαλος. Τους μαθαίνει καινούρια πράγματα. Έχει υπομονή. Δεν τους μαλλώνει ποτέ. Πάντα τους λέει ωραίες ιστορίες.

Ο Χουσεΐν δουλεύει φέτος σε αυτό το σχολείο. Ο διευθυντής του είναι ευχαριστημένος, γιατί ο Χουσεΐν ξέρει καλά τη δουλειά του. Οι γονείς των παιδιών τον εμπιστεύονται. Είναι πολύ φιλικός με τους συναδέλφους του. Συχνά βγαίνουν όλοι μαζί για φαγητό.

Στον Χουσεΐν αρέσει το επάγγελμα του δασκάλου, γιατί αγαπάει τα παιδιά. Είναι μαζί τους πολλές ώρες. Τα βοηθάει στις ασκήσεις τους. Μιλάει συχνά με τους γονείς τους. Η δουλειά του Χουσεΐν είναι ευχάριστη, γιατί έχει αρκετές διακοπές και αργίες. Στις διακοπές ο Χουσεΐν πηγαίνει στην οικογένειά του στην Κομοτηνή.

Στον Χουσεΐν αρέσει πολύ το διάβασμα. Έχει πολλά βιβλία. Κάποτε θέλει να γίνει διευθυντής Δημοτικού σχολείου. Όμως ακόμη είναι πολύ νωρίς. Χρειάζεται πολλή δουλειά μέχρι τότε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά ενός καλού δασκάλου; Σημειώστε τα στον παρακάτω πίνακα:

1. Μαθαίνει στα παιδιά καινούρια πράγματα.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

Πείτε στην τάξη:

Τι βλέπετε στη φωτογραφία;
Ξέρει το παιδί σας ηλεκτρονικό υπολογιστή;
Έχετε ηλεκτρονικό υπολογιστή στο σπίτι;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μεσοπαθητική φωνή

Ρήματα σε -ιέμαι, -ούμαι (β' συζυγία): Ενεστώτας

α) Κλίση Ενεστώτα

-ιέμαι	-ούμαι
-ιέσαι	-είσαι
-ιέται	-είται
-ιόμαστε	-ούμεαστε
-ιέστε	-είστε
-ιούνται	-ούνται

Παραδείγματα

βαριέμαι	ασχολούμαι
βαριέσαι	ασχολείσαι
βαριέται	ασχολείται
βαριόμαστε	ασχολούμαστε
βαριέστε	ασχολείστε
αριούνται	ασχολούνται

Ομοίως τα ρήματα

αγαπιέμαι	συνεννοούμαι
στενοχωριέμαι	προσκαλούμαι
συναντιέμαι	καλλιεργούμαι
παραπονιέμαι	δικαιολογούμαι
κρατιέμαι	εξυπηρετούμαι

β) Μέλλοντας διαρκείας // Υποτακτική (ενεστώτα)

Θα + κλίση ενεστώτα // να + κλίση ενεστώτα

Παραδείγματα

Ραμαδάν, θα παραπονιέσαι συνέχεια; Δεν πρέπει να παραπονιέσαι συνέχεια.

Θα απασχολούμαστε τα Σαββατοκύριακα. Δεν θέλουμε να απασχολούμαστε τα Σαββατοκύριακα.

Συνεχίστε την κλίση των παρακάτω ρημάτων:

Θα//να παραπονιέμαι

θα //να απασχολούμαι

.....	
.....	
.....	
.....	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με τον Ενεστώτα των ρημάτων όπως στο παράδειγμα:

Πολύ δύσκολα αυτός στο σκάκι. (νικιέμαι)

Πολύ δύσκολα αυτός νικιέται στο σκάκι.

1. Οι μαθητές από τους καθηγητές τους. (βαθμολογούμαι)
2. Εσύ στην τράπεζα της γειτονιάς σου. (εξυπηρετούμαι)
3. Εμείς, γιατί δεν ήλθε ο εκπαιδευτής σήμερα. (αναρωτιέμαι)
4. Η Αλέβ, γιατί η κόρη της λείπει. (στενοχωριέμαι)
5. Αυτό το φόρεμα χειμώνα-καλοκαίρι. (φοριέμαι)
6. Τα δάση το καλοκαίρι από τις πυρκαγιές. (απειλούμαι)

2. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος στο Μέλλοντα διαρκείας ή στη Υποτακτική Ενεστώτα (θα//να):

1. Τα παιδιά πρέπει από το χέρι της μητέρας τους. (κρατιέμαι)
2. Αυτοί για πάντα. (αγαπιέμαι)
3. Είναι καλό με τα παιδιά σας. (ασχολούμαι)
4. Οι μαθητές κάθε μήνα. (βαθμολογούμαι)
5. Στο λεωφορείο πρέπει γερά. (κρατιέμαι)
6. Η έξοδος κινδύνου δεν συχνά. (χρησιμοποιούμαι)
7. Τα σκουπίδια πρέπει σε κάδους στο δρόμο. (πετιέμαι)
8. Πόσες ώρες στη δουλειά σας; (απασχολούμαι)

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Μόρια θα, να, ας, για, μα

Παραδείγματα

Θα σε περιμένω
Θέλουν να μάθουν Ελληνικά.
Να ο φίλος μου.
Ας ξεκινήσουμε.
Για έλα μια στιγμή.
Μα την αλήθεια.

Μα τι συμβαίνει;

Ρήματα με 'να'	Παραδείγματα
Θέλω να Μαθαίνω να Μπορώ να Ξέρω να Αρχίζω να Πρέπει να	Θέλω να είσαι καλός μαθητής. Μαθαίνω να γράφω Ελληνικά. Μπορείς να περιμένεις λίγο ακόμα; Ξέρει να κολυμπά. Αρχίζει να καταλαβαίνει Ελληνικά. Πρέπει να προσέχεις στο μάθημα.

Σχηματίστε προτάσεις με το να όπως στο παράδειγμα:

Ο Άγγελος..... (μαθαίνω-γράφω).

Ο Άγγελος μαθαίνει να γράφει.

1. Εγώ (θέλω-ταξιδεύω)
2. Εσύ (ξέρω-μαγειρεύω).
3. Εμείς (μπορώ-διαβάζω) Ελληνικά.
4. Αυτοί (αρχίζω-μιλώ) Ελληνικά
5. Εσείς (μαθαίνω-κολυμπώ).
6. Εσείς (πρέπει-βοηθώ) το παιδί σας.

Συμπληρώστε τα κενά με τα μόρια θα, να, ας, για:

1. Αύριο σε πάρω τηλέφωνο.
2. τα παιδιά μου!
3. Πρέπει μάθετε Ελληνικά.
4. μιλήσουμε για τη δουλειά μας.
5. δώσε μου το μολύβι.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Διδάσκω, έχω υπομονή, ποτέ≠πάντα, ο διευθυντής, εμπιστεύομαι, φιλικός, συνάδελφοι, αγαπώ, ιστορία, διακοπές, αργίες, αρκετός/ή/ό.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Μάθημα 2^ο: Το δουλειά κάνετε

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Τι δουλειά κάνετε εσείς; Η γυναίκα σας ή ο άντρας σας;
Πόσα χρόνια κάνετε αυτή τη δουλειά;
Είναι εύκολη ή δύσκολη η δουλειά σας;
Σας αρέσει η δουλειά σας;
Έχετε ελεύθερο χρόνο;
Παρακολουθείτε τα παιδιά σας στο σχολείο;

Σήμερα είναι ημέρα εγγραφών στο σχολείο. Μια καινούρια σχολική χρονιά αρχίζει. Οι γονείς των παιδιών έρχονται στο σχολείο για να γράψουν τα παιδιά τους στην Πρώτη Δημοτικού. Ο διευθυντής του σχολείου γράφει σε μια μεγάλη καρτέλα το όνομα και το επώνυμο του παιδιού και τα στοιχεία των γονέων του: διεύθυνση κατοικίας, τηλέφωνο, επάγγελμα. Υπάρχουν διάφορα επαγγέλματα: Αγρότες, βιοτέχνες, εργάτες, δημόσιοι υπάλληλοι, γιατροί, δικηγόροι. Ο κ. Χατίπογλου, ο πατέρας του Ραμαδάν, έρχεται στο σχολείο. Αυτός συζητάει με τον διευθυντή:

-Λέγομαι Μουσταφά Χατίπογλου. Ήμουν αγρότης σ'ένα χωριό. Τώρα μένω με την οικογένειά μου στην Ξάνθη. Είμαστε εγώ, η γυναίκα μου και οι γιοι μου Αχμέτ και Ραμαδάν. Η κόρη μου η Αϊσέ σπουδάζει στην Κομοτηνή.
-Χαίρω πολύ, κύριε Χατίπογλου. Με τι ασχολείσθε τώρα;
-Έχω μαγαζί στο παζάρι. Πουλάω μπαχαρικά και καφέ.
-Δουλεύετε πολλές ώρες;
-Δουλεύω όλη μέρα. Γυρίζω αργά στο σπίτι μου.
-Η γυναίκα σας δουλεύει;
-Η γυναίκα μου δεν δουλεύει. Φροντίζει τον Ραμαδάν και τον αδελφό του.
-Ποιος έρχεται στο σχολείο για τον Ραμαδάν;
-Η γυναίκα μου. Όμως δεν ξέρει καλά Ελληνικά. Μιλάει λίγο, αλλά ούτε γράφει ούτε διαβάζει.
-Υπάρχει ελληνικό σχολείο για ενήλικες. Μήπως πρέπει να πάει εκεί η γυναίκα σας; Είναι καλό να μάθει Ελληνικά. Έτσι θα βοηθάει τον Ραμαδάν.
-Σας ευχαριστώ. Καλή ιδέα. Θα το σκεφτούμε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Βρείτε με την βοήθεια του εκπαιδευτή σας πώς λέγεται

- αυτός που έχει φούρνο;
- αυτός που έχει μπακάλικο;
- αυτός που έχει μανάβικο;
- αυτός που έχει περίπτερο;
- αυτός που δουλεύει σε δημόσια υπηρεσία;
- αυτός που δουλεύει στο νοσοκομείο;
- αυτός που δουλεύει στο χωράφι;
- αυτός που έχει ζώα;
- αυτός που δουλεύει στο εργοστάσιο;

Φανταστείτε πως είστε στο σχολείο του παιδιού σας και συζητάτε με τον διευθυντή. Παίξτε τους ρόλους πατέρα ή μητέρα-διευθυντή χρησιμοποιώντας εκφράσεις από το παραπάνω κείμενο.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Τα ουδέτερα ουσιαστικά με καταλήξη -μα.

Παραδείγματα: γράμμα, επάγγελμα, όνομα

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
όνο <u>μα</u>	ονό <u>ματα</u>
ονό <u>ματος</u>	ονο <u>μάτων</u>
όνο <u>μα</u>	ονό <u>ματα</u>

Αποθετικά ρήματα

Μεσοπαθητική φωνή

Ενεργητική φωνή

Χρειάζομαι

Σκέφτομαι

Εργάζομαι

Κάθομαι

Αισθάνομαι

Γίνομαι

Έρχομαι

Συλλογίζομαι

Επισκέπτομαι

Δέχομαι

Φαίνομαι

Συμπεριφέρομαι

Τα ρήματα που έχουν
μόνο μεσοπαθητική
φωνή ονομάζονται
αποθετικά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

το όνομα

του ονόματος

των ονομάτων

1. το μάθημα

.....

.....

2. το διαμέρισμα

.....

.....

3. το πρόβλημα

.....

.....

4. το δέμα

.....

.....

5. το γράμμα

.....

.....

2. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

Ο Μουσταφά στο κέντρο της πόλης. (εργάζομαι)

Ο Μουσταφά εργάζεται στο κέντρο της πόλης.

1. Εμείς τη γιαγιά μας κάθε Κυριακή. (επισκέπτομαι)

2. Ο γιος μου καινούρια σχολική τσάντα. (χρειάζομαι)

3. Αϊσέ, εσύ πώςμακριά από τους γονείς σου;
(αισθάνομαι)

4. Ο νέος δάσκαλος πολύ καλός. (φαίνομαι)

5. Πού εσείς; (εργάζομαι)

6. Ο Μουσταφά να αλλάξει δουλειά. (σκέφτομαι)
7. Όταν το χωριό του, ότι πάλι παιδί. (συλλογίζομαι, αισθάνομαι, γίνομαι)
8. Ο γιατρός τους άρρωστους στο ιατρείο του. (δέχομαι)
9. Οι μαθητές στο σχολείο στις 8 η ώρα. (έρχομαι)
10. Εσύ πολύ σκληρά στα παιδιά σου. (συμπεριφέρομαι).

3. ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΤΕ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΚΟΛΟΝΕΣ:

Κάθεται	μεγάλη χαρά για την επιτυχία του
Αισθανόμαστε	γιου μας.
Χρειάζονται	πολλές ώρες κάθε μέρα.
Εργάζεται	στο θρανίο του.
Έρχεσαι	με ευγένεια στους καθηγητές.
Σκέφτεται	με τρένο από τη Θεσσαλονίκη;
Δεχόμαστε	ευχές για το γάμο μας.
Γίνεται	τους γονείς της στο χωριό.
Επισκέπτεται	πολύ ευχαριστημένος με τη δουλειά
Φαίνεται	του.
Συμπεριφέρονται	μεγάλη φασαρία στο δρόμο.
	κάποιες πληροφορίες για την
	αίτηση.
	να αλλάξει δουλειά.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

**Σύνδεσμοι: ούτε-ούτε (άρνηση)
Είτε-είτε**

Παραδείγματα:

Ούτε γράφει ούτε διαβάζει Ελληνικά.

Είτε θέλεις είτε δεν θέλεις, εγώ θα αγοράσω καινούριο φόρεμα.

1. Να βάλετε στα κενά τους σωστούς συνδέσμους: ούτε...ούτε, είτε...είτε.

1. Δεν θέλω τη βοήθειά σου τις συμβουλές σου.
2. Να λύσετε τη μια άσκηση την άλλη.
3. Ο Χασάν μαςμίλαγε μας κοίταζε.

4. Χτες έβρεχε έκανε πολύ κρύο.
5. Διαβάστε το ένα κείμενο το άλλο.
6. Απαντήστε στην πρώτη στη δεύτερη ερώτηση.

2. Δείτε τις παρακάτω εικόνες και γράψτε σε ποιες αντιστοιχούν τα επαγγέλματα: αγρότης, γιατρός, δάσκαλος, τροχονόμος, δημόσιος υπάλληλος, δικηγόροι, ποδοσφαιριστής, κτηνοτρόφος μηχανικός.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Εγγραφή, γράφω τα παιδιά στο σχολείο, καρτέλα, στοιχεία, επάγγελμα, αγρότης, βιοτέχνης, εργάτης, δημόσιος υπάλληλος, γιατρός, δικηγόρος, φροντίζω, ενήλικες

ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μάθημα 1^ο: Πληρωμή λογαριασμών

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Ποιος πληρώνει τους λογαριασμούς του σπιτιού;

Πόσους λογαριασμούς πληρώνετε;

Τι κάνουμε στο ταχυδρομείο, στην τράπεζα;

ΟΤΕ:	Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
ΔΕΗ:	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
ΕΥΔΑΠ:	Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
ΕΛΤΑ:	Ελληνικά Ταχυδρομεία
ΔΟΥ:	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Εφορεία)
ΤΡΑΠΕΖΕΣ:	Εθνική, Αγροτική, Εμπορική, Πειραιώς, Εγνατία, Alpha, Eurobank, Novabank...

Χτες η Ελένη έφυγε στις 12:30 το μεσημέρι από τη δουλειά της. Πήγε να πληρώσει τους λογαριασμούς του σπιτιού: ηλεκτρικό στη ΔΕΗ, τηλέφωνο στον ΟΤΕ και νερό στην ΕΥΔΑΠ. Πριν, πέρασε από το ταχυδρομείο και έστειλε ένα δέμα στους γονείς της στη Θεσσαλονίκη:

Ελένη: Αυτό το δέμα είναι συστημένο για Θεσσαλονίκη, παρακαλώ.

Υπάλληλος: 6 ευρώ. Κολλήστε τα γραμματόσημα. Τώρα δώστε το σ'εμένα.

Ελένη: Μήπως μπορώ να πληρώσω εδώ τους λογαριασμούς για το ηλεκτρικό, το νερό και το τηλέφωνο.

Υπάλληλος: Μπορείτε να πληρώσετε το ηλεκτρικό και το νερό μόνο. Όχι το τηλέφωνο.

Ελένη: Ευτυχώς. Έτσι κερδίζω λίγο χρόνο. Πρέπει να πάω στην εφορεία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Αναγνωρίζετε αυτό το σήμα;

Εσείς πού πληρώνετε

-Το λογαριασμό του κινητού σας;

-Το λογαριασμό του τηλεφώνου σας;

-Το λογαριασμό του ηλεκτρικού;

-Το λογαριασμό του νερού;

Ποιος λογαριασμός είναι πολύ ακριβός;

Ποιος λογαριασμός είναι πολύ φτηνός;

B. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε -ω (Α΄ συζυγία):
Αόριστος (Πριν, Χτες Πέρ[υ]σι)

Καταλήξεις

-νω	χάνω	έχασα
-θω ► -σα	νιώθω	ένοιωσα
-ζω	διαβάζω	διάβασα
-κω	πλέκω	έπλεξα
-γω	ανοίγω	άνοιξα
-χω ► -ξα	προσέχω	πρόσεξα
-σκω	διδάσκω	δίδαξα
-χνω	φτιάχνω	έφτιαξα
-ζω	παίζω	έπαιξα
-πω	λείπω	έλειψα
-βω	σκάβω	έσκαψα
-φω ► -ψα	βάφω	έβαψα
-εύω	δουλεύω	δούλεψα
-αύω	παύω	έπαψα

Παραδείγματα

	Διαβάζω	Διδάσκω	Δουλεύω
-α	διάβασα	δίδαξα	δούλεψα
-ες	διάβασες	δίδαξες	δούλεψες
-ε	διάβασε	δίδαξε	δούλεψε
-αμε	διαβάσαμε	δίδαξαμε	δουλέψαμε
-ατε	διαβάσατε	δίδαξατε	δουλέψατε
-αν	διάβασαν	δίδαξαν	δούλεψαν

- Προσοχή!
- Στον Αόριστο τα ρήματα τονίζονται στην 3^η συλλαβή από το τέλος.
- Τα δισύλλαβα ρήματα παίρνουν αύξηση 'ε'.

Αύξηση ε

Παραδείγματα:

Ενεστώτας

Αόριστος

2	1			3	2	1	
δέ	νω			έ	δε	σα	
4	3	2	1 //	4	3	2	1
α	γο	ρά	ζω //	α	γό	ρα	σα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Καθαρίζεις το σπίτι.

Χτες καθάρισες το σπίτι.

1. Την Πέμπτη αρχίζουν τα μαθήματα.	Την περασμένη Πέμπτη.....
2. Σήμερα λείπω από τη δουλειά.	Προχτές
3. Ταξιδεύω σε όλη την Ελλάδα.	Πέρσι
4. Χάνει το πορτοφόλι του.	Πριν από λίγο.....
5. Σήμερα γράφετε την άσκηση.	Χτες
6. Τώρα συμπληρώνω την αίτηση.	Τον περασμένο μήνα.....
7. Σήμερα πληρώνεις τους λογαριασμούς.	Την περασμένη εβδομάδα

2. Βάλτε τα ρήματα στην παρένθεση στο σωστό τύπο του αορίστου:

1. Η Αϊσέ (διαλέγω) ένα ωραίο φόρεμα.
2. Η Ελένη (πληρώνω) τους λογαριασμούς.
3. Η Εφορεία (κλείνω) νωρίς.
4. Χθές βράδυ ο Νίκος (δουλεύω) πολύ.
5. (διαβάζω) καλά τα μαθήματά σου;
6. Πότε (κόβω) το χέρι σου, Φατμέ;

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Ο σύνδεσμος: Μήπως ;

Παραδείγματα:

Μήπως έχετε νερό; Μήπως έχετε ψιλά;
Μήπως ξέρετε πού είναι το σχολείο;

Ρωτήστε το διπλανό σας: μήπως ξέρεις..., μήπως έχεις...;

Πού είναι φούρνος;

Πού είναι ο δάσκαλος;

Έχει ώρα;

Έχει ένα μολύβι;

Πού είναι το γραφείο του διευθυντή;

Πού είναι η τουαλέτα;

Έχει ένα ευρώ;

Πού είναι τα ΚΕΕ;

Χρονικά επιρρήματα με τον Αόριστο

Χθές - προχθές

Πέρ(υ)σι – πρόπερσι

Την περασμένη Δευτέρα/Τρίτη.../εβδομάδα

Την προηγούμενη Δευτέρα/Τρίτη.../εβδομάδα

Τον περασμένο μήνα/χρόνο/αιώνα

Πριν δύο ώρες/πριν δύο μέρες/πριν από λίγο

Πείτε τι κάνατε:

Χθές

Πέρ(υ)σι

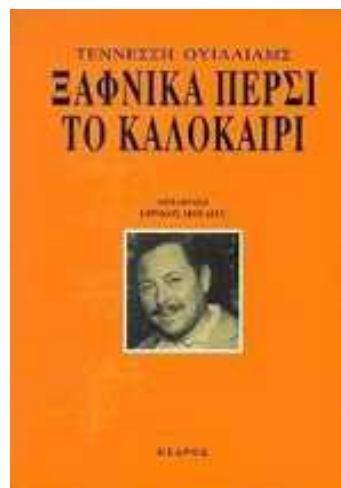
Πρόπερσι

Την περασμένη εβδομάδα

Τον περασμένο μήνα

Πριν δύο ώρες

Πριν από λίγο

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Πληρώνω, λογαριασμός ηλεκτρικού, λογαριασμός τηλεφώνου, λογαριασμός νερού, ταχυδρομείο, δέμα, συστημένο, γραμματόσημο, κολλάω, εφορεία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11^η: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μάθημα 2^ο: Πιστοποιητικό γέννησης

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πού είναι το Δημαρχείο της πόλης σας;
Πώς είναι το κτίριο;
Έχετε Κοινότητα στο χωριό σας;
Έχετε πιστοποιητικό γέννησης του παιδιού σας;

Ο διευθυντής του σχολείου τηλεφώνησε στο σπίτι του Ραμαδάν Χατίπογλου. Στο τηλέφωνο ήταν η κυρία Χατίπογλου. Ο διευθυντής ζήτησε ένα πιστοποιητικό γέννησης του παιδιού της. Η μητέρα του Ραμαδάν μίλησε με τον διευθυντή:

- Καλημέρα σας. Η κυρία Χατίπογλου;
- Η ίδια. Τι θέλετε, παρακαλώ;
- Είμαι ο διευθυντής του σχολείου. Πρέπει να φέρετε ένα πιστοποιητικό γέννησης του Ραμαδάν.
- Από πού μπορώ να το πάρω;
- Από το Δημαρχείο. Είναι στο κέντρο της πόλης.
- Θα πάω αύριο το πρωί νωρίς.
- Παρακαλώ, φέρτε το πιστοποιητικό σύντομα. Το σχολείο είναι ανοικτό μέχρι τις 2:30.
- Θα έρθω στο σχολείο αύριο και θα σας φέρω το πιστοποιητικό.

Η μητέρα του Ραμαδάν πηγαίνει στο Δημαρχείο. Συζητά με τον υπάλληλο:

- Παρακαλώ, χρειάζομαι ένα πιστοποιητικό γέννησης του γιου μου.
- Τι πρέπει να κάνω;
- Πρέπει να συμπληρώσετε μια αίτηση. Έχετε ταυτότητα.
- Ναί, έχω ταυτότητα.
- Γράψτε τα στοιχεία σας στην αίτηση. Μετά θα την δώσετε σε μένα μαζί με την ταυτότητά σας.
- Πότε μπορώ να έχω το πιστοποιητικό;
- Δεν αργεί καθόλου. Σε λίγη ώρα.
- Μέχρι τι ώρα είναι ανοικτό το Δημαρχείο;
- Όλες οι υπηρεσίες είναι ανοιχτές για το κοινό μέχρι τις μιάμιση το μεσημέρι.
- Ευχαριστώ. Θα περιμένω.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συμπληρώστε την παρακάτω αίτηση:

Προς τον κ. Δήμαρχο

ΑΙΤΗΣΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ.....Σας παρακαλώ να μου χορηγήσετε
ΟΝΟΜΑ.....πιστοποιητικό γέννησης-οικογενειακής
ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ..... κατάστασης
ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ.....
ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ.....
ΚΑΤΟΙΚΟΣ.....
ΟΔΟΣ..... ΑΡ.
ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ.....
ΤΗΛΕΦΩΝΟ.....

....., 200..

(υπογραφή)

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε -ω (Α' συζυγία):

Προστακτική Αορίστου
Κλίση

-σε	-ξε	-ψε
-στε	-ξτε	-ψτε

Παραδείγματα:

Κλείνω

Παίζω

Γράφω

Κατάφαση

κλείσε
κλείστε

παίξε
παίξτε

γράψε
γράψτε

Αρνηση

(να) μην κλείσεις
(να) μην κλείσετε

(να) μην παίζεις
(να) μην παίξετε

(να) μη γράφεις
(να) μη γράψετε

Κλείστε Ραντεβού

Προσοχή! Στον Αόριστο των παρακάτω ρημάτων:

Ανεβαίνω – ανέβηκα	Μπαίνω – μπήκα
Βάζω – έβαλα	Ξέρω – ήξερα
Βγάζω – έβγαλα	Παίρνω – πήρα
Βγαίνω – βγήκα	Περιμένω – περίμενα
Βρίσκω – βρήκα	Πέφτω – έπεσα
Δίνω – έδωσα	Πηγαίνω – πήγα
Θέλω – θέλησα	Πίνω – ήπια
Κάνω – έκανα	Πλένω – έπλυνα
Καταλαβαίνω – κατάλαβα	Στέλνω – έστειλα
Κατεβαίνω – κατέβηκα	Φέρνω – έφερα
Μαθαίνω – έμαθα	Φεύγω – έφυγα
Μένω – έμεινα	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Γράψτε την προστακτική Αορίστου των ρημάτων όπως στο παράδειγμα:

δουλεύω	δούλεψε δουλέψτε	(να) μη δουλέψεις (να) μη δουλέψετε
1. ανοίγω		
2. διαβάζω		
3. προσέχω		
4. πληρώνω		
5. μαζεύω		
6. αρχίζω		

2. Βάλτε το κατάλληλο ρήμα από τον παραπάνω πίνακα στον Αόριστο:

- Εσύ επάνω.
- Αυτός κάτω.
- το παλτό μου και το στην ντουλάπα.
- το σκύλο του βόλτα.
- τα λεφτά και την απόδειξη.
- Αυτοί μέσα στην τάξη.
- Τα παιδιά έξω στην αυλή.
- στο ραντεβού, μισή ώρα και μετά
- Αυτός έναν καφέ.
- Η Ελένη ένα δέμα με το ταχυδρομείο.
- Εμείς τα νέα από τις εφημερίδες.
- τα δόντια μου κι για ύπνο.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Προσέξτε τον Αόριστο των ρημάτων:

Γίνομαι – έγινα
Έρχομαι – ήλθα ή ήρθα
Κάθομαι – κάθισα ή έκατσα

Βλέπω – είδα
Έχω – είχα
Λέω – είπα
Τρώω – έφαγα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Βάλτε το κατάλληλο ρήμα από τους παραπάνω πίνακες στον Αόριστο:

1. Χτες εμείς μια ωραία ταινία.
2. τη διεύθυνσή του στον κατάλογο.
3. Αυτός ένα σάντουιτς.
4. Οι φίλοι μου με το τρένο.
5. Κάποιο ατύχημα στο δρόμο.
6. και έγραψε ένα γράμμα στην φίλη του.
7. στους φίλους του να τον περιμένουν.
8. Χτες, οι εκπαιδευτές το πρώτο μάθημα με τους γονείς.

Τι έγινε στο δρόμο; Πείτε τι βλέπετε στη φωτογραφία.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Δημαρχείο, δήμαρχος, συμπληρώνω αίτηση, υπάλληλος, πιστοποιητικό γέννησης, Υπηρεσίες, Κοινότητα, κοινό, δήμος, δημότης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 13^η: ΥΓΕΙΑ

Μάθημα 1^ο: Ο Άγγελος αρρώστησε

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πότε αρρώστησε το παιδί σας τελευταία φορά;

Τι κάνατε;

Φωνάξατε το γιατρό;

Πότε πήγατε σε νοσοκομείο τελευταία φορά;

Πότε πήγατε σε φαρμακείο τελευταία φορά;

Ξαφνικά χτες το απόγευμα ο Άγγελος ανέβασε πυρετό. Η Ελένη του έβαλε το θερμόμετρο. Είχε 38.5. Η μητέρα του ανησύχησε. Τηλεφώνησε αμέσως στο γιατρό. Όμως δεν τον βρήκε στο ιατρείο του. Πήρε τηλέφωνο στο σπίτι του. Ο γιατρός δεν ήταν εκεί. Τότε η Ελένη έδωσε αντιπυρετικό στον Άγγελο και τον έβαλε στο κρεβάτι του. Εκείνος άρχισε να κλαίει. Τον πονούσε ο λαιμός του κι έβηχε. Η Ελένη του έφτιαξε ένα ζεστό χαμομήλι. Μετά του έκανε εντριβή με μια ζεστή αλοιφή. Την επόμενη μέρα το πρωί η Ελένη κάλεσε το γιατρό στο σπίτι:

-Τι έχει ο μικρός Άγγελος;

-Πονάει ο λαιμός του, βήχει και έχει πυρετό.

-Πόσο πυρετό έχει;

-Χτες είχε 38.5, σήμερα 39.

-Έλα, Αγγελε, να σε ακούσω... Μπράβο, καλό παιδί! Και τώρα άνοιξε το στόμα σου.

-Τι βλέπετε, γιατρέ;

-Ο λαιμός του είναι κόκκινος. Έχει αμυγδαλίτιδα. Πολλά παιδιά είναι άρρωστα αυτό τον καιρό. Μάλλον κόλλησε από το σχολείο. Θα παίρνει τρεις φορές την ημέρα αυτό το αντιβιοτικό. Θα πίνει ένα σιρόπι για το βήχα μεσημέρι-βράδυ. Συνεχίστε να του δίνετε αντιπυρετικό. Να μείνει μέσα μέχρι να πέσει ο πυρετός. Περαιστικά του!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

-Τι έπαθε ο Άγγελος;

-Τι έκανε η Ελένη;

-Γιατί άρχισε να κλαίει ο Άγγελος;

-Ο γιατρός ήλθε σπίτι και εξέτασε τον Άγγελο: Τι είπε;

-Τι φάρμακα πίνει ο Άγγελος για να γίνει καλά;

Φανταστείτε ότι το παιδί σας είναι άρρωστο και καλείτε γιατρό. Παίξτε τους ρόλους πατέρας ή μητέρα και γιατρός. Χρησιμοποιήστε εκφράσεις από το παραπάνω κείμενο.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε -ώ (Β΄ Συζυγία): Αόριστος

Παραδείγματα:

-ησα
-ησες
-ησε
-ήσαμε
-ήσατε
-ησαν

απαντώ
απάντησα
απάντησες
απάντησε
απαντήσαμε
απαντήσατε
απάντησαν

οδηγώ
οδήγησα
οδήγησες
οδήγησε
οδηγήσαμε
οδηγήσατε
οδήγησαν

➤ Προσοχή ! Ζώ -έζησα

Αόριστος σε - έσα, -άσα, -ηξα, -αξα

-εσα
μπόρεσα
μπόρεσες
μπόρεσε
μπορέσαμε
μπορέσατε
μπόρεσαν

-ασα
πείνασα
πείνασες
πείνασε
πεινάσαμε
πεινάσατε
πείνασαν

-ηξα
φύσηξα
φύσηξες
φυσήξε
φυσήξαμε
φυσήξατε
φύσηξαν

-αξα
κοίταξα
κοίταξες
κοίταξε
κοιτάξαμε
κοιτάξατε
κοίταξαν

Ομοίως κλίνονται τα ρήματα:

πονώ
φορώ
παρακαλώ
δαιρώ
αφαιρώ
επαινώ

διψώ
γελώ
χαλώ
κρεμώ

τραβώ
βουτώ
βαστώ

πετώ
φυλάω

➤ Προσοχή ! περνώ - πέρασα
κερνώ - κέρασα
ξεχνώ - ξέχασα
γερνώ - γέρασα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

Παιδιά, γιατί αργήσατε τόσο πολύ χτες; (αργώ)

1. Πώς στη γιορτή χτες, Φατμέ; (περνώ)
2. Νίκο, γιατί δεν μου χτες; (τηλεφωνώ)
3. Χτες τα βιβλία μου στο σχολείο. (ξεχνώ).
4. Δεν να έρθω στο πάρτυ χτες. (μπορώ)
5. Χτες είδα ένα αστείο έργο και πολύ. (γελώ)
6. Πέρσι πήγε στη Θάσο και πολύ ωραία. (περνώ).
7. Χτές τα παιδιά πολύ και
σε μια ταβέρνα για φαγητό. (πεινώ,
σταματώ)
8. Αυτός να έρθει απόψε. (προσπαθώ).
9. Χτες πάλι τους φίλους μας. (συναντώ)
10. Τι τον εκπαιδευτή σας; (ρωτώ)

2. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Κοιτώ τις αγγελίες. → Κοίταξα τις αγγελίες.

1. Οι γονείς του συγχωρούν τα λάθη του.
.....
2. Η Αλέβ και η Μελέκ δεν σπαταλούν πολλά χρήματα.
.....
3. Όταν πεινάμε, σταματάμε σε ένα εστιατόριο για να φάμε.
.....
4. Μελετούν πολύ συστηματικά και περνούν τις εξετάσεις.
.....
5. Στο τέλος της παράστασης οι θεατές χειροκροτούν ενθουσιασμένοι.
.....
6. Στο πανηγύρι οι φίλοι μας τραγουδούν, γλεντούν και γελούν.
.....

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Γιατροί -Ειδικότητες

Ακτινολόγος
Δερματολόγος
Καρδιολόγος
Μαιευτήρας-γυναικολόγος
Μικροβιολόγος
Οδοντίατρος
Ορθοπαιδικός
Οφθαλμίατρος
Παθολόγος
Παιδίατρος
Ψυχίατρος
Ωτορινολαρυγγολόγος (ΩΡΛ)

Φάρμακο –φαρμακείο -φαρμακοποιός

Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη ειδικότητα των γιατρών:

-Πονάει η κοιλιά μου. Πηγαίνω στον Παθολόγο.

- Έσπασα το πόδι μου. Πήγα στον
- Έχω πονόδοντο. Πηγαίνω στον
- Θέλω να κάνω ακτινογραφία. Πηγαίνω στον
- Ο παππούς μου υποφέρει από την καρδιά του. Πηγαίνει στον
- Θέλω να εξετάσω τα μάτια μου. Πηγαίνω στον
- Το παιδί είναι άρρωστο. Το εξετάζει ο
- Θέλω να πάρω ένα σιρόπι για το βήχα. Πηγαίνω στο

Επίρρηματα από επίθετα

καλός	καλά
ωραίος	ωραία
γρήγορος	γρήγορα
αργός	αργά
γλυκός	γλυκά

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Γράψτε τα επιρρήματα από τα επίθετα στις παρακάτω προτάσεις:

1. Μας υποδέχεται (ευχάριστος)
2. Διαβάζει (δύσκολος).
3. Έγραψε τις ασκήσεις του (βιαστικός)
4. Κράτησε (πρόχειρος) σημειώσεις του μαθήματος.
5. Μαθαίνει Ελληνικά (εύκολος).
6. Έγραψε την ορθογραφία του (σωστός).
7. Απουσιάζει (σπάνιος) από το σχολείο.
8. Μίλησε (διστακτικός) για τα προβλήματά του.
9. Έγινε (γρήγορος, καλός)
10. Μιλάει πολύ (γλυκός) στα παιδιά της.

Πείτε τι βλέπετε στις παρακάτω εικόνες:

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Έχω/ανεβάζω πυρετό, βάζω θερμόμετρο, γιατρός, ιατρείο, πονάω, βήχω, λαιμός, είμαι άρρωστος, δεν είμαι καλά, δεν νιώθω καλά, έχω γρίπη, πάω στο γιατρό, εντριβή, αλοιφή, χάπι, σιρόπι, αντιβιοτικό, αντιπυρετικό.

ΕΝΟΤΗΤΑ 13^η: ΥΓΕΙΑ

Μάθημα 2^ο: Εμβόλιο στην παιδιατρική κλινική

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Αναγνωρίζετε αυτά τα σήματα;
Τα χρησιμοποιείτε για θέματα υγείας;
Εσείς, πού είστε ασφαλισμένος;
Τα παιδιά σας είναι ασφαλισμένα;

Είμαι ασφαλισμένος στο ► I.K.A.
στο ► T.E.B.E.
στον ► O.Γ.A.

I.K.A. : Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
O.Γ.A. : Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
T.E.B.E. : Ταμείο Εμπόρων – Βιοτεχνών Ελλάδος

**ΕΦΗΜΕΡΕΥΟΝΤΑ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ**

Ο Ραμαδάν πηγαίνει με τη μητέρα του στα εξωτερικά ιατρεία του νοσοκομείου. Πρέπει να κάνει ένα επαναληπτικό εμβόλιο στον παιδίατρο. Ο Ραμαδάν φοβάται την ένεση. Η Αλέβ του λέει ότι είναι μόνο ένα τσιμπηματάκι. Δεν πονάει καθόλου. Ο Ραμαδάν και η μητέρα του περιμένουν λίγο στην αίθουσα αναμονής. Η νοσοκόμα φωνάζει το όνομα 'Χατίπογλου'. Ο Ραμαδάν και η μητέρα του μπαίνουν αμέσως στο ιατρείο.

- Καλημέρα, γιατρέ. Έφερα το γιο μου για εμβόλιο.
- Δώστε μου το Βιβλιάριο Υγείας. Πρέπει να κάνει το εμβόλιο τετάνου. Είναι απαραίτητο στα μικρά παιδιά.
- Άλλο εμβόλιο χρειάζεται;
- Πρέπει να κάνει και το εμβόλιο μηνιγγίτιδας. Όμως δεν μπορούμε να κάνουμε και τα δύο μαζί σήμερα. Τώρα θα του κάνω το εμβόλιο τετάνου. Τον άλλο μήνα θα κάνουμε το εμβόλιο μηνιγγίτιδας. Μην το ξεχάσετε.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Βρείτε στο Βιβλιάριο Υγείας του παιδιού σας

ποια εμβόλια έκανε;

Φέρτε το βιβλιάριο στα ΚΕΕ και ρωτήστε το διπλανό σας ή τη διπλανή σας ποια εμβόλια έκανε το παιδί του;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ουδέτερα ουσιαστικά σε -ιμο

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
-ιμο	-ίματα
-ίματος	-ιμάτων
-ιμο	-ίματα

Παράδειγμα:

ΕΝΙΚΟΣ

το γράψιμο
του γραψίματος
το γράψιμο

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ

τα γραψίματα
των γραψιμάτων
τα γραψίματα

Δεικτικές αντωνυμίες

Κοντά -εδώ

μακριά -εκεί

Αυτός -ή -ό

εκείνος -η -ο

Παραδείγματα:

αυτός ο κύριος, αυτή η δασκάλα, αυτό το παιδί
εκείνος ο άνθρωπος, εκείνη η γυναίκα, εκείνο το σπίτι

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

το ντύσιμο

του ντυσίματος

τα ντυσίματα

1. το πλύσιμο

.....

.....

2. το πλέξιμο

.....

.....

3. το σκάψιμο

.....

.....

4. το βάψιμο

.....

.....

5. το χτίσιμο

.....

.....

6. το σπάσιμο

.....

.....

7. το λούσιμο

.....

.....

8. το κάψιμο

.....

.....

9. το κόψιμο

.....

.....

2. Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή αντωνυμία όπως στο παράδειγμα:

..... τα κλειδιά είναι δικά σου; (αυτά -εκείνα)

Αυτά τα κλειδιά είναι δικά σου;

1. Όχι, τα δικά μου κλειδιά είναι εκεί, πάνω στο ψυγείο. (αυτά-εκείνα)
2. εδώ οι άνθρωποι δεν ξέρουν τι θέλουν (αυτοί -εκείνοι)
3. Ποια είναι η κυρία στο μπαλκόνι της απέναντι πολυκατοικίας; (αυτή –εκείνη)
4. Τα δωμάτια εδώ του σπιτιού είναι σκοτεινά. (αυτού –εκείνου)
5. Τον καιρό οι άνθρωποι πέθαιναν νέοι (αυτό – εκείνο)
6. ο κύριος είναι γείτονάς μου (αυτό – εκείνος)

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Ανώμαλα ρήματα: Προστακτική αορίστου

Αφήνω	άφησε// άσε –αφήστε //	Άστε
Βγαίνω	βγες – βγείτε	
Βλέπω	δες – δείτε //	δέστε
Βρίσκω	βρες – βρείτε //	βρέστε
Λέω	πες – πείτε	
Μπαίνω	μπες – μπείτε	
Πηγαίνω	πήγαινε–πηγαίνετε	άντε
Πίνω	πιες –πιείτε //	πιέστε
Τρώω	φάε – φάτε	

➤ Προσοχή! Έρχομαι έλα – ελάτε
Κάθομαι κάτσε-καθήστε

Άστε τα πράγματά σας εδώ.

Άντε! Κάνε γρήγορα!

Συμπληρώστε τα κενά με το σωστο τύπο της προστακτικής Αορίστου όπως στο παράδειγμα:

Νίκο, αυτή την ταινία, είναι πολύ ωραία. (βλέπω)

Νίκο, δες αυτή την ταινία, είναι πολύ ωραία.

1. Οδυσσέα, όλο σου το φαγητό.	(τρώω)
2. Παιδιά,..... γρήγορα, το λεωφορείο φεύγει.	(έρχομαι)
3. Έλα τώρα, λίγο κρασάκι, θα σου κάνει καλό.	(πίνω)
4. Ελένη, μου, σε παρακαλώ, τα κλειδιά μου γρήγορα.	(βρίσκω)
5. Πέτρο, μου όλη την αλήθεια.	(λέω)
6. με ήσυχη. Είμαι πολύ κουρασμένη.	(αφήνω).
7. το φεγγάρι, τι ωραίο που είναι!	(βλέπω)
8. Στο διάλειμμα όλοι έξω στην αυλή.	(βγαίνω)
9. όλοι γρήγορα στις τάξεις, αρχίζει το μάθημα.	(μπαίνω)
10. όλοι μαζί στο γήπεδο, το ματς είναι καλό.	(πηγαίνω)

Συμπληρώστε τις προτάσεις:

Βγες.....

Δες.....

Βρες

Πες μου

Μπείτε

Πήγαινε

Φάε

Πιες

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Νοσοκομείο, εξωτερικά ιατρεία, επαναληπτικό εμβόλιο, ένεση, φοβάμαι, τσιμπημα(τάκι), αίθουσα αναμονής, ιατρείο, Βιβλιάριο Υγείας, εμβόλιο τετάνου, εμβόλιο μηνιγγίτιδας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 14^η: ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ

Μάθημα 1^ο: Στο λεωφορείο για το σχολείο

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Είναι μακριά ή κοντά το σχολείο του παιδιού σας;

Πώς πάει το παιδί σας στο σχολείο;

Παίρνει λεωφορείο;

Περπατάει μέχρι το σχολείο;

Είναι πρωί. Η μητέρα του Ραμαδάν θέλει να πάει από το δημαρχείο της πόλης στο σχολείο. Βρίσκεται στη στάση και περιμένει να περάσει το λεωφορείο. Συζητά με έναν κύριο:

-Παρακαλώ, εδώ είναι η στάση του λεωφορείου;

-Ναι, εδώ είναι.

-Ξέρετε ποιο λεωφορείο περνάει έξω από το δημοτικό σχολείο.

-Το 3. Κι εγώ αυτό περιμένω.

-Κάθε πότε περνάει;

-Τις πρωινές ώρες περνάει κάθε δέκα λεπτά. Μετά τις 3 το μεσημέρι περνάει κάθε είκοσι λεπτά. Σε λίγο έρχεται. Έχετε εισιτήριο;

-Ναι, αγόρασα μερικά εισιτήρια από το περίπτερο.

-Ωραία. Να το, έφτασε. Δεν άργησε καθόλου.

-Κάθε πότε περνάει

το λεωφορείο;

-Περνάει κάθε 10 λεπτά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Ταξί, λεωφορείο, αυτοκίνητο Ι.Χ. ή με τα πόδια;

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

- Πώς πάτε στη δουλειά σας;
- Έχετε αυτοκίνητο Ι.Χ.;
- Οδηγείτε αυτοκίνητο;
- Παίρνετε ποτέ ταξί;
- Τι προτιμάτε; Το ταξί, το λεωφορείο ή το αυτοκίνητό σας;
- Έχει μπουτιλιάρισμα στην πόλη σας;
- Υπάρχουν πολλά αυτοκίνητα εκεί που μένετε;
- Πού πάτε με τα πόδια;

Αττικό Μετρό

Ξέρετε ποδήλατο;

Ξέρετε μοτοσυκλέτα;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Θηλυκά ουσιαστικά σε -η -ης/εως

ΕΝΙΚΟΣ	ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ
-η	-ΕΙΣ
-ης/-εως	-ΕΩΝ
-η	-ΕΙΣ

Παραδείγματα

ΕΝΙΚΟΣ

η πόλη της πόλης/εως την πόλη	η αίτηση της αίτησης/αιτήσεως την αίτηση
-------------------------------------	--

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ

οι πόλεις των πόλεων τις πόλεις	οι αιτήσεις των αιτήσεων τις αιτήσεις
---------------------------------------	---

Παραθετικά επιθέτων (περιφραστικά):

ΘΕΤΙΚΟΣ

έξυπνος -η -ο
νέος -α -ο
γλυκός -ιά -ό

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ

πιο έξυπνος -η -ο
πιο νέος -α -ο
πιο γλυκός -ιά -ό

ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

πολύ έξυπνος/η/ο
πολύ νέος/α/ο
πολύ γλυκός/ιά/ό

Παραδείγματα

ΘΕΤΙΚΟΣ:

Το σπίτι μου είναι μεγάλο.
Είσαι νέος.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ:

Το σπίτι μου είναι **πιο** μεγάλο **από** το δικό σου.
Είσαι **πιο** νέος **από** μένα.

Σύγκριση: Πιο +επίθετο +από +αιτιατική

ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ:

Το σπίτι μου είναι **πολύ** μεγάλο.

➤ Προσοχή! Ο συγκριτικός βαθμός των επιθέτων, όπως και τα επίθετα, έχουν:

- αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο
- ενικό και πληθυντικό
- κλίνονται όπως και τα επίθετα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

Το πρωί περίμενα στη του λεωφορείου μια ώρα. (στάση)
Το πρωί περίμενα στη στάση του λεωφορείου μια ώρα.

1. Χτες το βράδυ άκουσα τις από την τηλεόραση. (είδηση)
2. Οι που έδωσε δεν με ικανοποίησαν καθόλου. (εξήγηση)
3. Τα αεροδρόμια συνήθως βρίσκονται έξω από τις (πόλη)
4. Ο παππούς περιμένει τον ταχυδρόμο για να πάρει την (σύνταξη)
5. Οι και οι των αεροπλάνων γράφονται στον πίνακα των (άφιξη, αναχώρηση, πτήση).
6. Δεν ξέρω την ορθογραφία αυτής της (λέξη).
7. Συμπληρώστε αυτή τη στην αστυνομία. (δήλωση)
8. Οι των στο δημόσιο θα γίνουν τον επόμενο μήνα. (ανακοίνωση, πρόσληψη)

2. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Η μητέρα μου είναι από την αδελφή της. (ψηλός)
Η μητέρα μου είναι πιο ψηλή από την αδελφή της.
Η μητέρα μου είναι πολύ ψηλή.

1. Αυτό το μάθημα είναι από το χτεσινό. (εύκολος)
.....
2. Τα Ελληνικά είναι από τα αγγλικά, αλλά από τα ρωσικά. (δύσκολος, εύκολος)
.....
3. Ο Ιούλιος είναι μήνας από τον Αύγουστο. (ζεστός)
.....
4. Η Ελένη είναι από την αδελφή της. (ωραίος)
.....
5. Ο Πέτρος είναι από τον Χουσεΐν. (κοντός)
.....
6. Ο νέος διευθυντής είναι από τον προηγούμενο (αυστηρός)
.....

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Οι σύνδεσμοι: Αλλά // όμως

Παραδείγματα:

Μιλάει Ελληνικά, αλλά δεν γράφει.
Πονάει, όμως δεν πάει στον γιατρό.

Χρησιμοποιήστε τον σύνδεσμο αλλά και όμως όπως στα παραδείγματα:

Το σπίτι είναι παλιό. Το σπίτι είναι καθαρό. → Το σπίτι είναι παλιό, αλλά είναι καθαρό.

Λυπάται. Δεν κλαίει. → Λυπάται, όμως δεν κλαίει.

1. Μπαίνει Νοέμβρης. Κάνει ακόμα ζέστη.

2. Άγγελος είναι έξυπνος. Ο Άγγελος βιάζεται.

3. Θέλει να δουλέψει. Οι γονείς του δεν τον αφήνουν.

4. Τα μαθήματά μου είναι πολλά. Τα μαθήματά μου έχουν ενδιαφέρον.

5. Έρχεται το καλοκαίρι. Εμείς έχουμε πολλή δουλειά.

6. Το χωριό είναι μικρό. Το χωριό είναι όμορφο.

Συμπληρώστε τις προτάσεις όπως θέλετε:

Μου αρέσει η δουλειά μου, αλλά.....

Βλέπω τηλεόραση, αλλά.....

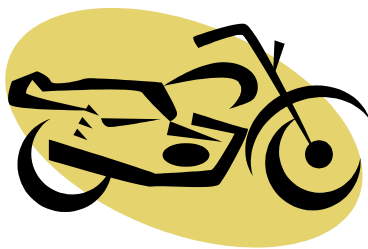
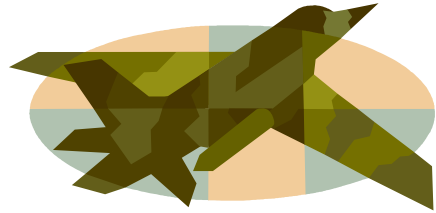
Μαθαίνω Ελληνικά, όμως δεν.....

Πηγαίνω στο παζάρι, αλλά

Ακούω ειδήσεις, όμως δεν

Πηγαίνω στο καφενείο /στις φίλες μου, όμως δεν

Αναγνωρίζετε αυτά τα μέσα μεταφοράς;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Στάση, λεωφορείο, δρομολόγιο, εισιτήριο, ταξί, αυτοκίνητο, μοτοσικλέτα, ποδήλατο, αεροπλάνο, πλοίο, τρένο, με τα πόδια.

ΕΝΟΤΗΤΑ 14^η: ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ

Μάθημα 2^ο: Ταξίδι από την Κομοτηνή στην Ξάνθη

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Ταξιδέψατε ποτέ από την Ξάνθη στην Κομοτηνή;

Πώς ταξιδέψατε;

Πώς ήταν το ταξίδι;

Από ποιες πόλεις και χωριά περάσατε;

Πού αλλού ταξιδέψατε;
Ποιες πόλεις γνωρίζετε
στην Ελλάδα;
Ποια είναι η
πρωτεύουσα της
Ελλάδας;

Καλό ταξίδι!

Παρακαλώ, ένα εισιτήριο για Θεσσαλονίκη.

Αύριο το πρωί η Αϊσέ θα ταξιδέψει. Θα πάει από την Κομοτηνή στην Ξάνθη.

Εκεί μένει η οικογένειά της: Η μητέρα της Αλέβ, ο πατέρας της Μουσταφά, και τ'αδέρφια της, ο Αχμέτ και ο Ραμαδάν. Η Αϊσέ είναι φοιτήτρια Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Θράκης. Τώρα έχει ελεύθερο χρόνο. Θα μείνει λίγες μέρες με την οικογένειά της. Είναι πρωί και η Αϊσέ πηγαίνει στο πρακτορείο λεωφορείων ΚΤΕΛ. Βρίσκεται μπροστά στο ταμείο και αγοράζει το εισιτήριό της:

- Παρακαλώ, τι ώρες έχει λεωφορείο για την Ξάνθη;
- Έχει κάθε μία ώρα από τις 6 το πρωί ως τις 10 το βράδυ.
- Θα ήθελα ένα εισιτήριο με το δρομολόγιο των 9 το πρωί.
- Απλό ή με επιστροφή;
- Απλό. Δεν ξέρω πότε θα φύγω από την Ξάνθη.
- Ορίστε.
- Ευχαριστώ. Πόσες ώρες κάνει;
- Περίπου 3 ώρες. Περνάει από τα χωριά. Γύρω στις 12 φτάνει στη Ξάνθη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Πάρτε έναν τουριστικό χάρτη της Ελλάδος. Χωριστείτε σε ομάδες και ταξιδέψτε οδικώς από:

1. την Θεσσαλονίκη στην Ξάνθη
2. την Θεσσαλονίκη στην Αθήνα
3. την Αθήνα να κάνετε τον γύρο της Πελοποννήσου

2. Στους χάρτες της Ξάνθης και της Ροδόπης βρείτε τις πόλεις και τα χωριά.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε –ώ (Β΄ συζυγία):

Προστακτική Αορίστου

α) Καταλήξεις προστακτικής αορίστου σε

-ησα

-ησε
-ήστε

οδηγώ
οδήγησε
οδηγήστε

απαντώ
απάντησε
απαντήστε

ΑΡΝΗΣΗ

μην οδηγήσεις
μην οδηγήσετε

μην απαντήσεις
μην απαντήσετε

β) Καταλήξεις προστακτικής αορίστου σε:

– έσα

-άσα

-ηξα

-αξα

-εσε
-εστε

-άσε
-άστε

-ηξε
-ηξτε

-αξε
-αξτε

μπόρεσε
μπορέστε

πείνασε
πεινάστε

φύσηξε
φυσήξτε

κοίταξε
κοιτάξτε

ΑΡΝΗΣΗ

μην μπορέσεις
μην μπορέσετε

μην πεινάσεις
μην πεινάσετε

μην φύσῃς
μην φυσήξετε

μην κοιτάξεις
μην κοιτάξετε

Ομοίως κλίνονται τα ρήματα:

πονώ
φορώ
παρακαλώ
διαίρω
αφαιρώ
επαινώ

διψώ
γελώ
χαλώ
κρεμώ

τραβώ
βουτώ
βαστώ

πετώ
φυλάω

**Προσοχή ! Πέρασε-περάστε
Κέρασε– κεράστε
Ξέχασε –ξεχάστε**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με την προστακτική των ρημάτων όπως στο παράδειγμα:

..... αμέσως συγγνώμη. (εσύ-ζητώ)
Ζήτησε αμέσως συγγνώμη.

1. το κόκκινο φουστάνι. (εσύ-φοράω)
2. τα μαθήματά σας. (μελετώ)
3. με να λύσω τις ασκήσεις. (εσείς –βοηθώ)
4. Παιδιά, ευθεία. (προχωρώ).
5. Ελένη, μου μόλις πας σπίτι. (τηλεφωνώ)
6. με τον εκπαιδευτή σας. (συζητώ)
7. με τον διπλανό σας. (μιλώ)
8. Αχμέτ, τα σκουπίδια στο καλάθι. (εσείς –πετώ)
9. τα ρούχα σας στην κρεμάστρα. (κρεμώ)
10. Μουσταφά, τις τσάντες με τα ψώνια. (εσύ –βαστώ)

2. Συμπληρώστε τα κενά με την προστακτική των ρημάτων στην άρνηση όπως στο παράδειγμα:

Μην αργά τη νύχτα. (εσύ -οδηγώ)
Μην οδηγήσεις αργά τη νύχτα.

1. Μην πολλά χρήματα. (εσύ-σπαταλώ)
2. Μην με κόκκινο. (εσείς –περνώ)
3. Μην στο ραντεβού μας. (εσύ –αργώ)
4. Μην με γεμάτο στομάχι. (εσείς –κολυμπώ)
5. Μην τόσο δυνατά. (εσύ –γελάω)
6. Μην τον πίνακα στον τοίχο. (εσύ –κρεμώ)
7. Μην τους φίλους σου. (εσύ –κατηγορώ)
8. Μην την διεύθυνσή μου. (εσύ –ξεχνώ)
9. Μην από το σπίτι του. (εσύ –περνώ)
10. Μην να μου γράφεις. (σταματώ)

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Αόριστες άκλιτες αντωνυμίες

Κάτι $\neq$ Τίποτα

Παραδείγματα:

Ξέρεις **κάτι**; Δεν ξέρω **τίποτα**.

Θέλεις **κάτι** από το περίπτερο; Δεν θέλω **τίποτα**.

Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Θέλεις τίποτε;

Ναι, κάτι θέλω.

Όχι, δεν θέλω τίποτα.

1. Υπάρχει τίποτα στο ψυγείο;
2. Συμβαίνει τίποτα:
3. Ακούς τίποτα;
4. Κάνεις τίποτα;
5. Τρώς τίποτα;
6. Βλέπετε τίποτα;

Απόστροφος στις λέξεις

Παραδείγματα:

τα άλλα → τ' άλλα (έκθλιψη)

το είπε → το 'πε (αφαίρεση)

Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα: μου αρέσει → μ'αρέσει

σε ακούω
σε αγαπώ
με άκουσε
μου έδωσε
σου αρέσει
θα είμαι
να ήμουν.....
το έδωσα.....
το όνειρο.....
σε έναν
το άλλο
θα έρθει.....
θα έχω.....
πού είναι;.....

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ταξιδεύω, ταξίδι, πρακτορείο λεωφορείων (ΚΤΕΛ), ταμείο, δρομολόγιο, εισιτήριο, απλό, εισιτήριο με επιστροφή, λιμάνι, σιδηροδρομικός σταθμός, αεροδρόμιο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 15^η: ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Μάθημα 1^ο: Ψάχνοντας για δουλειά

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πηγαίνουν τα παιδιά σας Φροντιστήριο;
Τι μαθαίνουν εκεί;
Μαθαίνουν τα παιδιά σας ξένες γλώσσες;

Ιδιαίτερο μάθημα είναι ένας μαθητής κι ένας δάσκαλος στο σπίτι.
Φροντιστήριο είναι πολλοί μαθητές κι ένας δάσκαλος.

Ωμεγα
φροντιστήρια

Τον προηγούμενο μήνα η Αϊσέ Χατίπογλου πήρε το πτυχίο της Φιλοσοφικής Σχολής στην Κομοτηνή. Τώρα είναι φιλόλογος, αλλά δεν δουλεύει ακόμη. Ψάχνει για δουλειά. Θέλει να διδάξει σε σχολείο. Μέχρι τότε σκέφτεται να δουλέψει σε φροντιστήριο ή να κάνει μαθήματα Ελληνικών σε μαθητές του Γυμνασίου. Στέλνει μία μικρή αγγελία στην στήλη της εφημερίδας με τα ιδιαίτερα μαθήματα:

‘Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Έκθεση παραδίδονται κατ’οίκον από αριστούχο απόφοιτο της Φιλολογίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Τιμές προσιτές. Τηλ 23.. 777....’

Η Αϊσέ διαβάζει μια μικρή αγγελία: Ένα φροντιστήριο ζητά νέους φιλολόγους για να διδάξουν Ελληνικά και Έκθεση. Η Αϊσέ τηλεφωνεί αμέσως:

- Καλησπέρα σας. Ενδιαφέρομαι για τη θέση του καθηγητή φιλόλογου. Είμαι απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Θράκης.
- Διδάξατε άλλη φορά σε φροντιστήριο;
- Οχι, αλλά θέλω πολύ να διδάξω.
- Ποιος είναι ο βαθμός του πτυχίου σας;
- 8.9. Είμαι αριστούχος.
- Ελάτε αύριο στις 11 το πρωί με ένα βιογραφικό σας. Θα μιλήσουμε από κοντά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις του κειμένου:

- Τι σπούδασε η Αϊσέ;
- Γιατί δεν δουλεύει τώρα;
- Πού θέλει να δουλέψει μέχρι να διοριστεί στο σχολείο;
- Ποια μικρή αγγελία έστειλε στην εφημερίδα;
- Ποια μικρή αγγελία διάβασε στην εφημερίδα;
- Εσείς διαβάζετε τις μικρές αγγελίες στην εφημερίδα;
- Τηλεφωνήσατε ποτέ σε μικρή αγγελία; Τι ζητούσατε;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Το επίθετο όλος, όλη, όλο ➡ όλοι, όλες, όλα ➡ +οριστικό άρθρο (ο, η, το, οι, τα)

Παραδείγματα:

Όλος ο κόσμος συμμετέχει στους Ολυμπιακούς αγώνες.

Όλοι οι άνθρωποι έχουν μια πατρίδα.

Όλη η οικογένεια γιορτάζει τα γενέθλια του Ραμαδάν.

Όλες οι μαθήτριες είναι ευγενικές.

Όλο το σχολείο πάει εκδρομή.

Όλα τα παιδιά φορούν τα καλά τους.

Τα επίθετα

α)ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο ➡ οι ίδιοι, οι ίδιες, τα ίδια ➡ +οριστικό άρθρο (ο, η, το, οι, τα) ως οριστικές αντωνυμίες:

Παραδείγματα:

Ήρθε ο ίδιος ο πατέρας του Ραμαδάν στο σχολείο.

Οι ίδιοι οι γονείς πήραν την απόφαση να μιλήσουν στο διευθυντή.

Μίλησε η ίδια η Ελένη στο γιατρό.

Πρέπει οι ίδιες οι μητέρες να προσέχουν τα παιδιά τους.

Το ίδιο το παιδί είπε την αλήθεια.

Θυμάται τα ίδια τα λόγια του παππού του.

β) Μόνος, μόνη, μόνο+ προσωπική αντωνυμία(μου, σου, του)
Μόνοι, μόνες, μόνα + προσωπική αντωνυμία(μας, σας, τους)

Παραδείγματα:

Λύνουν μόνοι τους τις ασκήσεις.

Φροντίζει μόνη της το σπίτι.

Τα παιδιά μένουν μόνα τους στο σπίτι.

Δένει μόνος του τα κορδόνια των παππουτσιών του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του όλος, ίδιος, μόνος.

1. Ο Νίκος είδε το ματς
2. τα παιδιά είναι καλά.
3. η πόλη είναι καθαρή.
4. Ο δάσκαλος τηλεφώνησε στην τη μητέρα του Ραμαδάν.
5. Παιδιά, γιατί μιλάτε την ώρα και δεν προσέχετε;
6. Άκουσα στο δελτίο καιρού ότι το Σαββατοκύριακο θα βρέχει.
7. Ήρθε η η γυναίκα του και τον ζήτησε στη δουλειά.
8. Άσε με μου.
9. Μου τηλεφώνησε ο ο δάσκαλος.
10. Το παιδί πλένεται
11. Ταξίδεψε σε την Ευρώπη.
12. Η Δήμητρα πέρασε στο σπίτι το απόγευμα.

2.Ρωτήστε τον διπλανό σας// την διπλανή σας:

Μένεις μόνος/η σου;

Το μεσημέρι τρως μόνος/η σου;

Ο πατέρας και η μητέρα σου μένουν μόνοι τους;

Τα παιδιά σου πάνε μόνα τους στο σχολείο;

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Αόριστες αντωνυμίες

Κάποιος	≠	κανείς/κανένας
κάποια	≠	καμία/καμιά
κάποιο	≠	κανένα

Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Ήλθε κανείς;

-Ναι, κάποιος ήλθε. -

Όχι, δεν ήλθε κανένας.

1. Με ζήτησε κανείς;		
2. Είδες καμιά φίλη μου;		
3. Χτύπησε κανένας;		
4. Πέρασε κανείς από δω;		
5. Διάβασες κανένα βιβλίο;		
6. Είδες κανένα αυτοκίνητο;		
7. Είναι κανείς έξω;		
8. Μίλησε κανένα παιδί;		

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Διορισμός, διορίζομαι, ψάχνω για δουλειά, μικρή αγγελία, εφημερίδα, ιδιαίτερα μαθήματα, φροντιστήριο, καθηγητής φιλόλογος, απόφοιτος, αριστούχος, βιογραφικό.

ΕΝΟΤΗΤΑ 15^η: ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Μάθημα 2^ο: Ψάχνοντας για σπίτι

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

- Διαβάσετε τις Μικρές Αγγελίες στην εφημερίδα;
- Μένετε σε νοικιασμένο σπίτι;
- Αγοράσατε σπίτι;
- Τηλεφωνήσατε σε κάποια αγγελία πρόσφατα;
- Αγοράσατε κάτι από μικρές αγγελίες;

Πριν από δύο χρόνια η Ελένη και ο Νίκος εγκαταστάθηκαν στην Ξάνθη με τα τρία παιδιά τους, την Κατερίνα, την Ειρήνη και τον Άγγελο. Ήθελαν να βρουν ένα σπίτι κοντά στη δουλειά τους. Άρχισαν να ψάχνουν τις ενοικιάσεις κατοικιών στις μικρές αγγελίες των εφημερίδων. Ψάχνοντας τα ενοικιαστήρια, βρήκαν μια καλή ευκαιρία:

Ενοικιάζεται διαμπερές διαμέρισμα 4^{ου} ορόφου σε νεόδμητη πολυκατοικία, 130 τ.μ., με θέα, μεγάλα μπαλκόνια, ατομική θέρμανση, πάρκινγκ, κοντά στο καινούριο δημοτικό σχολείο.

Αμέσως πήραν τηλέφωνο τον ιδιοκτήτη και έκλεισαν ραντεβού για να δουν το σπίτι.

-Γεια σας, είστε ο ιδιοκτήτης του σπιτιού;

-Μάλιστα. Εσείς ποιος είστε;

-Είμαι ο κ. Αλεξίου που σας πήρα τηλέφωνο το πρωί. Από δω η γυναίκα μου.

-Θέλετε να δείτε το διαμέρισμα; Από εδώ, παρακαλώ. Όπως βλέπετε, έχει τρία μεγάλα υπνοδωμάτια. Η κρεβατοκάμαρα των γονέων είναι μεγαλύτερη, οι κρεβατοκάμαρες των παιδιών είναι πιο μικρές, αλλά είναι φωτεινές και άνετες.

- Μπορούμε να δούμε και τα άλλα δωμάτια;

-Βεβαίως. Από δω είναι το σαλόνι, η τραπεζαρία και δίπλα η κουζίνα.

-Όλα φαίνονται ευρύχωρα. Η κουζίνα έχει αρκετά ντουλάπια. Αυτό το μικρό δωμάτιο δίπλα στο σαλόνι είναι το γραφείο;

-Είναι ένα βοηθητικό δωμάτιο. Κάνει για γραφείο. Πώς βρίσκετε το σπίτι λοιπόν;

-Καλό είναι. Πόσο είναι το ενοίκιο;

-Το ενοίκιο είναι 500 ευρώ και δύο νοίκια προκαταβολή.

-Να μας κάνετε μια καλύτερη τιμή.

-Δεν είναι ακριβό. Η πολυκατοικία είναι καινούργια, έχει πάρκινγκ, ατομική θέρμανση και τα κοινόχρηστα δεν είναι πολλά.

-Εντάξει. Το νοικιάζουμε. Αύριο θα φέρουμε τα πράγματά μας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Διαβάστε τις λέξεις στις εικόνες. Στη συνέχεια γράψτε στο τετράδιό σας μία μικρή αγγελία για την εφημερίδα που να πουλάτε ή να ενοικιάζετε ένα ακίνητο (σπίτι, χωράφι, μαγαζί).

2. Βρείτε Μικρές Αγγελίες στην εφημερίδα και διαβάστε τις στην τάξη.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μέλλοντας απλός θα	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ απλή να
+ ρήμα	

Ρήματα σε –ω (Α΄ Συζυγία):

Μέλλοντας απλός // υποτακτική απλή

Καταλήξεις

ζω ►	διαβάζω	θα/να διαβάσω
- σω	πληρώνω	θα/να πληρώσω
νω ►	ντύνω	θα/να ντύσω

-πω	λείπω	θα/να λείψω
-βω	κόβω	θα/να κόψω
-φω ► - ψω	γράφω	θα/να γράψω
-εύω	χορεύω	θα/να χορέψω
-αύω	παύω	θα/να πάψω

-κω	πλέκω	θα/να πλέξω
-γω	ανοίγω	θα/να ανοίξω
-χω	τρέχω	θα/να τρέξω
-γγω ► -ξω	σφίγγω	θα/να σφίξω
-χνω	ψάχνω	θα/να ψάξω
-ζω	παίζω	θα/να παίξω

Ρήματα σε –ώ (Β΄ Συζυγία):

Καταλήξεις μέλλοντα απλού/υποτακτικής απλής

-ήσω	μιλώ	θα/να μιλήσω
-ήξω	τραβώ	θα/να τραβήξω
-άσω	περνώ	θα/να περάσω
-έσω	μπορώ	θα/να μπορέσω
-άξω	κοιτώ	θα/να κοιτάξω

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Απαντήστε με Ναι και Όχι:

Θα αγοράσεις ψωμί; Ναι, θα αγοράσω. Όχι, δεν θα αγοράσω.

1. Θα μαγειρέψεις σήμερα;
2. Θα δουλέψουν την Κυριακή;.....
3. Θα αρχίσεις μαθήματα αύριο;.....
4. Θα καλέσουμε τους φίλους μας;.....
5. Θα συζητήσουν με τον δάσκαλο;.....
6. Θα τραγουδήσουν και θα γλεντήσουν στην ταβέρνα;
.....
7. Θα φορέσεις το παλτό σου;.....
8. Θα σταματήσετε για ένα καφέ;.....

➤ Προσοχή!

Ο απλός μέλλοντας είναι χρόνος για κάτι που θα γίνει στο μέλλον σαν να πρόκειται να γίνει σε μια στιγμή.

Η απλή υποτακτική είναι έγκλιση για κάτι που θέλουμε ή περιμένουμε να γίνει.

➤ Παραδείγματα:

Απόψε θα διαβάσω γιατί αύριο θα γράψω ένα διαγώνισμα.

Θέλω να διαβάσω για να γράψω καλά στο διαγώνισμα.

2.Απαντήστε με Ναι και Όχι:

Θέλεις να ειδοποιήσεις τον Γιάννη; Ναι, θέλω να τον ειδοποιήσω.
Όχι, δεν θέλω να τον ειδοποιήσω.

1. Μπορείς να πετάξεις τα σκουπίδια;
Ναι,
Όχι,
2. Θέλετε να πουλήσετε το σπίτι;
Ναι,
Όχι,
3. Μπορείτε να εξηγήσετε την άσκηση;
Ναι,
Όχι,
4. Περιμένετε να τελειώσω τη δουλειά μου;
Ναι,
Όχι,
5. Θέλει να αφήνει τα παιδιά στη γιαγιά;
Ναι,
Όχι,

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΑΡΝΗΣΗ

Απλός Μέλλοντας

Δεν θα διαβάσω

Δεν θα διαβάσεις

Δεν θα διαβάσει

Δεν θα διαβάσουμε

Δεν θα διαβάσετε

Δεν θα διαβάσουν

Απλή Υποτακτική

να **μην** διαβάσω

να **μην** διαβάσεις

να **μην** διαβάσει

να **μην** διαβάσουμε

να **μην** διαβάσετε

να **μην** διαβάσουν

Παράδειγμα

Δεν θα έρθω αύριο. Μου είπε να **μην** έρθω αύριο.

Επιρρήματα και επιρρηματικές εκφράσεις με απλό μέλλοντα

Αύριο, μεθαύριο, του χρόνου, ύστερα (από), μετά, έπειτα, την επόμενη/ερχόμενη εβδομάδα, τον μεθεπόμενο μήνα, σε λίγες μέρες, τον άλλο μήνα, την άλλη Τρίτη, σε δυο ώρες, σε λίγο.

Πείτε τι θα κάνετε ή τι δεν θα κάνετε:

Αύριο

Μεθαύριο

Ύστερα από το μάθημα

Του χρόνου

Την επόμενη Εβδομάδα

Τον άλλο μήνα

Σε δυο ώρες

Σε λίγο

Πείτε τι σας είπε ο εκπαιδευτής σας να μην κάνετε:

Μας είπε να μην ερχόμαστε αργά.

να μή μιλάμε μέσα στην τάξη.

να μη ξεχνάμε τας βιβλία μας.

Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

Τι λέτε στο παιδί σας να μην κάνει;

Του λέω να μην

.....

.....

.....

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ενοικιάσεις, ενοικιαστήρια, ευκαιρία, ενοικιάζεται, νοικιάζω, διαμπερές διαμέρισμα, νεόδμητη πολυκατοικία, ιδιοκτήτης, ενοίκιο, προκαταβολή, κοινόχρηστα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 16^η: ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Ενότητες 1 - 15: Ψάχνοντας για σπίτι

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα

Ο μεγάλος κήπος	του μεγάλου κήπου	των μεγάλων κήπων
το καινούριο σχολείο		
το φρόνιμο παιδί		
η ωραία ταινία		
η καθαρή τάξη		
ο καλός μαθητής		
ο σπουδαίος δάσκαλος		
το σωστό γράψιμο		
το μεγάλο δέμα		
η δύσκολη άσκηση		

2. Γράψτε το θηλυκό επίθετο με ένα ουσιαστικό όπως στο παράδειγμα: Ο ωραίος άντρας → η ωραία γυναίκα

ο καλός καιρός (μέρα)	
ο καινούριος χρόνος (εβδομάδα)	
ο ελεύθερος χρόνος (ζωή)	
ο μαύρος σκύλος (γάτα)	
ο διπλανός μαθητής (μαθήτρια)	
ο σκοτεινός δρόμος (πλατεία)	

3. Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο των ουσιαστικών:

- Δεν έχω τη των φίλων μου στο καινούριο τους σπίτι (διεύθυνση).
- Σας έκανα δύο και περιμένω (ερώτηση, απάντηση).
- Διαβάζουν τις για τις των Ελληνικών (άσκηση, εξέταση).

4. Πήγε στο θέατρο με τα παιδιά της του. (τάξη)
5. Υπάρχουν εισιτήρια για τη βραδινή ; (παράσταση)

4. Χρησιμοποιήστε θα ή να (απλό μέλλοντα ή απλή υποτακτική) ανάλογα με την περίπτωση:

1. Κατερίνα, πρέπει περισσότερο. (προσπαθώ)
2. Το λεωφορείο για την Ξάνθη σε μία ώρα (αναχωρώ)
3. Εσείς στο χωριό τον άλλο μήνα. (είμαι)
4. Δεν πρέπει, όταν τρώμε. (κολυμπώ)
5. Εμείς πολύ όλο το χειμώνα και πρέπει οικονομίες. (δουλεύω, κάνω)
6. Αυτοί όλο το βράδυ. (πίνω)
7. Τους αρέσει όλη μέρα. (γλεντώ)
8. Μαμά, θέλω μου κάθε μέρα. (τηλεφωνώ)
9. Άρχισε (ψιχαλίζει)
10. Εγώ δεν στο σχολείο αύριο. (μπορώ, έρχομαι)

5. Φτιάξτε ένα μενού φαγητών για όλη την εβδομάδα:

Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σαββάτο	Κυριακή

6. Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα ρωτώντας τους διπλανούς σας

- ποιος είναι πιο ψηλός/ψηλή
- ποιος είναι πιο χοντρός /χοντρή
- ποιος είναι πιο αδύνατος/η
- ποιος έχει πιο μεγάλη οικογένεια

ΟΝΟΜΑ	ΥΨΟΣ	ΒΑΡΟΣ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

7.Χρησιμοποιείτε την προστακτική του αορίστου ή του ενεστώτα όπως στο παράδειγμα:

Ο Κώστας τελειώνει το μάθημα. →

Κώστα, τελείωνε το μάθημα.

Κώστα, τελείωσε το μάθημα.

1. Η Άννα ανάβει το φως.
2. Η Αλέβ κάνει τις δουλειές.
3. Οι κυρίες τελειώνουν τη συζήτηση
4. Τα παιδιά σβήνουν το φως.
5. Ο Χουσεΐν βλέπει τα έργα στην εφημερίδα.....
6. Ο Ραμαδάν λέει το μάθημά του.
7. Η Ελένη περνάει από το ταχυδρομείο.....
8. Κλείνεις την πόρτα.
9. Ο Άγγελος παίζει με τα παιδιά.
10. Η Μελέκ κερνάει γλυκά.
11. Πηγαίνουν μια εκδρομή.
12. Τα παιδιά μιλάνε σιγά.
13. Ο Νίκος παίρνει τον κατάλογο.
14. Η Φατμέ ψάχνει την τσάντα της.
15. Ο Αχμέτ αφήνει τα πράγματά του
16. Η Ειρήνη πίνει το γάλα της

8. Συμπληρώστε τον ενεστώτα, τον μέλλοντα διαρκείας ή την υποτακτική των ρημάτων ανάλογα με την περίπτωση:

1. Όλη μέρα τα μουσεία με τους συμμαθητές μας. (επισκέπτομαι).
2. Αυτή η λέξη δεν σ' αυτήν την πρόταση. (χρησιμοποιούμαι)
3. Πρέπει πιο πολύ για τη δουλειά σου. (ενδιαφέρομαι)
4. Μην με ξένα πράγματα. (ασχολούμαι)
5. Δεν σε βλέπω με τόσο ωραία νέα που σου είπα. (χαίρομαι)
6. Προσπαθήστε μην ξανά τα λόγια του. (σκέφτομαι)
7. Άρχισε μια ωραία ιστορία. (διηγούμαι)
8. Δεν την πρόσκλησή μου. (δέχομαι)
9. κάθε μέρα από τις 8 μέχρι τις 3 το μεσημέρι. (δουλεύω)
10. Από αύριο από το καινούριο κατάστημα της Τράπεζας. (εξυπηρετούμαι)
11. Οι σπουδαστές από τους καθηγητές. (εξετάζομαι)
12. Δεν για τις απουσίες σας. (δικαιολογούμαι)
13. Δεν πρέπει γιατί έκανες λάθος. (στενοχωριέμαι)
14. Το λεωφορείο συνεχώς. (κινούμαι)
12. Η αλληλογραφία τους κάθε πρωί. (ταχυδρομούμαι)
13. Πόσες ώρες στη δουλειά σας;(απασχολούμαι)
14. Τα χωράφια από τους γεωργούς. (καλλιεργούμαι)

ΕΛΕΓΧΟΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

1. Συμπληρώστε το άρθρο και την κατάληξη του επιθέτου:

1. τυρόπιτα είναι φτην....
- 2..... χάρτης είναι μεγάλ.....
- 3..... Γιώργος δεν είναι έτοιμ.....
- 4..... νησί είναι μικρ..., αλλά πολύ ωραί.....
- 5..... παιδί της είναι όμορφ.....
- 6..... Αθήνα είναι πολύ όμορφ....., αλλά όχι πολύ καθαρ....
- 7..... γραμματόσημο είναι ελληνικ.....
- 8..... ξενοδοχείο είναι ακριβ..... και τεράστι.....
9. καιρός δεν είναι καλ....., αλλά άσχημ....
10. πόρτα είναι ανοιχτ.....

2. Γράψτε τα ρήματα στην μεσοπαθητική φωνή: ενεστώτας, μέλλοντας, υποτακτική

κλείνω → κλείνομαι, θα/να κλείνομαι

ετοιμάζω
διδάσκω
ονομάζω
μορφώνω
ετοιμάζω
κρύβω.....

3. Συγκρίνετε δύο πράγματα:

- δύο βιβλία
- δύο ρούχα
- δύο τετράδια
- δύο παιδιά
- δύο δασκάλους
- δύο δουλειές
- δύο σπίτια

4. Συζητήστε μέσα την τάξη:

- Πρέπει τα παιδιά σας να πηγαίνουν σχολείο ή όχι;
- Πρέπει να δουλεύουν νωρίς στα χωράφια ή να πηγαίνουν στο σχολείο;
- Πρέπει τα κορίτσια να πηγαίνουν στο σχολείο ή όχι;
- Πηγαίνετε στο γιατρό όταν αρρωσταίνετε;
- Πρέπει να μάθετε Ελληνικά ή όχι;

5.Αντιστοιχίστε τις λέξεις:

έλα	όλο το φαΐ σου.
φάε	να σου δείξω κάτι.
πείτε	λίγο νερό.
βρες	μας το όνομά σας.
πιες	όλοι στην αυλή.
μπείτε	το πορτοφόλι σου.
δες	γρήγορα!
βγείτε	το γραμματοκιβώτιο.
άντε	στο φούρνο.
πήγαινε	μέσα στην τάξη.

6.Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Με τι ασχολείστε;
.....
2. Πότε ξεκουράζεστε;
.....
3. Πότε βαριέστε;
.....
4. Με τι ευχαριστιέστε;
.....
5. Ποιον περιποιείστε;
.....
6. Πού κάθεστε τώρα;
.....
7. Γιατί κουράζεστε;
.....
8. Διηγείστε ιστορίες στα παιδιά σας;
.....
9. Πότε στενοχωριέστε;
.....
10. Τι σκέφτεστε;
.....

Γ Μέρος

17^η Ενότητα: Κοινότητα Η ζωή στο χωριό Ανώμαλα ρήματα: Απλός μέλλοντας, απλή υποτακτική Ερωτηματική αντωνυμία 'πόσος, πόση, πόσο' Η ζωή στην πόλη Η χρήση του ρήματος 'μπορώ' Ο τελικός σύνδεσμος 'για να' Οι εκφράσεις 'λες να...', 'είναι δυνατόν να...', 'είναι πιθανόν να...' Προθέσεις: από ... σε (αποστάσεις)	18^η Ενότητα: Τελετές και γιορτές Ένας παραδοσιακός γάμος Παρατατικός ρημάτων 'είμαι, έχω' Παρατατικός ρημάτων σε -ω (α' συζυγία) Παρατατικός 'ακούω, ζω, θέλω, κάνω, λέω, ξέρω, τρώω' Ευχές Το σχολείο κλείνει για Χριστούγεννα Παρατατικός ρημάτων σε -ώ (β' συζυγία) Παρατατικός του ρήματος 'έρχομαι' Σχολικές αργίες
19^η Ενότητα: Ρόλοι φύλων Μια εργαζόμενη γυναίκα Προστακτική αορίστου+προσωπικές αντωνυμίες: Άμεσο και έμμεσο αντικείμενο Έγκλιση τόνου Ένας σύγχρονος σύζυγος Μεσοπαθητικός Παρατατικός ρημάτων σε -ομαι (α' συζυγία), -ιέμαι, -ούμαι (β' συζυγία) Μετοχή ενεστώτα -οντας, -ώντας	20^η Ενότητα: Ενημέρωση Μια μαθητική εφημερίδα Κτητικές αντωνυμίες 'δικός μου/δική μου/δικό μου' Σύνδεσμοι Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ) Αιτιολογικές προτάσεις 'γιατί, επειδή, γι' αυτό' Υποθετικές προτάσεις Α' είδους
21^η Ενότητα: Πολιτισμός Τι μας προσφέρει το βιβλίο; Ρήματα με τους συνδέσμους 'ότι, πως' Ο σύνδεσμος 'ότι', το αναφορικό 'ό, τι' Μια θεατρική παράσταση στο σχολείο Τα ρήματα 'κοιμάμαι, θυμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι' Το αναφορικό 'που' Ο χρονικός σύνδεσμος 'μόλις' Οι προθέσεις 'ως/μέχρι'	22^η Ενότητα: Δικαιώματα, Υποχρεώσεις Πολίτης και Πολιτεία Μεσοπαθητικός αόριστος ρημάτων σε -ομαι, -ιέμαι, -ούμαι Αόριστη άκλιτη αντωνυμία 'κάθε' Ποσοτικά επιρρήματα Η εργασία των ανηλίκων Μεσοπαθητικός απλός μέλλοντας-απλή υποτακτική ρημάτων σε -ομαι Αρσενικά ουσιαστικά σε -έας Απρόσωπα ρήματα, απρόσωπες εκφράσεις +να
23^η Ενότητα: Ελληνικός πολιτισμός Γλώσσα και εκπαίδευση Το επίθετο 'πολύς' Παραθετικά επιθέτου 'πολύς' Το επίρρημα 'πολύ' Μεσοπαθητικός Αόριστος -Απλός μέλλοντας ρημάτων σε -ομαι: Ο χρονικός σύνδεσμος 'πριν' Η Ιστορία των λαών Μονολεκτικά παραθετικά επιθέτων Παραθετικά επιρρημάτων Οι χρόνοι του ρήματος Αντίθετα 25^η Ενότητα: Γενική Επανάληψη	24^η Ενότητα: Επανάληψη: Ενότητες 17-23 Έλεγχος γνώσεων
Γλωσσάριο	Βιβλιογραφία

ΕΝΟΤΗΤΑ 17^η: ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Μάθημα 1^ο: Η ζωή στο χωριό

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πού γεννηθήκατε;
Στο χωριό ή στην πόλη;
Πώς λένε το χωριό σας;
Πώς λένε την πόλη σας;
Πώς λένε τη συνοικία που ζείτε;
Πώς είναι το χωριό σας;
Τι σας αρέσει στο μέρος
που γεννηθήκατε;

Οι παιδικοί σας φίλοι

Θυμάστε τους παιδικούς
σας φίλους;
Πώς ήταν οι παιδικοί σας
φίλοι;
Πώς τους έλεγαν;
Πού είναι τώρα;

Ο Χουσεΐν είναι στην τάξη και κάνει μάθημα. Ρωτάει τους μαθητές του ποιοι γεννήθηκαν στο χωριό και ποιοι γεννήθηκαν στην πόλη. Ο Ραμαδάν γεννήθηκε σ' ένα χωριό 100 χιλιόμετρα μακριά από την πόλη της Ξάνθης. Διηγείται στους συμμαθητές του την ζωή στο χωριό του:

-Το χωριό μου είναι στον κάμπο. Ζούσα εκεί με τους γονείς μου και τον αδελφό μου Αχμέτ. Στην αρχή ζούσε μαζί μας και η Αϊσέ, η αδελφή μου. Μετά πήγε στην Κομοτηνή να σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο. Πριν δύο μήνες ήρθα με την οικογένειά μου στη Ξάνθη για να πάω σχολείο.

Η ζωή στο χωριό ήταν ωραία. Ο πατέρας μου ήταν αγρότης. Δούλευε όλη μέρα στα χωράφια. Καλλιεργούσε καπνά. Η μητέρα μου τον βοηθούσε. Στην αυλή μας είχαμε κασιόκες και κότες. Είχαμε κι έναν γάιδαρο. Μου άρεσε πολύ εκεί. Όλη τη μέρα έπαιζα έξω. Δεν έμενα καθόλου μέσα στο σπίτι. Είχα ένα ποδήλατο κι έτρεχα γύρω-γύρω σε όλο το χωριό. Γνωρίζαμε όλους τους γείτονες. Συχνά βοηθούσαμε ο ένας τον άλλον. Δεν είχαμε πολλά πράγματα, ούτε μαγαζιά ούτε αυτοκίνητα. Υπήρχε όμως ησυχία. Τα βράδια η γιαγιά μας έλεγε ιστορίες και παραμύθια. Στις γιορτές γλεντάγαμε και τραγουδούσαμε όλοι μαζί.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συμπληρώστε στον παρακάτω πίνακα τα στοιχεία της οικογένειάς σας:

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ	ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ	ΑΣΧΟΛΙΑ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Μιλήστε για τη γειτονιά σας:

Είναι στο χωριό ή στην πόλη;
Είναι ήσυχη;
Έχει φασαρία;
Είναι καθαρή;
Έχει μεγάλους ή μικρούς δρόμους;
Τι κάνετε τα βράδια στη γειτονιά σας;
Γνωρίζετε τους γείτονές σας;
Πείτε μερικά ονόματά γειτόνων σας.

Πότε γεννηθήκατε; Γεννήθηκα στις 20 Δεκεμβρίου 1978.
Πού γεννηθήκατε; Γεννήθηκα σ' ένα χωριό της Ξάνθης.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Παρατατικός: Χτες, πριν
Είμαι → ήμουν

(εγώ) ήμουν(α)	(εμείς) ήμαστε/αν
(εσύ) ήσουν(α)	(εσείς) ήσαστε/αν
(αυτός/ή/ό) ήταν(ε)	(αυτοί/ές/ά) ήταν(ε)

Έχω → Είχα

(εγώ) είχα	(εμείς) είχαμε
(εσύ) είχες	(εσείς) είχατε
(αυτός) είχε	(αυτοί) είχαν(ε)

Ρήματα σε -ω (Α΄ συζυγία)

Κλίση παρατατικού

-α
-ες
-ε
-αμε
-ατε
-αν

Δισύλλαβα

με αύξηση 'ε'
γράφω

<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
έ	γρα	φα
έ	γρα	φες
έ	γρα	φε
γρά	φα	με
γρά	φα	τε
έ	γρα	φαν

χωρίς αύξηση 'ε'
διαβάζω

<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
διά	βα	ζα
διά	βα	ζες
διά	βα	ζε
δια	βά	ζα
διά	βά	ζα
	ζα	με
	ζα	τε
	βα	ζαν

Προσοχή στον τονισμό!

Τα ρήματα στον Παρατατικό τονίζονται στην 3^η συλλαβή από το τέλος.

➤ **Παραδείγματα**

διαβάζω → διάβαζα

βλέπω → έβλεπα

μαθαίνω → μάθαινα

τρέχω → έτρεχα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ξαναγράψτε τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

Ο Άγγελος παίζει όλη τη μέρα → Χτές ο Άγγελος έπαιξε όλη τη μέρα.

1. Το πρωί **φεύγω** από το σπίτι για τη δουλειά.

Κάθε μέρα

2. **Είναι** κουρασμένος και ίσως **έχει** πυρετό.

Χτες

3. Οι μαθητές **θέλουν** να πηγαίνουν εκδρομή κάθε μέρα.

.....

4. Οι γυναίκες στο χωριό **κάνουν** πολλές δουλειές.

Ζυμώνουν ψωμί, **πλέκουν** τα ρούχα και **δουλεύουν** στα χωράφια.

Κάποτε

.....

5. Δεν τον **βλέπω** πολύ συχνά φέτος γιατί **μένει** μακριά από τους δικούς του.

Πέρσι

.....

6. Τον **πιστεύω** σε ό,τι μου **λέει**.

Μέχρι χτες

2. Συμπληρώστε τα κενά με το ρήμα στο σωστό τύπο του παρατατικού:

Όλες αυτές τις ημέρες εμείς (κάνω) τις ετοιμασίες για τις γιορτές. Η μητέρα από το πρωί μέχρι το βράδυ (δουλεύω)

.....

(μπαίνω) κι (βγαίνω) από το μπαλκόνι στα δωμάτια.

..... (σκουπίζω), (ξεσκονίζω),

(σφουγγαρίζω) σαν μηχανή.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Ερωτηματικές αντωνυμίες

πόσος-πόση-πόσο
πόσοι-πόσες-πόσα

Παραδείγματα

Πόσα παιδιά έχετε;

Πόσων χρόνων είσαι;

Πόση ώρα με περίμενες;

Συμπληρώστε τα κενά με την ερωτηματική αντωνυμία

πόσος-πόση-πόσο// πόσοι-πόσες-πόσα στην κατάλληλη πτώση:

- 1..... μαθητές έχεις μέσα στην τάξη;
- 2..... τετράδια έχεις;
3. κουταλιές ζάχαρη βάζεις στον καφέ σου;
4. ασκήσεις λύσατε σήμερα;
5. καφέ θέλετε;
6. παρακολουθούν τα ΚΕΕ;

➤ **Προσοχή!** Η ερωτηματική αντωνυμία πόσος-πόση-πόσο κλίνεται όπως το επίθετο μεγάλος-μεγάλη-μεγάλο.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Κάνω μάθημα, διηγούμαι, ζωή στο χωριό, κάμπος, αγρότης, κασίκα, κότα, γαίδαρος, ποδήλατο, γύρω-γύρω, γείτονας, ησυχία, ιστορία, παραμύθι, γλεντάω, τραγουδάω.

ΕΝΟΤΗΤΑ 17^η: ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Μάθημα 2^ο: Η ζωή στην πόλη

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Ξερετε ποια είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας;
Ποιες πόλεις γνωρίζετε στη Ελλάδα;
Σας αρέσει η ζωή στην πόλη;
Πού παρακολουθείτε τα μαθήματα των ΚΕΕ;

Τώρα ο Χουσεΐν ρωτάει ποιο παιδί γεννήθηκε στην πόλη. Ο Άγγελος σηκώνει το χέρι του και λέει ότι γεννήθηκε στην Θεσσαλονίκη. Ο δάσκαλος του ζητάει να πει ό, τι ξέρει για την ζωή στην πόλη.

-Η Θεσσαλονίκη είναι μια μεγάλη πόλη. Έχει μεγάλα κτίρια. Ζούσα με την οικογένειά μου σε μια συνοικία μερικά χιλιόμετρα μακριά από το κέντρο της πόλης, στην Καλαμαριά. Οι γονείς μου είχαν εκεί ένα διαμέρισμα και μέναμε. Η μητέρα μου είναι νηπιαγωγός και ο πατέρας μου είναι δάσκαλος. Πριν δυό χρόνια ήρθαμε στην Ξάνθη. Η Ξάνθη είναι πιο μικρή πόλη από τη Θεσσαλονίκη. Στην παλιά πόλη έχει παλιά κτίρια. Τώρα εμείς μένουμε σε μια καινούρια πολυκατοικία κοντά στο σχολείο μας.

Η ζωή στην Θεσσαλονίκη ήταν ωραία. Είχαμε πολλά πράγματα να κάνουμε. Υπήρχαν πολλά μαγαζιά, πολύς κόσμος, μεγάλοι δρόμοι, αλλά και πολλά αυτοκίνητα και φασαρία. Οι γονείς μου με πήγαιναν να παίξω σε παιδότοπους και σε λούνα παρκ. Τις Κυριακές τρώγαμε έξω σε ταβέρνα ή στο σπίτι του παππού και της γιαγιάς. Το Σάββατο το βράδυ οι γονείς μου πήγαιναν σινεμά ή θέατρο. Εγώ καθόμουν με τις αδελφές μου και τη γιαγιά στο σπίτι. Όμως δεν μπορούσα να βγω έξω για να παίξω. Βλέπαμε τηλεόραση και έπαιζα με ηλεκτρονικά παιχνίδια.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Μιλήστε στην τάξη:

Πώς ζούνε τα παιδιά στην πόλη;
Πού παίζουν;
Τι ξέρετε για τη Θεσσαλονίκη;
Τι ξέρετε για την Αθήνα;
Σε ποια πόλη θα θέλατε να πάτε;

**Η Ακρόπολη είναι στην Αθήνα.
Ο Λευκός Πύργος είναι στη Θεσσαλονίκη.**

Στον παρακάτω πίνακα γράψτε τι βλέπετε στις φωτογραφίες των πόλεων:

ΑΘΗΝΑ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	ΞΑΝΘΗ	ΚΟΜΟΤΗΝΗ

ΑΘΗΝΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

ΞΑΝΘΗ

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Η χρήση του ρήματος μπορώ

Ζητώ από τους άλλους

Σε παρακαλώ, **μπορείς**

▶ να μου πεις ένα παραμύθι;	-Ευχαρίστως!
▶ να μου δώσεις λίγο νερό;	-Βέβαια!
▶ να μου κλείσεις την βαλίτσα;	-Μισό λεπτό!
▶ να μείνεις μαζί μου;	-Με συγχωρείς, δεν μπορώ!
▶ να με βοηθήσεις;	-Αμέσως!
▶ να έρθεις λίγο;	-Έρχομαι!

Ζητώ άδεια

Μπορώ ▶ να καπνίσω; - Ναι, δεν με πειράζει. –Όχι, μην καπνίσετε παρακαλώ.

▶ να περάσω; - Ναι, ορίστε. –Όχι, μην περάσετε ακόμα.

Ο τελικός σύνδεσμος

Για να

-Πάμε στο γήπεδο;

▶ -**Για να** δούμε ποδόσφαιρο.

-Πάμε στην καφετέρια; ▶ -Γιατί;

▶ -**Για να** πιούμε ένα καφέ.

-Πάμε σ'ένα μπαράκι;

▶ -**Για να** πιούμε ένα ποτό.

-Πάμε στα ΚΕΕ;

▶ -**Για να** μάθουμε Ελληνικά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συζητήστε με το διπλανό/τη διπλανή σας αν μπορεί

να σας δώσει το βιβλίο του
να σας εξηγήσει μια λέξη
να σας δανείσει το στυλό του
να σας βοηθήσει στην άσκηση
να σας περιμένει μετά το μάθημα
να σας τηλεφωνήσει αύριο.

2. Συζητήστε με τους συμφοιτητές σας για να κάνετε κάτι μαζί μετά το μάθημα:

Παράδειγμα:- Πάμε στο γήπεδο; Γιατί;- Για να δούμε το ματς.

1. Πάμε στο σινεμά; Γιατί; Για να
2. Πάμε στο πάρκο; Γιατί; Για να
3. Πάμε στο σχολείο; Γιατί; Για να
4. Πάμε στο σπίτι; Γιατί; Για να
5. Πάμε στη θάλασσα; Γιατί; Για να
6. Πάμε στην βιβλιοθήκη; Γιατί; Για να

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Εκφράσεις που δείχνουν δυνατότητα-πιθανότητα:

Λες να...;
Είναι δυνατόν να...;
Είναι πιθανόν...;

Εσείς που αγαπάτε την τεχνολογική
εξέλιξη δεν είναι δυνατόν να μην έχετε
ψηφιακή φωτογραφική μηχανή.

-Λες να μας πήρε χαμπάρι;
-Μπά, δεν νομίζω.

Παραδείγματα

-Λες να χιονίσει;	-Μπορεί.	-Όχι, δεν νομίζω.	-Ναι, έτσι νομίζω.
	-Ίσως.	- Μπά! Αδύνατον!	-Σίγουρα!
	-Πιθανόν.	-Μάλλον.	-Αποκλείεται.

Είναι δυνατόν ► να σε δω απόψε;	-Αδύνατον ► να με δεις απόψε.
► να πληρώσεις για μένα;	► να πληρώσω για σένα.

Είναι πιθανόν ► να βρέξει αύριο;	Είναι απίθανο ► να βρέξει αύριο.
► να φύγετε αυριο;	► να φύγω αύριο.

Συζητήστε κατά ομάδες χρησιμοποιώντας τις εκφράσεις

Λες να

είναι δυνατόν να

είναι πιθανόν να με ρήματα στην υποτακτική.

Ταξιδέψτε στην Αθήνα: από ...σε

Στον χάρτη του τρόλλεϋ στην Αθήνα βρείτε τις διαδρομές συζητώντας μέσα στην τάξη όπως στο παράδειγμα:

Πού πηγαίνει το 10; Πηγαίνει από την Ομόνοια στο Π. Φάληρο.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Γεννιέμαι, γεννήθηκα, ζωή στην πόλη, συνοικία, κέντρο, κόσμος, δρόμος, φασαρία, παιδότοπος, λούνα παρκ, σινεμά, θέατρο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά παιχνίδια/ια.

ΕΝΟΤΗΤΑ 18^η: ΤΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΓΙΟΡΤΕΣ

Μάθημα 1^ο: Ένας παραδοσιακός γάμος

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Θυμάστε το γάμο σας;
Πότε έγινε;
Πόσων χρόνων παντρευτήκατε;
Είχατε πολλούς καλεσμένους;
Πήρατε πολλά δώρα;

Η Δήμητρα και ο Πέτρος ήταν αρραβωνιασμένοι. Ο Πέτρος βρήκε δουλειά και αποφάσισαν να παντρευτούν. Βρήκαν μια εκκλησία κοντά στο σπίτι της Δήμητρας. Έκλεισαν την ημερομηνία του γάμου τους. Έβγαλαν τις άδειες. Ανακοίνωσαν το γάμο στην εφημερίδα. Κουμπάρα ήταν η Άννα, η φίλη της Δήμητρας.

Η Δήμητρα ξεκίνησε νωρίς τις ετοιμασίες του γάμου. Πήγε με την Άννα στα μαγαζιά για να βρει νυφικό, μπομπονιέρες, λαμπάδες. Παρήγγειλε τα προσκλητήρια του γάμου. Άρχισε να τα μοιράζει σε συγγενείς και φίλους. Κάλεσε πολύ κόσμο. Περίμενε με αγωνία εκείνη την ημέρα. Ήθελε όλα να είναι τέλεια.

Ο γάμος έγινε στη Θεσσαλονίκη στις 10 Απριλίου στις 8 το βράδυ. Ήρθαν πολλοί καλεσμένοι και έφεραν πολλά δώρα. Όλοι τους εύχονταν: Να ζήσετε ευτυχισμένοι! Κάθε ευτυχία! Μετά το γάμο έγινε ένα μεγάλο τραπέζι με τους νεόνυμφους και τους καλεσμένους. Όλοι φάγαν, ήπιαν, τραγούδησαν και χόρεψαν. Η Δήμητρα και ο Πέτρος έκαναν ένα πολύ ωραίο γάμο. Θα τον θυμούνται για χρόνια!

Ένας θρησκευτικός γάμος
Ένας πολιτικός γάμος
Ποιον από τους δύο
προτιμάτε;
Τον θρησκευτικό ή τον
πολιτικό γάμο;

Στο χωριο της Αλέβ γίνεται γάμος. Παντρεύεται η μικρότερη αδελφή της Αλέβ, η Μελέκ, με τον Ομάρ. Ο Μουσταφά και η Αλέβ πήγαν στο γάμο με τον Αχμέτ και τον Ραμαδάν. Στο γάμο ήρθε και η κόρη τους Αϊσέ από την Κομοτηνή.

Ο γάμος κράτησε τρεις μέρες, από την Παρασκευή μέχρι την Κυριακή. Την Παρασκευή έγινε ένα μεγάλο γλέντι στο σπίτι της νύφης. Έκεί ήταν μόνο γυναίκες και ετοίμαζαν το νυφικό της Μελέκ.

Το Σάββατο η Μελέκ φόρεσε το νυφικό της. Όλοι ήρθαν στο σπίτι της. Συγγενείς, φίλοι, γνωστοί. Ο γαμπρός και οι συγγενείς του έφεραν πολλά δώρα. Το γλέντι συνεχίστηκε όλη μέρα. Την Κυριακή ο Ομάρ πήρε την Μελέκ στο καινούριο της σπίτι.

Στη φωτογραφία που βλέπετε
τι φοράει η νύφη;
τι φοράει ο γαμπρός;

Τι λέτε σ' έναν γάμο;

Στο ζευγάρι πριν το γάμο: **-Η ώρα η καλή!**

Στο δώρο του γάμου: **-Να ζήσετε ευτυχισμένοι!**

Στο νιόπαντρο ζευγάρι: **-Κάθε ευτυχία!**

Στον κουμπάρο: **-Πάντα άξιος!**

Στους γονείς: **-Να τους χαίρεστε!**

Στην ανύπαντρη αδελφή: **-Να τους χαίρεσαι, και στα δικά σου!**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Μιλήστε στην τάξη:

Ποια είναι τα έθιμα του γάμου στον τόπο σας;

Υπάρχουν ομοιότητες με τον χριστιανικό γάμο;

Παντρεύεται ένας στενός συγγενής σας. Τι πρέπει να κάνετε;

**Αρραβωνιάζομαι.
Παντρεύομαι.**

**Είμαι αρραβωνιασμένος.
Είμαι παντρεμένος.**

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ανώμαλα ρήματα:

➤ Προσοχή στον απλό μέλλοντα και στην απλή υποτακτική των παρακάτω ρημάτων:

βγαίνω	θα/να βγω
βλέπω	θα/να δω
βρίσκω	θα/να βρω
λέω	θα/να πω
μπαίνω	θα/να μπω
πίνω	θα/να πιω

βάζω	θα/ναβάλω
βγάζω	θα/να βγάλω
δίνω	θα/να δώσω
μαθαίνω	θα/να μάθω
μένω	θα/να μείνω
παίρνω	θα/να πάρω
πέφτω	θα/να πέσω
πηγαίνω	θα/να πάω
πλένω	θα/να πλύνω
στέλνω	θα/να στείλω
τρώω	θα/να φάω
φέρνω	θα/να φέρω
φεύγω	θα/να φύγω
γίνομαι	θα/να γίνω
έρχομαι	θα/να έρθω ή θα/να έλθω
κάθομαι	θα/να καθίσω ή θα/να κάτσω

ανεβαίνω	θα/να ανέβω ή ανεβώ
θέλω	θα/να θελήσω
καταλαβαίνω	θα/να καταλάβω
κατεβαίνω	θα/να κατέβω ή κατεβώ
παραγγέλλω	θα/να παραγγείλω

➤ Προσοχή! Παραμένουν ίδιοι ο απλός μέλλοντας και η απλή υποτακτική στα ρήματα :

έχω	θα/να έχω
είμαι	θα/να είμαι
κάνω	θα/να κάνω
περιμένω	θα/να περιμένω

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

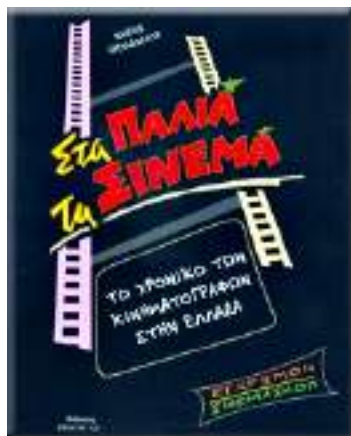
1. Συμπληρώστε τα κενά με τον απλό μέλλοντα των ρημάτων στην παρένθεση:

- Απόψε ο Χουσεΐν..... (μένω) στο σπίτι. Δεν (βγαίνω) περίπατο. (διαβάζω) την εφημερίδα του, (βλέπω) τηλεόραση και (παίρνω) στο τηλέφωνο τον φίλο του τον Νίκο. (πηγαίνω) μαζί σινεμά την Παρασκευή το βράδυ.

-Το Σάββατο το πρωί, η Ελένη και ο Νίκος (πηγαίνω) στην αγορά. (παίρνω) το λεωφορείο και (κατεβαίνω) στη στάση 'Αριστοτέλους'. (αγοράζω) παπούτσια και ρούχα.

-Για το Σαββατοκύριακο περιμένουν την Δήμητρα, την αδελφή της Ελένης, από την Θεσσαλονίκη. (έρχομαι) με το λεωφορείο και την (παίρνω) από το σταθμό. την (φιλοξενώ) στο σπίτι τους για μια εβδομάδα. (βγαίνω) βόλτα στην πόλη, (τρώω) έξω,..... (βλέπω) καμιά καλή ταινία, (μείνω) στο σπίτι και (κάνω) ένα πάρτυ με τους φίλους τους. Η Δήμητρα (φεύγω) την ερχόμενη Δευτέρα σιδηροδρομικώς.

2. Συμπληρώστε τα κενά με την απλή υποτακτική των ρημάτων στην παρένθεση:

-Απόψε ο Χουσεΐν θέλει (μένω) στο σπίτι. Δεν θέλει (βγαίνω) περίπατο. Προτιμά (διαβάζω) την εφημερίδα του και (βλέπω) τηλεόραση. Μπορεί (παίρνω) στο τηλέφωνο τον φίλο του τον Νίκο. Θα του ζητήσει (πηγαίνω) μαζί σινεμά την Παρασκευή το βράδυ.

-Το Σάββατο το πρωί, η Ελένη και ο Νίκος αποφάσισαν (πηγαίνω) στην αγορά. Προτίμησαν (παίρνω) το λεωφορείο και στη στάση

'Αριστοτέλους'. Θέλουν (αγοράζω) ρούχα και παπούτσια.

-Για το Σαββατοκύριακο περιμένουν (έρχομαι) η Δήμητρα, η αδελφή της Ελένης, από την Θεσσαλονίκη. Θέλουν την (φιλοξενώ) στο σπίτι τους για μια εβδομάδα. Σκοπεύουν (κάνω) πολλά πράγματα μαζί:..... (βγαίνω) βόλτα στην πόλη, (τρώω) μαζί, (βλέπω) καμιά καλή ταινία, (μένω) στο σπίτι και (κάνω) ένα πάρτυ με τους φίλους τους. Η Δήμητρα σκέφτεται (φεύγω) την επόμενη Δευτέρα.

3. Συζητήστε με το διπλανό σας/τη διπλανή σας τι θα κάνετε ή τι θέλετε να κάνετε σήμερα.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Προσοχή στον Παρατατικό των παρακάτω ρημάτων:

ακούω	άκουγα
ζω	ζούσα
θέλω	ήθελα
κάνω	έκανα
λέω	έλεγα
ξέρω	ήξερα
τρώω	έτρωγα

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Τι μέρα ήταν χτες;.....
2. Τι μήνας ήταν πριν;.....
3. Τι ψώνια κάνατε σήμερα;
4. Πού ζούσατε πέρυσι;
5. Τι ακούγατε στο ραδιόφωνο χτες;
6. Τι λέγατε στους φίλους σας για τα ΚΕΕ;
7. Τι τρώγατε στο ραμαζάνι;.....
8. Ξέρατε το μάθημά σας χτες;.....
9. Τι δώρο θέλατε στα γενέθλιά σας;.....

Διαβάστε το προσκλητήριο και γράψτε και σεις ένα δικό σας για το γάμο του παιδιού σας.

Λέμε ευχές

Στη βάφτιση:
Σε ονομαστική γιορτή:
Σε γενέθλια:
Σε άρρωστο:
Σε κηδεία:
Σε αποφοίτηση:
Σε προαγωγή:
Στη διασκέδαση:
Καινούριο πράγμα:

Να σας ζήσει!
Χρόνια πολλά κι ευτυχισμένα.
Να τα εκατοστήσεις!
Περαστικά. Σιδερένιος.
Συλλυπητήρια!
Καλή σταδιοδρομία!
Συγχαρητήρια. Και εις ανώτερα.
Στο καλό! Να περάσετε καλά.
Καλορίζικο!

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Αρραβώνας, αρραβωνιάζομαι, γάμος, παντρεύομαι, κουμπάρος/α, καλεσμένος, δώρο, ετοιμασίες, νυφικό, μπομπονιέρες, λαμπάδες, προσκλητήρια, μοιράζω.

ΕΝΟΤΗΤΑ 18^η: ΤΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΓΙΟΡΤΕΣ

Μάθημα 2^ο: Το σχολείο κλείνει για Χριστούγεννα

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Ποιες είναι οι δικές σας γιορτές;

Τι κάνετε αυτές τις μέρες;

Τι ευχές λέτε στις γιορτές;

Σε λίγες μέρες είναι Χριστούγεννα. Το σχολείο θα κλείσει για δεκαπέντε ημέρες και τα παιδιά θα ξεκουραστούν. Θα μείνουν σπίτι με τους γονείς τους. Δεν θα ξυπνάνε πρωί-πρωί. Θα παίζουν με τα παιχνίδια τους και τους φίλους τους όλη μέρα. Ο Άγγελος είναι φίλος με τον Ραμαδάν. Στο διάλειμμα του λέει τι θα κάνει τις μέρες των Χριστουγέννων:

-Ραμαδάν, τα Χριστούγεννα θα στολίσουμε ένα μεγάλο δέντρο στο σπίτι. Θα φάμε γαλοπούλα, κουραμπιέδες και μελομακάρονα. Θα πούμε τα κάλαντα. Την Πρωτοχρονιά θα έρθει ο Αη-Βασίλης. Θέλω να μου φέρει ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι. Θα του γράψω ένα γράμμα και θα του ζητήσω αυτό το δώρο. Εσύ τι θα κάνεις;

Ο Ραμαδάν λέει στον Άγγελο τι θα κάνει στις αργίες των Χριστουγέννων:

-Εμείς αυτές τις μέρες γιοτάζουμε το κουρμπτάν μπαϊράμι. Η γιορτή κρατάει τέσσερις μέρες. Κάθε οικογένεια σφάζει ένα ζώο. Το μοιράζουμε μεταξύ μας. Δίνουμε και στους φτωχούς.

Εμείς τα παιδιά βγαίνουμε στους δρόμους και λέμε τα 'κάλαντα.'Ο κόσμος μας δίνει λεφτά κι ευχές. Φοράμε καλά ρούχα. Οι μεγάλοι γυρνάν στους δρόμους με νταούλια και ζουρνάδες. Το βράδυ πάμε επισκέψεις στους γείτονες. Είναι πολύ ωραία γιορτή.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Μιλήστε στον εκπαιδευτή σας:

Ποια είναι τα έθιμα του τόπου σας;

Ποιες άλλες γιορτές έχετε;

Πότε τις γιορτάζετε;

Πότε νηστεύετε;

Πότε τρώτε κρέας;

Ποιος είναι ο ιμάμης;

Ποιος είναι ο μουφτής;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα σε -ώ (Β΄ συζυγία)

Παρατατικός

μιλώ

μιλούσα
μιλούσες
μιλούσε
μιλούσαμε
μιλούσατε
μιλούσαν

οδηγώ

οδηγούσα
οδηγούσες
οδηγούσε
οδηγούσαμε
οδηγούσατε
οδηγούσαν

Ενεστώτας

2 1
δέ νω

Παρατατικός

3 2 1
έ δε να

Αόριστος

3 2 1
έ δε σα

4 3 2 1 // 4 3 2 1 // 4 3 2 1
α γο ρά ζω // α γό ρα ζα // α γό ρα σα

Το ρήμα έρχομαι στον παρατατικό

Έρχομαι → ερχόμουν

(εγώ) ερχόμουν(α)	(εμείς) ερχόμασταν
(εσύ) ερχόσουν(α)	(εσείς) ερχόσασταν
(αυτός) ερχόταν(α)	(αυτοί) ερχόντουσαν

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Ξαναγράψτε τις προτάσεις στον Παρατατικό όπως στο παράδειγμα:
Στην εκδρομή τα παιδιά περπατούν και τραγουδούν.
Στην εκδρομή τα παιδιά περπατούσαν και τραγουδούσαν.

1. Στο γυμναστήριο φοράω τη φόρμα μου.
2. Όταν με ρωτάνε, απαντώ.
3. Δεν ακολουθούμε τις οδηγίες.
4. Εσείς πάντα αργείτε στα ραντεβού.
5. Η μητέρα βοηθάει τον Παμαδάν.
7. Όταν περνώ έξω από τα μαγαζιά, σταματώ και κοιτώ τις βιτρίνες.
8. Χτυπάς την πόρτα.
9. Πουλούν το σπίτι.
10. Κουβαλάμε βιβλία.
11. Αγαπάμε τους δασκάλους μας.
12. Μελετά για τις εξετάσεις.
13. Ο διευθυντής καλεί τους γονείς.

2. Βάλτε το ρήμα έρχομαι στο σωστό τύπο του παρατατικού:

1. Αυτός στην Ελλάδα κάθε χρόνο.
2. Συχνά φίλοι στο σπίτι και διασκεδάζαμε.
3. λογαριασμοί της ΔΕΗ και δεν τους πλήρωνε.
4. Όλο το χρόνο ο γιος σας αδιάβαστος στο σχολείο.
5. Εσείς συχνά σπίτι μας. Όμως τώρα δεν έρχεστε.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Σχολικές αργίες

Τα σχολεία δεν κάνουν μαθήματα τις εξής ημέρες:

28^η Οκτωβρίου: Εθνική γιορτή. Την 28^η Οκτωβρίου του 1940 οι Έλληνες είπαν το ιστορικό 'ΟΧΙ' στην επίθεση της Ιταλίας. Τότε η Ελλάδα μπήκε στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Παρέλαση

25^η Μαρτίου: Είναι διπλή γιορτή. Εθνική και θρησκευτική. Η 25^η Μαρτίου του 1821 είναι η ημέρα της εθνικής ανεξαρτησίας του Έλληνικού Έθνους από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Την ίδια μέρα η Εκκλησία γιορτάζει τον Έυαγγελισμό της Θεοτόκου.

Σχολική γιορτή

1^η Μαΐου: Πρωτομαγιά, εργατική γιορτή.

25 Δεκεμβρίου: Χριστούγεννα. Θρησκευτική γιορτή.

1^η Ιανουαρίου: Πρωτοχρονιά.

Τα σχολεία κλείνουν για 15 μέρες.

*Καλές Γιορτές
Υγεία
Ειρήνη
Αγάπη*

Ευχές Χριστουγέννων
Πρωτοχρονιάς

Καλά Χριστούγεννα!
Ευτυχισμένος ο Καινούριος Χρόνος!
Χρόνια Πολλά!

Πάσχα: Θρησκευτική γιορτή. Δεν έχει σταθερή ημερομηνία. Πέφτει κυρίως μέσα στον Απρίλιο ή στο πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου.

Τα σχολεία κλείνουν για 15 μέρες.

Πασχαλινά αυγά!

Συζητήστε μέσα στην τάξη:

Πώς γιορτάζετε τις δικές σας γιορτές;

Υπάρχουν ομοιότητες ανάμεσα στις δικές σας γιορτές και τις χριστιανικές;

Ε. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Χριστούγεννα, χριστουγεννιάτικο δέντρο, γαλοπούλα, κουραμπιέδες, μελομακάρονα, Άη-Βασίλης/Άγιος Βασίλης, Πρωτοχρονιά, κάλαντα, αργίες, εθνική γιορτή, θρησκευτική γιορτή, Πρωτομαγιά, Πάσχα, νηστεύω, σφάζω, ζώω, νταούλι, ζουρνάς.

ΕΝΟΤΗΤΑ 19^η: ΡΟΛΟΙ ΦΥΛΩΝ

Μάθημα 1^ο: Μια εργαζόμενη γυναίκα

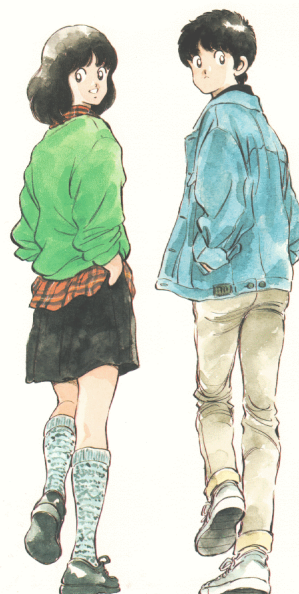
Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πώς μεγαλώνουν τα αγόρια και τα κορίτσια στη
σας κοινωνία;

Κάνατε παρέα αγόρια και κορίτσια μαζί;

Τι πιστεύετε; Είναι ίσα τα δύο φύλα;

δική

Θηλυκό φύλο

Αρσενικό φύλο

Πρέπει να μορφώνονται οι γυναίκες;

Πρέπει να βοηθάνε στο σπίτι οι άντρες;

Η Ελένη έχει τρία παιδιά. Είναι νηπιαγωγός. Δουλεύει κάθε μέρα από τις 8:30 το πρωί μέχρι τις 1 το μεσημέρι. Το επάγγελμά της είναι πολύ καλό για γυναίκα γιατί έχει χρόνο ν'ασχολείται με τα παιδιά της. Αλλά έχει μεγάλη ευθύνη με τα παιδιά του νηπιαγωγείου. Πρέπει να τα προετοιμάσει για την Πρώτη Δημοτικού. Πρέπει να τους μάθει πολλά πράγματα: Να ζωγραφίζουν, να κόβουν και να κολλάν χαρτιά, να παίζουν ομαδικά παιχνίδια. Προετοιμάζει τη δουλειά της προσεκτικά. Το βράδυ κοιμάται νωρίς. Κάθε μέρα ξυπνάει πολύ πρωί για να ετοιμάσει τα παιδιά της για το σχολείο.

Το πρωί τα παιδιά φεύγουν με τον Νίκο τον άντρα της για το σχολείο. Μετά αυτή πίνει γρήγορα έναν καφέ και φεύγει για τη δουλειά της. Το μεσημέρι ξεκουράζεται λίγο. Το απόγευμα βοηθάει τα παιδιά στα μαθήματά τους. Μετά μαγειρεύει το φαγητό της επόμενης μέρας. Το Σάββατο το πρωί καθαρίζει με τον Νίκο το σπίτι. Πάνε μαζί για τα ψώνια της εβδομάδας. Η Ελένη κουράζεται με τρία παιδιά και μία δύσκολη δουλειά. Όμως είναι ευχαριστημένη, γιατί ο Νίκος βοηθάει στο σπίτι και φροντίζει την οικογένειά του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Ο ΑΝΤΡΑΣ

Μιλήστε για την γυναίκα σας:

Πώς περνά τη μέρα της;
Δουλεύει έξω από το σπίτι;
Είναι νοικοκυρά;
Πήγε σχολείο;
Φροντίζει τα παιδιά;
Την βοηθάτε στις δουλειές του σπιτιού;
Είστε καλός σύντροφος γι' αυτήν;

Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Πώς περνάτε τη μέρα σας;
Είστε νοικοκυρά;
Πήγατε σχολείο;
Δουλεύετε έξω από το σπίτι;
Φροντίζετε τα παιδιά σας;
Κουράζεστε πολύ;
Σας βοηθάει ο άντρας σας;

Η Αλέβ Χατίπογλου ήταν αγρότισσα και νοικοκυρά στο χωριό της. Τώρα μένει στη Ξάνθη με την οικογένειά της. Ο άντρας της δεν θέλει η γυναίκα του να δουλεύει έξω από το σπίτι. Τα παιδιά την χρειάζονται. Η Αλέβ δεν βγαίνει έξω συχνά. Είναι σύζυγος, μητέρα και νοικοκυρά.

Το μαγαζί του Μουσταφά Χατίπογλου είναι στο παζάρι. Μερικές φορές η Αλέβ πηγαίνει να βοηθήσει τον Μουσταφά στο μαγαζί. Η Αλέβ είναι έξυπνη. Ξέρει να μιλάει στους πελάτες. Όλες οι φιλες της ψωνίζουν από κεί. Η Αλέβ τυλίγει τα μπαχαρικά. Ζυγίζει τον καφέ. Παίρνει τα χρήματα. Δίνει ρέστα. Μιλάει ευγενικά στους πελάτες. Σιγά –σιγά ο Μουσταφά αλλάζει γνώμη. Γιατί να μην έρχεται λίγες ώρες να τον βοηθάει η γυναίκα του στο μαγαζί; Και οι δυο μαζί είναι καλύτερα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συζητήστε στην τάξη:

Γιατί ο Μουσταφά άλλαξε γνώμη;
Εσείς τα καταφέρνετε και στο σπίτι και στη δουλειά;
Ποιες δουλειές μπορούν να κάνουν οι γυναίκες;
Ποιες δουλειές μπορούν να κάνουν οι άντρες;
Τα παιδιά σας δουλεύουν μαζί σας στα χωράφια, στο μαγαζί;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Προστακτική αορίστου + προσωπική αντωνυμία(άμεσο αντικείμενο)

δες
περίμενέ
άφησέ
ετοίμασέ
κατάλαβέ
άκουσέ
ρώτησέ
γράψτε

με
τον
την
το
μας
τους
τες
τα

Περίμενε τον Νίκο. → Περίμενέ **τον**.
Γράψτε τα προβλήματα. → Γράψτε **τα**.
Άφησε την τσάντα σου. → Άφησέ **την**.
Ετοίμασε το φαγητό. → Ετοίμασέ **το**.
Ρώτησε τις δασκάλες. → Ρώτησέ **τες**.

Προστακτική αορίστου + προσωπικές αντωνυμίες (έμμεσο αντικείμενο)

Τηλεφώνησέ
Πες
Απάντησέ
Στείλε
Δώστε
Γράψε
Στείλτε
Φέρε

μου
του
της
του
μας
τους
τους
τους

τα νέα

το γράμμα
τα κλειδιά
την διεύθυνσή σου
λουλούδια
σοκολάτες

Παραδείγματα

Πες σ' αυτόν τα νέα. Πες **του** τα νέα.
Πες **του τα**.
Στείλε στον πατέρα σου το γράμμα. Στείλε **του** το γράμμα. Στείλ' **του το**.
Δώσε σ' εμένα τα κλειδιά. Δώσ' **μου** τα κλειδιά. Δώσ' **μου τα**.
Γράψε σ' αυτούς την διεύθυνσή σου. Γράψε **τους** την διεύθυνσή σου. Γράψε **τούς την**.
Στείλτε σ' αυτές λουλούδια. Στείλτε **τους** λουλούδια. Στείλτε **τούς τα**.
Φέρε σ' αυτά τις σοκολάτες. Φερ' **τους** τις σοκολάτες. Φερ' **τους τες**.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Ετοίμασε το φαγητό. → Ετοίμασέ το ./Μην το ετοιμάσεις.

1. Γράψτε τα μαθήματά σας.
2. Φέρε τους καφέδες.
3. Απαντήστε στον δάσκαλο.
4. Τηλεφώνησε στην Ελένη.
5. Πάρε το βιβλίο.
6. Γράψτε τις ασκήσεις.
7. Διάβασε τις σημειώσεις.
8. Φέρε τα ποτήρια.
9. Στείλε το δέμα αμέσως.....
10. Βάλε τα πιάτα στο τραπέζι.

2. Συνεχίστε όπως στα παραδείγματα:

Διάβασε το γράμμα στον Γιάννη. → Διάβασέ του το.
Γράψε τα νέα στην Ελένη. → Γράψε τής τα.

1. Γράψτε τα νέα στους γονείς σας.....
2. Δώστε στη μητέρα σας το τηλέφωνο του σχολείου.
3. Αγοράστε τα βιβλία για τα παιδιά σας.....
4. Βρες μου τα κλειδιά γρήγορα.
5. Πές μου το όνομά σου.
6. Στείλτε τα λουλουδια στη μητέρα μου.....
7. Αγόρασε το δώρο για την αδερφή σου.....
8. Δώσε το βιβλίο στον Οδυσσέα.....

ΕΝΟΤΗΤΑ 19^η: ΡΟΛΟΙ ΦΥΛΩΝ

Μάθημα 2^ο: Ένας σύγχρονος σύζυγος

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Οι γυναίκες:

Πού δουλεύει ο σύζυγός σας;

Πόσες ώρες λείπει από το σπίτι;

Έχει πάει σχολείο;

Ασχολείται με τα παιδιά;

Ο Νίκος είναι ο άντρας της Ελένης. Γνωρίστηκαν με την Ελένη στα φοιτητικά τους χρόνια. Ο Νίκος είναι δάσκαλος. Δουλεύει από τις 8:30 το πρωί μέχρι τις 3 το μεσημέρι. Μερικές φορές κάθεται περισσότερες ώρες στο σχολείο για τις σχολικές δραστηριότητες. Τότε γυρίζει στο σπίτι περίπου στις 4 η ώρα το απόγευμα. Ο Νίκος δουλεύει περισσότερο από την Ελένη, γιατί η δουλειά του είναι πιο δύσκολη. Κάποτε θέλει να γίνει διευθυντής του σχολείου, γι'αυτό προσπαθεί να μάθει καλά το Εκπαιδευτικό σύστημα.

Όμως ο Νίκος είναι καλός σύζυγος και πατέρας. Βοηθάει την Ειρήνη και την Κατερίνα στις ασκήσεις των Μαθηματικών. Παίζει μπάλα με τον μικρό Άγγελο. Καμιά φορά μαγειρεύει το αγαπημένο φαγητό των παιδιών: παϊδάκια στην σχάρα με τηγανητές πατάτες. Το Σάββατο το πρωί βοηθάει την Ελένη στις δουλειές του σπιτιού και τα ψώνια στο σούπερ μάρκετ. Αλλά την Κυριακή το βράδυ δεν θέλει κανείς να τον ενοχλήσει. Είναι η ώρα που βλέπει τ' αθλητικά στην τηλεόραση!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Γιατί ο Νίκος είναι καλός σύζυγος και πατέρας;

Σημειώστε τρεις προτάσεις από το κείμενο και απαντήστε στην ερώτηση:

.....
.....
.....

Μιλήστε για τον σύζυγό σας;

Σας βοηθάει στις δουλειές του σπιτιού;

Τι του αρέσει να κάνει όταν είναι στο σπίτι;

Είστε μία καλή σύντροφος γι' αυτόν;

Τι βλέπετε σ'αυτές τις φωτογραφίες;

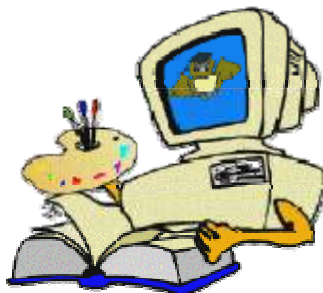

Ο Μουσταφά Χατίπογλου ήταν αγρότης σ'ένα χωριό της Ξάνθης. Τώρα μένει στην πόλη της Ξάνθης. Ήθελε τα παιδιά του να πάνε σε καλό σχολείο. Άκουσε ότι έγινε ένα καινούριο σχολείο στην Ξάνθη. Εκεί πηγαίνουν και τα παιδιά του αδελφού του Σεζγκίν. Αποφάσισε να φύγει από το χωριό. Ήλθε στην πόλη. Άνοιξε ένα μαγαζί στην κεντρική αγορά. Τον βοήθησε και ο αδελφός του.

Τώρα δουλεύει εκεί όλη τη μέρα. Σιγά-σιγά γίνεται καλός έμπορος. Φέρνει καλά μπαχαρικά. Κόβει φρέσκο καφέ. Έχει δικούς του πελάτες. Όμως θέλει να γίνει καλύτερος στη δουλειά του. Θέλει να μάθει κομπιούτερ. Η γυναίκα του πηγαίνει στα ΚΕΕ. Μαθαίνει Ελληνικά. Η Αλέβ του είπε ότι στα ΚΕΕ γίνονται μαθήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών. Οι υπολογιστές είναι πολύ χρήσιμοι στη δουλειά του Μουσταφά.

Ο Μουσταφά πηγαίνει στα ΚΕΕ για να μάθει κομπιούτερ. Η Αλέβ πηγαίνει στα ΚΕΕ για να μάθει Ελληνικά. Και οι δύο μαθαίνουν καινούρια πράγματα. Και οι δύο βοηθάνε τη δουλειά τους και τα παιδιά τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Πείτε στην τάξη:

Ξέρετε κομπιούτερ;

Θέλετε να μάθετε;

Ξέρουν τα παιδιά σας κομπιούτερ;

Είναι το κομπιούτερ χρήσιμο στη δουλειά σας;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Παρατατικός μεσοπαθητικής φωνής

Ρήματα σε –ομαι (Α' συζυγία)

Καταλήξεις

-όμουν
-όσουν
-όταν
-όμαστε (όμασταν)
-όσαστε (όσασταν)
-ονταν (όντουσαν)

Παραδείγματα

δανειζόμουν
δανειζόσουν
δανειζόταν
δανειζόμαστε (δανειζόμασταν)
δανειζόσαστε (δανειζόσασταν)
δανειζόνταν (δανειζόντουσαν)

Ρήματα σε -ιέμαι και -ούμαι (Β' συζυγία)

-ιόμουν
-ιόσουν
-ιόταν
-ιόμαστε
-ιόσαστε
-ιόνταν

βαριόμουν
βαριόσουν
βαριόταν
βαριόμαστε
βαριόσαστε
βαριόνταν

-ούμουν
-ούσουν
-ούνταν
-ούμαστε
-ούσαστε
-ούνταν

απασχολούμουν
απασχολούσουν
απασχολούνταν
απασχολούμαστε
απασχολούσαστε
απασχολούνταν

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα;

Όταν εσείς (εργάζομαι) στην εταιρεία, από ποιον; (πληρώνομαι)

Όταν εργαζόσασταν στην εταιρεία, από ποιον πληρωνόσασταν;

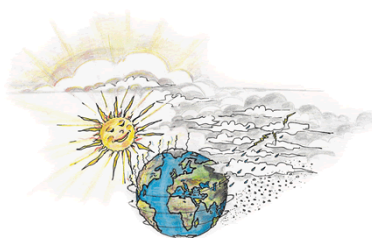
1. Μας με πολλή ευγένεια. (συμπεριφέρομαι)
2. Η γιαγιά στο μπαλκόνι και έβλεπε τους περαστικούς. (κάθομαι)
3. Η γυναίκα του για όλους. (νοιάζομαι)
4. Καθώς να φύγω, άκουσε το κουδούνι. (ετοιμάζομαι)
5. Όταν πήγαιναν στους γονείς τους και (χαίρομαι, ξεκουράζομαι)
6. Στις εκδρομές σας πάντοτε τα μουσεία. (επισκέπτομαι)

2. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα:

Ο Αχμέτ συνέχεια. (παραπονιέμαι)

Ο Αχμέτ παραπονιόταν συνέχεια.

1. Το καλοκαίρι όλοι στην πλατεία και πηγαίναμε βόλτα. (συναντιέμαι)
2. από το χέρι και χόρευαν. (κρατιέμαι)
3. Οι σπουδαστές στα Ελληνικά. (συνεννοούμαι)
4. Οι μαθητές για τις απουσίες τους στο σχολείο. (δικαιολογούμαι)
5. Τα παιδιά πολύ που δεν πήγαν στον κινηματογράφο. (στενοχωριέμαι)
6. Το σπίτι μας από τρία δωμάτια. (αποτελούμαι)

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Μετοχή ενεστώτα

-ΟΝΤΑΣ

γράφω → γράφοντας
διαβάζω → διαβάζοντας
πηγαίνω → πηγαίνοντας

-ΩΝΤΑΣ

μιλώ → μιλώντας
βοηθώ → βοηθώντας
παρακολουθώ → παρακολουθώντας

➤ **Προσοχή! Προσέξτε τον τονισμό -ώντας**

Συμπληρώστε τα κενά με τη μετοχή ενεστώτα των ρημάτων της παρένθεσης:

1. Διασκεδάζει μπίρα. (πίνω)
2. Η Μελέκ φεύγει από το σπίτι(τρέχω)
3. Ο Αχμέτ κρύωσε έξω. (βγαίνω)
4. στην εφημερίδα θα βρεις δουλειά. (ψάχνω)
5. προσεκτικά δεν θα έχεις ατύχημα. (οδηγώ)
6. Περνούν τα Σαββατοκύριακα φίλους στο σπίτι τους. (καλώ)
7. Τον κοίταξε(χαμογελώ)
8. Πενθεί μαύρα ρούχα. (φορώ)

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Φοιτητικά χρόνια, σχολικές δραστηριότητες, απαιτητική δουλειά, εκπαιδευτικό σύστημα, ασκήσεις Μαθηματικών, αθλητικά

ΕΝΟΤΗΤΑ 20^η: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Μάθημα 1^ο: Μία μαθητική εφημερίδα

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε μέσα στην τάξη:

Από πού μαθαίνετε τα νέα;

Διαβάζετε εφημερίδα;

Ποια θέματα σας ενδιαφέρουν περισσότερο;

Ποιες είναι οι τοπικές εφημερίδες;

Τα παιδιά της Έκτης Δημοτικού αποφάσισαν να εκδώσουν μία μαθητική εφημερίδα. Αγόρασαν εφημερίδες του ημερήσιου τύπου και παρατήρησαν πώς γίνεται μία εφημερίδα. Τα παιδιά μαζεύτηκαν και άρχισαν να μιλάνε:

Κατερίνα: Παιδιά, πώς θα εκδώσουμε την εφημερίδα μας; Έχετε καμιά καλή ιδέα;

Τζαμίλα: Πρέπει να σκεφτούμε κάτι καλό. Θα μοιράσουμε τις δουλειές. Άλλοι θα παίρνουν συνεντεύξεις από τους συμμαθητές μας και τους δασκάλους. Άλλοι θα γράφουν μικρά άρθρα. Άλλοι θα τραβούν φωτογραφίες. Άλλοι θα σχεδιάζουν σκίτσα και γελοιογραφίες.

Κατερίνα: Τι θα γράφουμε στην εφημερίδα;

Μεχμέτ: Υπάρχουν τόσα θέματα να σκεφτούμε! Οι σχέσεις με τους δασκάλους. Η βελτίωση του σχολείου μας. Οι δυσκολίες των μαθημάτων.

Ισμέτ: Θα γράψουμε για τις σχολικές εκδηλώσεις, τις επισκέψεις σε μουσεία, τις σχολικές εκδρομές.

Άντα: Θα γράψουμε τις εντυπώσεις μας από τον κόσμο. Ό,τι μαθαίνουμε από τις ειδήσεις και ό,τι παράξενο γίνεται στον κόσμο.

Μαρία: Θα μας βοηθήσουν οι δάσκαλοί μας;

Ρασίντ: Οι δάσκαλοί μας θα μας βοηθήσουν στη σύνταξη της εφημερίδας. Θέλουν να μάθουμε να γράφουμε καλά.

Τζαμίλα: Πώς θα ξεκινήσουμε;

Μεχμέτ: Στην πρώτη σελίδα θα βάλουμε τον τίτλο της εφημερίδας. Μετά το πιο σπουδαίο θέμα του σχολείου. Θα βάλουμε και φωτογραφίες.

Ρασίντ: Στα άλλα θέματα θα έχουμε μικρότερους τίτλους.

Άντα: Και ποιος θα είναι ο τίτλος της εφημερίδας;

Κατερίνα: Εγώ λέω να την ονομάσουμε: 'Το καινούριο σχολείο.' Συμφωνείτε;

Τι περιλαμβάνει μια εφημερίδα;

Στην πρώτη σελίδα είναι ο τίτλος της εφημερίδας, το κύριο θέμα της επικαιρότητας, έγχρωμες φωτογραφίες, μικρότεροι τίτλοι.

Ακολουθούν θέματα και γεγονότα πολιτικά, διεθνή, κοινωνικά, επιστημονικά, πολιτιστικά, καλλιτεχνικά, αθλητικά.

Στις τελευταίες σελίδες είναι οι κινηματογράφοι, τα θέατρα και ο καιρός.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Κόψτε μερικούς τίτλους εφημερίδων:

Κολλήστε τους στο τετράδιό σας.

Διαβάστε τους μέσα στην τάξη.

Ποια στήλη σας ενδιαφέρει περισσότερο;

Στον παρακάτω πίνακα γράψτε μερικούς τίτλους εφημερίδων και περιοδικών:

Εφημερίδες				
Περιοδικά				

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Κτητικές αντωνυμίες: Επίθετο (δικός...) + αδύνατος τύπος προσωπική αντωνυμίας (μου...)

Αυτός είναι ο καφέ μου. Είναι (ο) δικός μου.

Αυτή είναι η μπίρα σου. Είναι (η) δικιά σου.

Αυτό είναι το κρασί του. Είναι (το) δικό του.

Αυτοί είναι οι καφέδες μας. Είναι (οι) δικοί μας.

Αυτές είναι οι κάρτες σας. Είναι (οι) δικές σας.

Αυτά είναι τα βιβλία μου. Αυτά είναι (τα) δικά μου.

ο δικός μου
η δικιά/ή σου
το δικό του/της
οι δικοί μας
οι δικές σας
τα δικά τους

Αυτά τα βιβλία είναι δικά μας.
Αυτά είναι τα δικά μας βιβλία.
Ησυχία! Διαβάζουμε.

➤ Προσοχή! Το επίθετο δικός/ιά/ό κλίνεται όπως το επίθετο ξανθός/ιά/ό.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

ο πατέρας μου

ο δικός μου πατέρας

1. η τάξη σου
2. το τετράδιό του
3. οι άνθρωποι μας
4. οι καρέκλες του
5. οι καθηγητές τους
6. της οικογένειάς του
7. του πατέρα σας
8. των βιβλίων της

2. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Το γραφείο του είναι πολύ μικρό. → Το δικό του γραφείο είναι πολύ μικρό.

1. Οι δρόμοι της πόλης **μας** είναι παλιοί.
2. Το σπίτι **μας** είναι καινούριο.
3. Η φωνή **τους** ήταν δυνατή.
4. Τα ρούχα **σας** είναι βρώμικα.
5. Έχασα τα γυαλιά **μου**.
6. Τα μαλλιά **σου** είναι ξανθά.

Δ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Συμπλεκτικοί: και, ούτε	Χρονικός: όταν
Αντιθετικοί: αλλά, όμως, μα	Τελικοί: για να, να
Διαχωριστικοί: ή, είτε	Υποθετικός: αν
Συμπερασματικοί: λοιπόν	Επεξηγηματικός: δηλαδή
Αιτιολογικός: γιατί	

Συμπληρώστε τα κενά με τους παρακάτω συνδέσμους:

Και, να, ή, αν όμως, λοιπόν, γιατί, όταν, αλλά, και, δηλαδή, όταν

Αντώνης: Τι λέτε να κάνουμε το βράδυ, παιδιά; Πάμε κανένα θέατρο..... κινηματογράφο;

Αχμέτ: Εγώ θέλω πάμε κινηματογράφο μετά πάμε για καφέ σε καμιά καφετέρια.

Γιώργος: Κι εγώ θέλω πάμε κινηματογράφο, πρώτα πρέπει να τελειώσω τη δουλειά του σχολείου.

Αντώνης: Καλά, πάμε τελειώσεις.

Ελένη: Εγώ, δεν μπορώ έρθω μαζί σας, έχω διάβασμα.

Αντώνης: Ελένη, πας τώρα για διάβασμα, μπορείς το βράδυ κάνεις ένα διάλειμμα έρθεις μαζί μας.

Ελένη: Εντάξει, θα έρθω μόνο στο σινεμά.

Αντώνης:, τότε ακούστε τι λέω. Εγώ θα είμαι στο σπίτι. τελειώσετε, ελάτε από κει βλέπουμε τι θα κάνουμε.

Αχμέτ:, δεν θα πάμε στον κινηματογράφο;

Αντώνης: Δεν είπα τέτοιο πράγμα. Ελάτε στο σπίτι μου το συζητάμε εκεί.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ημερήσιος τύπος, σύνταξη εφημερίδας, ο τίτλος της εφημερίδας, το κύριο θέμα, η επικαιρότητα, έγχρωμες φωτογραφίες, γεγονότα πολιτικά, διεθνή, κοινωνικά επιστημονικά, πολιτιστικά, καλλιτεχνικά, αθλητικά, κινηματογράφοι, θέατρα, καιρός, μαθητική εφημερίδα, περιλαμβάνω, τα νέα του σχολείου, σχολικές εκδηλώσεις, επισκέψεις, μουσεία, σχολικές εκδρομές, ομάδες εργασίας, συντάσσω, συνεντεύξεις, άρθρα, φωτογραφίες, σχεδιάζω, σκίτσα, γελοιογραφίες, σχέσεις, βελτίωση, εντυπώσεις, κόσμος, επικοινωνία, εκφράζω απόψεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ 20^η: ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Μάθημα 2^ο: Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Βλέπετε τηλεόραση;
Ποιες εκπομπές σας αρέσουν;
Ακούτε ραδιόφωνο;
Τι μουσική σας αρέσει;

Τα Μ.Μ.Ε. είναι το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, οι εφημερίδες, τα περιοδικά. Τα ΜΜΕ δίνουν πληροφορίες για τα γεγονότα. Ενημερώνουν το κοινό για πολιτικά και κοινωνικά θέματα. Σχολιάζουν προβλήματα της καθημερινότητας και προτείνουν λύσεις. Οι απόψεις και τα σχόλια των δημοσιογράφων επηρεάζουν την κοινή γνώμη. Συχνά όμως ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. είναι αρνητικός. Όταν η δημοσιογραφία δεν λειτουργεί αντικειμενικά, αλλά παραποιεί την αλήθεια, τότε μιλάμε για 'κίτρινο τύπο'.

Η τηλεόραση έχει εικόνα. Η εικόνα δίνει την ευκαιρία στους τηλεθεατές να γνωρίσουν άμεσα τα γεγονότα. Το ραδιόφωνο έχει μόνον ήχο. Ο ήχος του ραδιοφώνου σε κάνει να σκέφτεσαι και να φαντάζεσαι. Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση δεν πληροφορούν μόνο, αλλά και ψυχαγωγούν. Έχουν μουσικές εκπομπές, ταινίες, θεατρικά έργα, τηλεοπτικές σειρές, τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά παιχνίδια.

Στην Ελλάδα κυκλοφορούν πολλά περιοδικά και εφημερίδες. Λειτουργούν πολλοί ραδιοφωνικοί σταθμοί και τηλεοπτικά κανάλια, ιδιωτικά και κρατικά. Έτσι το κοινό μπορεί να διαλέξει τι θα διαβάσει, τι θα δει και τι θα ακούσει.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Στον παρακάτω πίνακα γράψτε

τι προσφέρει το ραδιόφωνο

τι προσφέρει η τηλεόραση:

Ραδιόφωνο	Τηλεόραση

Φέρτε στο σχολείο το εβδομαδιαίο πρόγραμμα της τηλεόρασης. Συζητήστε με τους συμμαθητές σας για τις εκπομπές της τηλεόρασης.

Παρακάτω υπάρχει μία στατιστική για τις πρωινές εκπομπές της τηλεόρασης. Συζητήστε μέσ στην τάξη

Ποια είναι τα κανάλια;

Ποιες είναι οι εκπομπές;

Ποιοι είναι οι θεατές αυτών των εκπομπών;

Ποια εκπομπή έχει τους πιο πολλούς θεατές;

Πόσα τηλεοπτικά κανάλια γνωρίζετε;

ΚΑΝΑΛΙ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΓΥΝ 15-44	ΓΥΝ 15-24	ΓΥΝ 25-44	ΓΥΝ 45+
ΑΝΤΕΝΝΑ	ΠΡΩΙΝΟΣ ΚΑΦΕΣ	5	31,9	37,6	41	36,9	33,7
MEGA	ΟΜΟΡΦΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟ ΠΡΩΙ	5	23,3	32,9	38,2	31,5	22,1
MEGA	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΒΕΦΑΣ	5	19,6	20,3	17,5	20,8	23,3
ALPHA	ΠΡΩΙΝΟ ΚΟΥΣ-ΚΟΥΣ	5	14,3	12,7	13,2	12,6	15,8

* ΠΗΓΗ: AGB HELLAS

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Αιτιολογικές προτάσεις

Γιατί, επειδή, γι' αυτό

Παράδειγμα

Βρέχει. Παίρνω ομπρέλα.

Παίρνω ομπρέλα, **γιατί** βρέχει.

Επειδή βρέχει, παίρνω ομπρέλα.

Βρέχει, **γι' αυτό** παίρνω ομπρέλα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Να ενώσετε τις προτάσεις σύμφωνα με το παράδειγμα:

1. Δεν έχω λεφτά. Δεν αγοράζω τίποτα.

.....
.....
.....

2. Ο Χουσεΐν δεν ξέρει να οδηγεί. Δεν παίρνει αυτοκίνητο.

.....
.....
.....

3. Η Κατερίνα πεινάει. Τρώει.

.....
.....
.....

4. Πονάει το κεφάλι μου. Παίρνω ασπιρίνη.

.....
.....
.....

5. Το ασανσέρ δεν λειτουργεί. Ανεβαίνω από την σκάλα.

.....
.....
.....

6. Η δασκάλα μας είναι άρρωστη. Δεν έχουμε μάθημα.

.....
.....
.....

Υποθετικές προτάσεις Αΐδους

Το πραγματικό: Αν + Υποτακτική → Μέλλοντας

Παραδείγματα:

Αν ρωτάς, θα απάντώ.

Αν ρωτήσεις, θα απαντήσω.

Αν βρέχει, δεν θα ταξιδεύω.

Αν βρέξει, δεν θα ταξιδέψω.

Το πραγματικό: Αν + Υποτακτική → Προστακτική

Παραδείγματα:

Αν βρέξει, μάζεψε τα ρούχα.

Αν κρυώνεις, φόρα το παλτό σου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συνεχίστε σύμφωνα με τα παραδείγματα στην Γραμματική:

1. Αν το διάβασμά του, (τελειώνω, έρχομαι)
2. Αν, τις εξετάσεις. (διαβάζω, περνάω)
3. Αν, σου (έρχομαι, τηλεφωνώ)
4. Αν γράμματα, απάντηση. (γράφω, παίρνω)
5. Αν το λαχείο, δεν (κερδίζω, δουλεύω).
6. Αν ταξί, νωρίτερα. (παίρνω, φτάνω).
7. Αν, οι δρόμοι (χιονίζει, κλείνω)
8. Αν στην Αθήνα, την Ακρόπολη και τον Λυκαβητό. (πηγαίνω, βλέπω)
9. Αν προσεκτικά, την ταυτότητά σου (κοιτάζω, βρίσκω)
10. Αν πολύ, (τρώω, παχαίνω).

2. Συνεχίστε σύμφωνα με τα παραδείγματα υπόθεσης με Προστακτική:

1. Αν θέλεις να, τώρα. (φεύγω)
2. Αν λεφτά, αυτοκίνητο. (έχω, αγοράζω)
3. Αν γρήγορα, στο σπίτι νωρίς. (τελειώνω, έρχομαι)
4. Αν κουρασμένος, σπίτι. (είμαι, πηγαίνω)
5. Αν, στο σπίτι. (βρέει, μένω)
6. Αν τον Γιάννη, του χαιρετίσματα. (βλέπω, λέω).

7. Αν το κουδούνι, (δεν ανοίγω)
8. Αν τον, του (συναντώ, μιλώ)

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

επηρεάζω, κοινή γνώμη, ο ρόλος των Μ.Μ.Ε., αρνητικός, δημοσιογραφία, λειτουργώ, αντικειμενικά, παραποιώ, αλήθεια, 'κίτρινος τύπος', τηλεόραση, εικόνα, τηλεθεατής, άμεσα, ραδιόφωνο, ήχος, σκέφτομαι, φαντάζομαι, πληροφόρηση, ψυχαγωγώ, ψυχαγωγία, μουσικές εκπομπές, ταινίες, θεατρικά έργα, τηλεοπτικές σειρές, τηλεοπτικά παιχνίδια, ραδιοφωνικά παιχνίδια,

κυκλοφορώ, περιοδικά, ραδιοφωνικοί σταθμοί, τηλεοπτικά κανάλια, ιδιωτικός, κρατικός, το κοινό, διαλέγω, πληροφορούμαι, ψυχαγωγούμαι.

ΕΝΟΤΗΤΑ 21^η: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μάθημα 1^ο: Τι μας προσφέρει το βιβλίο

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Έχετε βιβλία στο σπίτι σας;

Διαβάζετε βιβλία;

Πού βρίσκουμε πολλά βιβλία;

Μία βιβλιοθήκη έχει πολλά βιβλία.

Τα σχολεία έχουν τη δική τους βιβλιοθήκη.

Το Πανεπιστήμιο έχει πολλές βιβλιοθήκες.

Τα βιβλιοπωλεία πουλάν βιβλία.

Ο Νίκος είναι δάσκαλος στην ΣΤ' Δημοτικού. Αυτός ζήτησε από τους μαθητές να γράψουν μια μικρή έκθεση για το 'βιβλίο'. Να τι έγραψε η Τζαμίλα:

‘Το βιβλίο είναι ένα ανοικτό παράθυρο στον κόσμο’, λέει κάποιος. Αυτό είναι σωστό. Όταν είμαστε μόνοι, το βιβλίο είναι μια συντροφιά. Διαβάζοντας γνωρίζουμε σπουδαίους ήρωες και όμορφες ιστορίες. Το βιβλίο μας κάνει ευγενικούς. Μας μαθαίνει καινούρια πράγματα και μας ανοίγει νέους ορίζοντες. Με το βιβλίο ταξιδεύουμε σε μακρινές χώρες. Μαθαίνουμε για τη ζωή, τα ήθη και τα έθιμα, τον πολιτισμό και τη θρησκεία άλλων λαών. Παρακολουθούμε τις σκέψεις των ανθρώπων. Καλλιεργούμε το δικό μας μυαλό.

Διαβάζοντας γνωρίζουμε μεγάλους λογοτέχνες, ποιητές και συγγραφείς. Μέσα από τα έργα τους μαθαίνουμε ωραία πράγματα που πλουτίζουν το μυαλό μας. Σε μια συζήτηση νιώθουμε άνετα, γιατί μπορούμε να πούμε την γνώμη μας. Μπορούμε να μιλήσουμε για διάφορα πράγματα και να είμαστε ευχάριστοι στη συντροφιά μας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Ψάξτε σε βιβλία

Βρείτε τίτλους και συγγραφείς βιβλίων από την εφημερίδα.

Δείτε τους τίτλους των σχολικών βιβλίων των παιδιών σας.

Σημειώστε τους στο τετράδιό σας.

Συζητείστε για τα σχολικά βιβλία μέσα στην τάξη.

Πώς είναι;

Ποια είναι;

Έχουν ωραία γράμματα;

Έχουν ωραίες φωτογραφίες;

Πώς είναι το δικό σας βιβλίο των Ελληνικών;

Σας αρέσει;

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ρήματα με τους συνδέσμους ότι/πώς

Παραδείγματα

Λέω
Νομίζω
Πιστεύω
Ξέρω
Γνωρίζω
Υποστηρίζω
Έχω την γνώμη
Υποθέτω
Βλέπω
Καταλαβαίνω

Η μητέρα λέει **ότι** την ξεκουράζει η θάλασσα.

Νομίζω **ότι** λέει ψέματα.

Πιστεύω **ότι** θα έλθει σύντομα.

Ξέρεις **ότι** ο Νίκος φτάνει αύριο;

Γνωρίζετε **πώς** πρέπει να βοηθάτε τα παιδιά σας;

Υποστηρίζει **ότι** ο φίλος του έχει δίκιο.

Έχει τη γνώμη **ότι** δεν έχετε διαβάσει καλά σήμερα.

Υποθέτω **ότι** πρόλαβες να τελειώσεις τα ψώνια σου.

Βλέπω **πώς** αγόρασες καινούριο αυτοκίνητο.

Καταλαβαίνω **πώς** στεναχωριέστε όταν το παιδί σας παίρνει κακούς βαθμούς στο σχολείο.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Συμπληρώστε τις προτάσεις με ρήματα από τον πίνακα όπως στο παράδειγμα:

..... έχω πυρετό. → Νομίζω **ότι** έχω πυρετό.

1..... θα τα καταφέρουν.

2..... κάνει ωραία γράμματα.

3..... σήμερα γιορτάζω;

4..... αύριο δεν έχουμε μάθημα.

5..... θ' αρχίσει να βρέχει.

6..... χρειάζεται περισσότερο διάβασμα στο σπίτι.

7..... πρέπει να μάθεις Ελληνικά.

6.....υπάρχει ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Σχολείου.

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΌΤΙ – ό, τι

Σύνδεσμος: ότι → Ξέρει ότι αύριο έχει μάθημα.
Αναφορική αντωνυμία (άκλιτη): ό, τι → Κάνει ό,τι θέλει.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο ότι ή ό,τι :

1. Δεν θα κάνω μου λέει.
2. Νομίζω έχουμε αρκετό φαγητό σήμερα.
3. Ποιος σου είπε δεν θα'ρθει ο Πέτρος;
4. Κάνε σου αρέσει και μη με ρωτάς.
5. Ξέρεις αύριο θα γίνει γιορτή στο σχολείο;
6. Είπες στον γιατρό καπνίζεις πολύ;
7. Πάρε θέλεις.
8. Μην που πεις δε σου αρέσει κι αυτό το φαγητό!
9. Πού είπες θα πάτε διακοπές;
10. Γιατί αγοράζεις βλέπεις μπροστά σου;

Πάρτε ένα παιδικό βιβλίο και διαβάστε τι λέει μέσα την τάξη. Μετά διηγηθείτε στο παιδί σας την ιστορία.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

συντροφιά, ήρωας, μυαλό, νέοι
ορίζοντες, μακρινή χώρα, ήθη,
έθιμα, πολιτισμός, θρησκεία,
μυαλό, καλλιέργω, λογοτέχνης,
ποιητής, συγγραφέας, συζήτηση,
άποψη, ευχάριστος.

ΕΝΟΤΗΤΑ 21^η: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μάθημα 2^ο: Μια θεατρική παράταση στο σχολείο

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Τι είναι το θέατρο;

Τι είναι ο κινηματογράφος;

Πήγατε ποτέ στο θέατρο;

Σας αρέσει ο κινηματογράφος;

Κωμωδία
Τραγωδία
Μάσκες αρχαίου θεάτρου

Ο Θεατρικός Όμιλος των μαθητών του Γυμνασίου ανέβασε ένα θεατρικό έργο. Ήταν μία κωμωδία του νεοελληνικού θεάτρου. Όλοι οι μαθητές εργάστηκαν πολύ και το αποτέλεσμα ήταν καταπληκτικό! '

Μοίρασαν μεταξύ τους τους ρόλους του έργου. Έμαθαν τα λόγια απ'έξω. Για μέρες έκαναν πρόβες. Έφτιαξαν κοστούμια. Ζωγράφισαν σκηνικά. Βρήκαν μουσική. Και βάλανε πολλή όρεξη και μεράκι.

Η παράσταση έγινε στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου. Ήταν όλοι εκεί: Οι δάσκαλοι, οι γονείς, οι συμμαθητές, οι φίλοι. Ήταν και οι δημοτικοί σύμβουλοι. Τα παιδιά έπαιξαν πολύ καλά. Το έργο ήταν πολύ αστείο. Όλοι διασκέδασαν με τη ψυχή τους. Στο τέλος χειροκρότησαν τους μαθητές. Τους έδωσαν συγχαρητήρια.

Το Υπουργείο Παιδείας έδωσε στα παιδιά του σχολείου το β' βραβείο για την καλύτερη παράσταση στην περιφέρεια. Τα παιδιά ήταν ικανοποιημένα. Η δουλειά τους ήταν πολύ καλή. Μάθανε πολλά πράγματα. Και διασκεδάσανε πολύ!

Αθήνα
Ωδείο Ηρώδου του Αττικού

Αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου

Θέατρο Σκιών

Έχετε Θέατρο Σκιών στη δική σας παράδοση;
Μιλήστε γι' αυτό στην τάξη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Πάρτε μια εφημερίδα.

Δείτε τους κινηματογράφους και τα θέατρα.

Συζητείστε με τους συναδέλφους σας

ποια έργα παίζονται;
πού παίζονται;
ποιοι είναι οι ηθοποιοί;
Ποιο θα θέλατε να δείτε;

Ξέρετε

τι είναι η κωμωδία;
τι είναι η τραγωδία;
τι είναι το νεοελληνικό θέατρο;
τι είναι το ευρωπαϊκό θέατρο;

Συζητήστε με τον εκπαιδευτή σας.

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Τα ρήματα κοιμάμαι, θυμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι

-άμαι
-άσαι
-άται
-όμαστε
-άστε (-όσαστε)
-ούνται

κοιμάμαι
κοιμάσαι
κοιμάται
κοιμόμαστε
κοιμάστε (κοιμόσαστε)
κοιμούνται

➤ Προσοχή! Τα ρήματα θυμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι κλίνονται όπως το κοιμάμαι.

Να κλίνετε τα ρήματα

θυμάμαι

λυπάμαι

φοβάμαι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ
ΚΑΜΠΑΝΙΑΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Γιορτάζοντας το
ΘΕΑΤΡΟ
στο σχολείο

Το αναφορικό 'ΠΟΥ'

➤ Προσοχή! Με το αναφορικό 'που' ξεκινάει μια αναφορική πρόταση που αναφέρεται σε προηγούμενη λέξη.

Παραδείγματα:

Ο κύριος **που** είδες είναι συνάδελφός μου.
Είδατε τον υπάλληλο **που** έφερε τις εφημερίδες.
Μου έδωσε τα χρήματα **που** του δάνεισα.
Η ιστορία **που** σας είπα είναι αληθινή.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων:

1. Τα παιδιά νωρίς το βράδυ. (κοιμάμαι)
2. Εμείς δεν όταν είμαστε μόνοι μας, εσείς; (φοβάμαι)
3. το καλοκαίρι στη Θάσο; Πέρασαμε ωραία.
4., αλλά δεν σας καθόλου. (λυπάμαι, θυμάμαι)
5. Όταν γυρίζουμε κουρασμένοι από τη δουλειά, αμέσως. (κοιμάμαι)
6. Οι εκπαιδευτές που δεν θα είναι μαζί μας σήμερα. (λυπάμαι)

2. Ξαναγράψτε τις προτάσεις σύμφωνα με το παράδειγμα:

*Το περιοδικό το έφερε ο Γιάννης. Το περιοδικό είναι πάνω στο τραπέζι.
Το περιοδικό που είναι πάνω στο τραπέζι το έφερε ο Γιάννης.*

1. Ο κύριος Ανδρέου είναι πολύ γνωστός. Ο κύριος Ανδρέου είναι δικηγόρος.
.....
2. Αυτά τα λουλούδια είναι για την γιορτή σου. Τα λουλούδια τα αγόρασα από το ανθοπωλείο.
.....
3. Ποιος διάβασε αυτό το κεφάλαιο; Το κεφάλαιο αναφέρεται στην Ελληνική γλώσσα.
.....
..
4. Γνωρίζετε εκείνον τον κύριο; Εκείνος ο κύριος μιλά με τον αδελφό μου.
.....
..
5. Το φαρμακείο διανυκτερεύει. Το φαρμακείο βρίσκεται στην πλατεία.
.....
...
6. Διάβασα το βιβλίο. Το βιβλίο ήταν πολύ ωραίο.
.....
....

Ο χρονικός Σύνδεσμος 'Μόλις'

Παραδείγματα:

Ο Νίκος έφτασε στην στάση. **Αμέσως μετά** το λεωφορείο έφυγε.

Μόλις ο Νίκος έφτασε στην στάση, το λεωφορείο έφυγε.

Φτάσαμε στην κορυφή του βουνού. **Αμέσως μετά** αντικρίσαμε την θάλασσα.

Μόλις φτάσαμε στην κορυφή του βουνού, αντικρίσαμε την θάλασσα.

Συνεχίστε ενώνοντας τις προτάσεις με το 'μόλις' όπως στα παραδείγματα:

1. Ο βουλευτής τελείωσε την ομιλία του. Αμέσως μετά ο κόσμος χειροκρότησε.
.....

2. Σήμερα το πρωί ξημέρωσε. Αμέσως μετά άρχισε να βρέχει.
.....

.

3. Όλοι ένιωσαν τον σεισμό. Αμέσως μετά άρχισαν να βγαίνουν από τα σπίτια.
.....

.

4. Ο διαιτητής σφύριξε. Αμέσως μετά άρχισε ο αγώνας.
.....

.

5. Ο αρχηγός έδωσε το σύνθημα. Αμέσως μετά άρχισε ο πετροπόλεμος.
.....

...

Τόπος, χρόνος:

ως /μέχρι + ουσιαστικό (αιτιατική)

Παραδείγματα:

Ο Νίκος δουλεύει από το πρωί **ως** το απόγευμα.

Ως αύριο θα έχω τελειώσει.

Ήλθα **μέχρι** εδώ με τα πόδια.

Θα δουλεύει **μέχρι** αργά το βράδυ.

Συμπληρώστε τα κενά με ως και μέχρι:

1. Τον κοιτάζα από πάνω κάτω.
2. πότε θα σε περιμένω;
3. Η απεργία θα διαρκέσει το τέλος του μήνα.
4. Μπορώ να έρθω μαζί σου το λιμάνι;
5. τώρα συνεργαζόμαστε πολύ καλά.
6. Από δω την λεωφόρο είναι 5 λεπτά με τα πόδια.
7. την Κυριακή θα έχεις γίνει καλά.
8.πού πηγαίνει αυτό το λεωφορείο;

Απαντήστε προφορικά:

Τι κάνετε από το πρωί ως το βράδυ;

Πόση είναι η απόσταση από το σπίτι σας μέχρι το σχολείο;

Πόση είναι η απόσταση από το σπίτι σας μέχρι τη δουλειά σας;

Τι κάνετε από τον χειμώνα ως την άνοιξη;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

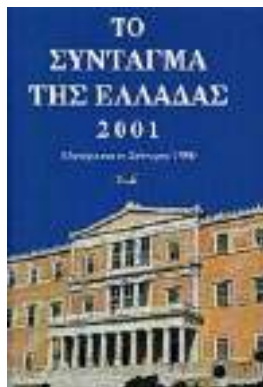
Θεατρικός Όμιλος, ανεβάζω έργο, παράσταση, ρόλοι, πρόβες, κοστούμια, σκηνικά, μουσική, μεράκι, βραβείο, περιφέρεια, ικανοποίηση, ικανοποιημένος/η/ο, νεοελληνικό έργο, κωμωδία, χειροκροτώ, καταπληκτικός/ή/ό

ΕΝΟΤΗΤΑ 22^η: ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μάθημα 1^ο: Πολίτης και πολιτεία

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Ξέρετε

ποια είναι τα δικαιώματά σας ως Έλληνες πολίτες;

Ξέρετε

ποιες είναι οι υποχρεώσεις σας ως Έλληνες πολίτες;

Μιλάτε ελεύθερα στην καθημερινή σας ζωή;

Νοιώθετε ασφαλείς στη χώρα σας;

Υπακούτε στους νόμους του κράτους;

Σέβεστε τη ζωή των άλλων;

Ανακατεύεστε στη ζωή των άλλων;

Οι μαθητές μαθαίνουν στο μάθημα της Αγωγής του Πολίτη:

Δικαιώματα του Πολίτη

Μπορώ να εκφράζω την γνώμη μου ελεύθερα.

Όλοι είμαστε ίσοι απέναντι στους νόμους.

Η εργασία, ο συνδικαλισμός, η απεργία, ίση αμοιβή.

Δωρεάν παιδεία, ίσες ευκαιρίες.

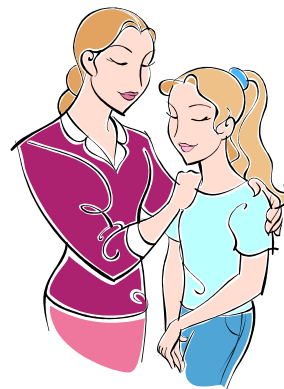
Θρησκευτική ελευθερία.

Μπορώ να αγοράσω ένα σπίτι.

Η κατοικία είναι άσυλο.

Η ιδιωτική μου ζωή μου ανήκει. Είναι απαράβιαστη.

Υποχρεώσεις του πολίτη

Σέβομαι την γνώμη των άλλων.

Υπακούω στους νόμους.

Θεωρώ τον άνδρα και την γυναίκα ίσους.

Αναγνωρίζω το δικαίωμα εργασίας ή απεργίας.

Όλα τα παιδιά πρέπει να πηγαίνουν στο σχολείο.

Πληρώνω του φόρους.

Δεν ανακατεύομαι στη ζωή των άλλων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Υποδείξτε στους συμμαθητές σας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως Έλληνες πολίτες.

Ξεκινήστε τις προτάσεις σας με τις εκφράσεις:

Έχεις δικαίωμα να.....

Έχεις υποχρέωση να.....

Η Βουλή των Ελλήνων

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μεσοπαθητικός αόριστος: ρήματα σε –ομαι (Α΄ συζυγία)
Καταλήξεις

-θηκα	-στηκα	-χτηκα	-φτηκα
-------	--------	--------	--------

Παραδείγματα

ντύνομαι	κουράζομαι	ανοίγομαι	κρύβομαι
ντύ θηκα	κουρά στηκα	ανοί χτηκα	κρύ φτηκα
ντύ θηκες	κουρά στηκες	ανοί χτηκες	κρύ φτηκες
ντύ θηκε	κουρά στηκε	ανοί χτηκε	κρύ φτηκε
ντυ θήκαμε	κουρα στήκαμε	ανοι χτήκαμε	κρυ φτήκαμε
ντυ θήκατε	κουρα στήκατε	ανοι χτήκατε	κρυ φτήκατε
ντύ θήκαν	κουρά στηκαν	ανοί χτηκαν	κρύ φτηκαν

Ομοίως τα ρήματα

χάνομαι	ετοιμάζομαι	δέχομαι	σκέφτομαι
πλένομαι	λούζομαι	διδάσκομαι	βάφομαι
λύνομαι	πιάνομαι	κοιτάζομαι	εγκαταλείπομαι
ενώνομαι	πείθομαι	ρίχνομαι	
ζεσταίνομαι	εξετάστηκα	αναπτύσσομαι	
αισθάνομαι	αποικλείομαι		

Μεσοπαθητικός αόριστος: ρήματα σε –ιέμαι, –ούμαι (Β΄ συζυγία)
Καταλήξεις: -έθηκα, -ήθηκα, -άστηκα, -άχτηκα

Συνεχίστε την κλίση στους μεσοπαθητικούς αόριστους των ρημάτων:

Βαριέμαι	ασχολούμαι	ξεχνιέμαι	πετιέμαι
βαρέ θηκα	ασχολή θηκα	ξεχά στηκα	πετά χτηκα
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

Ομοίως τα ρήματα

φοριέμαι	γεννιέμαι	κρεμιέμαι	βαστιέμαι
	ειδοποιούμαι	περνιέμαι	
	στενοχωρούμαι		
	πουλιέμαι		
	συγκινιέμαι		

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Πείτε μέσα στην τάξη με τη βοήθεια του εκπαιδευτή τον αόριστο των παραπάνω ρημάτων

2. Να βάλετε τα ρήματα στον Αόριστο:

1. Η Μελέκ (παντρεύομαι)
2. Η ταυτότητα..... (χάνομαι)
3. Το σπίτι (βάφομαι)
4. Τα Ελληνικά στα ΚΕΕ. (διδάσκομαι)
5. Εσύ στον καθρέφτη. (κοιτάζομαι)
6. Οι εργάτες (πληρώνομαι)
7. Ο γιος μου νωρίς το πρωί (σηκώνομαι)
8. Οι μαθητές για τη γιορτή. (ετοιμάζομαι)
9. Όλοι οι ασθενείς από το γιατρό. (εξετάζομαι)
10. Αυτή με κρύο νερό. (λούζομαι)

2. Γράψτε τις προτάσεις στον Αόριστο όπως στο παράδειγμα:

Το σπίτι πουλιέται σε καλή τιμή. → Το σπίτι πουλήθηκε σε καλή τιμή.

1. Στην τράπεζα τα χρήματα μετριοούνται με μηχανές.

.....

2. Ξεχνιέται βλέποντας τηλεόραση.

.....

3. Πετιέται μέχρι το καφενείο.

.....

4. Συγκινείσαι από την ταινία;

.....

5. Η μητέρα παραπονιέται, γιατί έμεινε πολλές ώρες μόνη.

.....

6. Η κλωστή περνιέται στη βελόνα.

.....

7. Τηλεφωνίστε με τον Χουσεΐν;

.....

8. Βαριέστε κιόλας;

.....

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Αόριστη άκλιτη αντωνυμία: κάθε

Κάθε πότε; Κάθε χρόνο, κάθε μέρα, κάθε μήνα
Ο/η/το κάθε +ουσιαστικό:ο κάθε άνθρωπος, η κάθε οικογένεια, το κάθε παιδί

Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο του κάθε:

- 1.Θα σου τηλεφωνώ στο τέλος (εβδομάδα)
- 2.Η αντίδραση του είναι διαφορετική. (παιδί)
3. έχει κάποια αξία. (βιβλίο)
4. Το θέλει φροντίδα και αγάπη. (παιδί)
5. έχεις διακοπές; Μια φορά τον χρόνο.
6. πηγαίνεις σινεμά; Μια ή δυο φορές την εβδομάδα.

Ποσοτικά επιρρήματα

Καθόλου: Το βράδυ δεν τρώω καθόλου.

Λίγο: Το πρωί τρώω λίγο.

Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα:

Είδες καθόλου τον Κώστα; → Όχι, δεν τον είδα καθόλου.
→ Ναι, τον είδα λίγο.

1. Διάβασες καθόλου σήμερα;
2. Έχεις καθόλου λεφτά;
3. Είδες καθόλου τηλεόραση;
4. Ήπιες καθόλου κρασί;
5. Μίλησες καθόλου στον διευθυντή;.....

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Δικαίωμα, Πολίτης, ελεύθερα, ίσος/η/ο, απέναντι σε, νόμος, εργασία, συνδικαλισμός, απεργία, αμοιβή, δωρεάν, παιδεία, ίσες ευκαιρίες, θρησκευτική ελευθερία, απαγορεύεται, προσηλυτισμός, άσυλο, ιδιωτική ζωή, απαράβιαστος/η/ο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 22^η: ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μάθημα 2^ο: Η εργασία των ανηλίκων

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στην τάξη:

Πρέπει να δουλεύουν τα παιδιά;

Ποιες δουλειές μπορούν να κάνουν;

Στις διακοπές πρέπει να δουλεύουν τα παιδιά;

Μπορούν να δουλεύουν τα παιδιά όταν πηγαίνουν σχολείο;

Ποιες δουλειές κάνουν τα δικά σας παιδιά μέσα στην οικογένεια;

15.000 παιδιά στην Ελλάδα εγκαταλείπουν κάθε χρόνο το δημοτικό σχολείο, για να εργαστούν και να βοηθήσουν το εισόδημα της οικογένειας.

Τα παιδιά μας γίνονται θύματα εκμετάλλευσης. Οι ανήλικοι εργάτες ξεπερνούν τα 250 εκατομμύρια σε ολόκληρο τον κόσμο. Από αυτούς το 60% (δηλαδή 150.000.000 ανήλικοι εργάτες) δουλεύει στις χώρες της Ασίας, το 30% στην Αφρική και το 10% στον υπόλοιπο κόσμο. Ογδόντα εκατομμύρια παιδιά εργάζονται σε ορυχεία, στους αγρούς, σε εργοστάσια. Κινδυνεύουν από επικίνδυνες χημικές ουσίες. Ακόμα ασχολούνται σε δουλειές της θάλασσας

Οι ενήλικες δουλεύουν. Οι ανήλικοι δεν δουλεύουν.
Οι μεγάλοι δουλεύουν. Οι μικροί δεν δουλεύουν.
Οι ενήλικες και οι ανήλικοι πηγαίνουν στο σχολείο.
Μικροί και μεγάλοι μαθαίνουν γράμματα.
Εσείς τι μαθαίνετε;
Μαθαίνετε Ελληνικά, μαθαίνετε κομπιούτερ;
Τα παιδιά σας τι μαθαίνουν;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συζητήστε στην τάξη:

Γιατί τα παιδιά στην Ελλάδα εγκαταλείπουν το σχολείο;
Γιατί είναι εκμετάλλευση η εργασία των ανηλίκων;
Πού εργάζονται τα παιδιά σε όλο τον κόσμο;
Εσείς θα παίρνατε το παιδί σας από το σχολείο και θα το βάζατε σε δουλειά;

Ενήλικες και ανήλικοι

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μεσοπαθητική φωνή

Μελλοντας απλός

θα

+

- ώ
- είς
- εί
- ούμε
- είτε
- ούν

Υποτακτική απλή

να

Παραδείγματα

θα ντυθώ

θα κουραστώ

θα κρυφτώ

θα δεχτώ

να ντυθώ

να κουραστώ

να κρυφτώ

να δεχτώ

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Αρσενικά ουσιαστικά σε -έας

ΕΝΙΚΟΣ	Παράδειγμα
-έας	Συγγραφέας
-έα	Συγγραφέα
-έα	Συγγραφέα

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ	
-είς	Συγγραφείς
-έων	Συγγραφέων
-είς	Συγγραφείς

Γράψτε τις φράσεις αλλάζοντας μόνο αριθμό όπως στο παράδειγμα:
του δυνατού προβολέα → των δυνατών προβολέων

1. ο διάσημος συγγραφέας
2. του εργατικού γραμματέα
3. τον ταχυδρομικό τομέα
4. οι καλοί κουρείς
5. των πιστών διερμηνέων
6. τους τίμιους εισαγγελείς

Απρόσωπα ρήματα - Απρόσωπες εκφράσεις

Απρόσωπα ονομάζονται τα ρήματα που χρησιμοποιούνται μόνο στο γ' ενικό πρόσωπο.

Απρόσωπα ρήματα/εκφράσεις + να

- Είναι ευχάριστο να ταξιδεύεις με πλοίο το καλοκαίρι.
Είναι δύσκολο να
Είναι καλό να
Είναι κακό να
Είναι δυνατόν να
Είναι αδύνατον να
Επιτρέπεται να
Απαγορεύεται να
Πρόκειται να
Γίνεται να
Αποκλείεται να

Να συμπληρώσετε τις προηγούμενες προτάσεις με τα απρόσωπα ρήματα/εκφράσεις.

Ανήλικος, ενήλικας,
εγκαταλείπω, εισόδημα, θύμα,
εκμετάλλευση, ξεπερνώ,
ολόκληρος/ η/ο, Ασία, Αφρική,
υπόλοιπος, ορυχείο, αγρός,
ανθυγιεινός/ή/ό, εργοστάσιο,
επικίνδυνος/η/ο, χημικές
ουσίες, απασχολούμαι,
θάλασσα

ΕΝΟΤΗΤΑ 23^η: ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μάθημα 1^ο: Γλώσσα και εκπαίδευση

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Λεξικό της Νέας
Ελληνικής Γλώσσας

Πείτε στην τάξη:

Ποια είναι η μητρική σας γλώσσα;

Μπορείτε να μιλάτε Ελληνικά;

Τα παιδιά σας μιλούν και γράφουν Ελληνικά;

Ποια γλώσσα μιλάνε οι φίλοι σας;

Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε στη εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας;

Ρωτήστε το δάσκαλό σας:

Τι είναι η καθαρεύουσα, τι είναι η δημοτική;

Η Δημοτική γλώσσα

Η Καθαρεύουσα

Μιλάμε και γράφουμε τη Δημοτική γλώσσα.

Ο Μουσταφά μιλάει με την κόρη του Αϊσέ. Θέλει να μάθει πιο πολλά πράγματα για την Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Η Αϊσέ είναι πτυχιούχος της Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Θράκης. Η Αϊσέ γνωρίζει το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα. Διαβάζει πολύ. Ήταν καλή μαθήτρια στο σχολείο και καλή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο. Εξηγεί στον πατέρα της πώς μαθαίνουν γράμματα τα παιδιά στην Ελλάδα.

-Όταν τα παιδιά είναι 4 χρονών πάνε στο Νηπιαγωγείο. Στο Δημοτικό πάνε 6 χρονών. Το Δημοτικό είναι 6 τάξεις. Μετά, τα παιδιά συνεχίζουν στο Γυμνάσιο. Το Γυμνάσιο είναι 3 τάξεις. Το Δημοτικό και το Γυμνάσιο είναι υποχρεωτική εκπαίδευση. Όσα παιδιά θέλουν, συνεχίζουν στο Λύκειο άλλες 3 τάξεις.

-Μετά είναι το Πανεπιστήμιο. Οι νέοι των 18 χρονών δίνουν Πανελλήνιες εξετάσεις για να σπουδάσουν στο Πανεπιστήμιο. Το Πανεπιστήμιο δεν είναι υποχρεωτικό. Πρέπει να είσαι καλός μαθητής και να διαβάζεις πολύ για να περάσεις στο Πανεπιστήμιο. Όμως αξίζει τον κόπο. Έτσι γίνεσαι επιστήμονας. Είσαι μορφωμένος. Η ζωή σου γίνεται καλύτερη.

Το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα

Παιδικός Σταθμός		
Νηπιαγωγείο	1-2 τάξεις	Προσχολική εκπαίδευση
Δημοτικό	6 τάξεις	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
Γυμνάσιο	3 τάξεις	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Λύκειο	3 τάξεις	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
Πανεπιστήμιο	4/5 χρόνια	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
Πολυτεχνείο	5 χρόνια	Τριτοβάθμια εκπαίδευση
Ανώτερες Σχολές	3 χρόνια	Τριτοβάθμια εκπαίδευση

Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Δάσκαλος, δασκάλα
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Καθηγητής, καθηγήτρια
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Διδακτικό προσωπικό στα Α.Ε.Ι. (Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα): Καθηγητές, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουροι καθηγητές, λέκτορες.

ΥΠ.Ε.Π.Θ.: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Σχολική γιορτή: Των Τριών Ιεραρχών (30 Ιανουαρίου)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Συζητήστε με τον εκπαιδευτή σας:

Ποια είναι η υποχρεωτική παιδεία στην Ελλάδα;
Πότε αρχίζει το σχολικό έτος και πότε τελειώνει;
Πότε γράφουν εξετάσεις τα παιδιά στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο;
Γράφουν εξετάσεις τα παιδιά στο Δημοτικό;
Τι είναι τα τεστ του σχολείου;
Ποια είναι τα βασικά μαθήματα του Δημοτικού;
Πόσες μέρες κλείνουν τα σχολεία για Χριστούγεννα και Πάσχα;
Πόσο διαρκούν οι καλοκαιρινές διακοπές;
Μπορεί ένας ενήλικας να πάει σχολείο;
Τι μαθαίνετε στα ΚΕΕ;
Ξέρετε τι είναι το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο;

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ
ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Το επίθετο Πολύς

Αρσενικό

ο πολύς
του πολύ
τον πολύ

οι πολλοί
των πολλών
τους πολλούς

Θηλυκό

η πολλή
της πολλής
την πολλή

οι πολλές
των πολλών
τις πολλές

Ουδέτερο

το πολύ
του πολύ
το πολύ

τα πολλά
των πολλών
τα πολλά

Παραθετικά του επιθέτου 'Πολύς'

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ
πολύς-πολλή-πολύ	Πιο πολύς –πιο πολλή – πιο πολύ Περισσότερος-περισσότερη-περισσότερο

Το επίρρημα 'Πολύ'

Το επίρρημα **πολύ** χρησιμοποιείται με ρήματα, με επίθετα και με άλλα επιρρήματα. **Παραδείγματα:** διαβάζω **πολύ**, **πολύ** καλός, **πολύ** γρήγορα.

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
Πολύ	Πιο πολύ Περισσότερο	Πάρα πολύ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με το επίθετο πολύς όπως στο παράδειγμα:

Περίμενες ώρα; Περίμενες πολλή ώρα;

- 1..... φορές θέλω να σε πάρω τηλέφωνο, αλλά διστάζω.
- 2.Η χαρά παιδιών είναι το κουκλοθέατρο.
- 3.Δεν θέλω να πιω κρασί.
- 4.Στο θέατρο ήταν κόσμος.
- 5.Χρειάζονται χρήματα για να τελειώσει το χτίσιμο του σπιτιού.
- 6..... άνθρωποι στις μέρες μας πεθαίνουν από την πείνα.
- 7.Σήμερα έχω δουλειά.
- 8..... θόρυβος για το τίποτα.
- 9.Δώσε χαιρετίσματα στον πατέρα σου.
- 10.Αύριο η θερμοκρασία θα πέσει σε περιοχές της χώρας.

2. Συμπληρώστε τα κενά με τα επιρρήματα πολύ, πιο πολύ, πάρα πολύ, όπως στο παράδειγμα:

Πρέπει να μελετάς Πρέπει να μελετάς πολύ.

1. Το πρωί σηκώνομαι νωρίς.
2. Σήμερα έφαγα και με ποναί το στομάχι μου.
3. Η Θεσσαλονίκη μου αρέσει
4. Η Θεσσαλονίκη μου αρέσει από την Αλεξανδρούπολη.
5. Η φούστα σου μου αρέσει από τη δική μου.
6. Η Κατερίνα διαβάζει από την Ειρήνη.
7. Ήταν όμορφη όταν ήταν νέα.
8. Κουράστηκα σήμερα.
9. Φώναξα δυνατά, αλλά δεν με άκουσαν.
10. Σήμερα κρυώνω από χτες.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Προσέξτε τον αόριστο και τον απλό μέλλοντα των ρημάτων

φαίνομαι	φάνηκα	θα φανώ
χαίρομαι	χάρηκα	θα χαρώ
κόβομαι	κόπηκα	θα κοπώ
βρέχομαι	βράχηκα	θα βραχώ
δίνομαι	δόθηκα	θα δοθώ
βρίσκομαι	βρέθηκα	θα βρεθώ
πνίγομαι	πνίγηκα	θα πνιγώ

Γράψτε τις προτάσεις στον αόριστο και στον απλό μέλλοντα:

1. Κόβεται με το μαχαίρι.
.....
2. Το μολύβι βρίσκεται στο τραπέζι.....
.....
3. Χαιρόμαστε για τη γνωριμία σας.....
.....
4. Βρέχονται από τη ξαφνική βροχή.....
.....
5. Η δόσεις του δανείου δίνονται τακτικά.....
.....

Ο χρονικός σύνδεσμος 'πριν'

Πριν + υποτακτική

Παραδείγματα

Της τηλεφωνώ **πάντα πριν φύγω**.

Της τηλεφώνησα **χτες, πριν φύγω**.

Θα της τηλεφωνήσω **αύριο, πριν φύγω**.

Συνεχίστε σύμφωνα με το παράδειγμα στην γραμματική:

Κλείνουν καλά όλα τα παράθυρα, πριν φύγουν.

Χτες.....

Αύριο

2. Συνήθως διαβάζει την εφημερίδα πριν αρχίσει την δουλειά του.

Προχτές.....

Μήν βιάζεσαι !

3. Συνήθως βγαίνω να πάρω εφημερίδα πριν καθίσω να φάω.

Χτες

Απόψε

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Δημοτική γλώσσα, Καθαρεύουσα, εκπαίδευση, πτυχιούχος, Ελληνική Φιλολογία, Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα, φοιτητής, φοιτήτρια, Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Γυμνάσιο, υποχρεωτική εκπαίδευση, Λύκειο, Πανεπιστήμιο, Πανελλήνιες εξετάσεις, αξίζει τον κόπο, επιστήμονας, μορφωμένος

ΕΝΟΤΗΤΑ 23^η: ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Μάθημα 2^ο: Η ιστορία των λαών

Α. ΚΕΙΜΕΝΑ-ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Πείτε στη τάξη:

Γνωρίζετε μεγάλα ιστορικά γεγονότα;
Σας αρέσει η Ιστορία;
Θέλετε να μάθετε την Ελληνική Ιστορία;
Ποια Ιστορία σας ενδιαφέρει περισσότερο;
Η Αρχαία, η Νέα, η Ευρωπαϊκή, η Παγκόσμια Ιστορία;

Τι είναι μια πολυπολιτισμική κοινωνία;
Συζητήστε μεταξύ σας και με τον εκπαιδευτή σας.

Κάθε λαός έχει τη δική του ιστορία. Όλοι οι λαοί είναι σημαντικοί. Όλοι οι λαοί συμβάλλουν στον πολιτισμό. Διαβάζοντας την Ιστορία των λαών μαθαίνουμε την πορεία τους μέσα στο χρόνο. Γνωρίζουμε σπουδαία κοινωνικά και πολιτικά γεγονότα. Μαθαίνουμε για τις σχέσεις των λαών. Γιατί πολέμησαν μεταξύ τους. Πώς συνεννοούνται ειρηνικά. Πώς προοδεύουν στην ειρήνη ή πώς καταστρέφονται στον πόλεμο.

Οι λαοί δανείζονται στοιχεία του πολιτισμού τους. Λέξεις, συνήθειες, παραδόσεις. Οι γειτονικοί λαοί επηρεάζονται μεταξύ τους. Χρησιμοποιούν παρόμοιες συνήθειες στην καθημερινή ζωή τους: Στη διασκέδαση, στη μουσική, στο φαγητό, στο ντύσιμο.

Στις σύγχρονες κοινωνίες λαοί από διαφορετική προέλευση ζούν στο ίδιο κράτος. Οι πολιτισμοί συνδέονται πιο στενά. Η πολιτεία τους προστατεύει όλους. Και η κοινωνία γίνεται πιο ανοικτή και φιλόξενη. Δέχεται ανθρώπους από διαφορετικούς πολιτισμούς. Όλοι μπορούν να ζουν καλά σε μία δημοκρατική κοινωνία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Υπάρχουν πολλές λέξεις στα Ελληνικά που προέρχονται από άλλες γλώσσες. Μπορείτε να βρείτε μερικές με τη βοήθεια του εκπαιδευτή σας.

Στα Ελληνικά υπάρχουν αυτές τις λέξεις. Ξέρετε τι σημαίνουν;

Γρουσούζης
Φουκαράς
Ντουνιάς
Ούζο
Χαρτζιλίκι
Τσοπάνης
Ταβάνι
Σοφάς
Σεβντάς
Σαματάς
Παντζούρι
Μποστανί
Μουσακάς
Κεσές
Καραγκιόζης
Γούρι
Αχούρι

Β. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Παραθετικά επιθέτων μονολεκτικά

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
-ος, -α, -ο	-ότερος, -ότερη, -ότερο	-ότατος, -ότατη, -ότατο
-ύς, -ιά, -ύ	-ύτερος, -ύτερη, -ύτερο	-ύτατος, -ύτατη, -ύτατο

Παραδείγματα

ωραίος, -α, -ο	ωραιότερος	ωραιότατος
	ωραιότερη	ωραιότατη
	ωραιότερο	ωραιότατο

Παραθετικά επιρρημάτων

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
-α	-ότερα πιο +θετικός	-ότατα (μονολεκτικά) πολύ +θετικός (περιφραστικά)
-ιά	-ύτερα πιο +θετικός	-ύτατα (μονολεκτικά) πολύ+θετικός (περιφραστικά)

Παραδείγματα

ωραίος →	ωραία	ωραιότερα πιο ωραία	ωραιότατα πολύ ωραία
βαθύς →	βαθιά	βαθύτερα πιο βαθιά	βαθύτατα πολύ βαθιά

Προσοχή στα παραθετικά των επιθέτων και των επιρρημάτων τους:

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
καλός	καλύτερος/πιο καλός	άριστος/πολύ καλός
καλά	καλύτερα/πιο καλά	άριστα/πολύ καλά
κακός	χειρότερος/πιο κακός	κάκιστος/πολύ κακός
κακά	χειρότερα/πιο κακά	κάκιστα/πολύ κακά
λίγος	λιγότερος/πιο λίγος	ελάχιστος/πολύ λίγος
λίγο	λιγότερο/πιο λίγο	ελάχιστα/πολύ λίγο
μεγάλος	μεγαλύτερος/πιο μεγάλος	μέγιστος/πολύ μεγάλος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Συμπληρώστε τα κενά με το μονολεκτικό συγκριτικό βαθμό των επιθέτων:

1. Η βαλίτσα μου είναι από τη δική σου. (βαρύς)
2. Οι φετινές διακοπές μας ήταν από τις περσινές. (ωραίος)
3. Αυτός είναι από μένα. (ψηλός)
4. Τα φαγητά της Αλέβ είναι από τα φαγητά της Μελέκ. (ελαφρύς)
5. Η Αλέβ είναι από την Ελένη. (παχύς)
6. Η λεωφόρος είναι από το δρόμο. (φαρδύς)
7. Έχω χρήματα από σένα. (λίγος)
8. Βρήκες καμιά ταβέρνα από αυτήν ; (καλός)
9. Αυτός ο χειμώνας είναι από τον περσινό. (κακός)
10. Οι τιμές των φοιτητικών εισιτηρίων είναι (λίγος)
11. Οι θερμοκρασίες θα φτάσουν τους 40 βαθμούς. (μεγάλος)

2. Συμπληρώστε τα κενά με τον συγκριτικό ή τον υπερθετικό βαθμό των επιρρημάτων:

Η Δήμητρα χορεύει από την Άννα. (ωραία)
Η Μαρία χορεύει πιο ωραία/ωραιότερα από την Άννα.

1. Η Δήμητρα πηγαίνει στο θέατρο..... από την Ελένη. (συχνά)
2. Το αυτοκίνητο πηγαίνει από το τρένο. (γρήγορα)
3. Μίλα Δεν σε ακούω. (δυνατά)
4. Η μητέρα μιλάει στα παιδιά της. (γλυκά)
5. Σήμερα κολύμπησε..... από χτες. (βαθιά)
6. Σήμερα ξύπνησε από χτες. (δύσκολα)
7. Πήρε στις εξετάσεις. (καλά)
8. Κοιμάται (λίγο)
9. Αυτή τη φορά αρρώστησε από πρίν. (κακά)
10. Σήμερα νοιώθει από χτες. (καλά)

Γ. ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ

Οι Χρόνοι του ρήματος

ΠΑΡΕΛΘΟΝ	ΠΑΡΟΝ	ΜΕΛΛΟΝ
Χτες/πριν	Σήμερα /τώρα	Αύριο /μετά
Παρατατικός Αόριστος	Ενεστώτας	Μέλλων διαρκείας Μέλλων απλός

Παραδείγματα ενεργητικής φωνής

έκλεινα	κλείνω	θα κλείνω
έκλεισα		θα κλείσω
πήγαινα	πηγαίνω ή πάω	θα πηγαίνω
πήγα		θα πάω

Παραδείγματα μεσοπαθητικής φωνής

ετοιμαζόμουν	ετοιμάζομαι	θα ετοιμάζομαι
ετοιμάστηκα		θα ετοιμαστώ
ερχόμουν	έρχομαι	θα έρχομαι
ήρθα		θα έρθω

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους χρόνους των ρημάτων (5 τύποι):

- α) ακούω, φέρνω, διαβάζω, γράφω, τρώω, μαθαίνω, τρέχω, δηλώνω, βάζω
 β) ντύνομαι, λούζομαι, ακούγομαι, κρύβομαι, σκέφτομαι, φαντάζομαι, διηγούμαι

2. Στις παρακάτω έννοιες παρατηρήστε τα αντίθετα:

- σεβασμός ≠ ασέβεια
 δικαιοσύνη ≠ αδικία
 ελευθερία ≠ καταπίεση
 πρόοδος ≠ οπισθοδρόμηση
 ειρήνη ≠ πόλεμος
 νομιμότητα ≠ παρανομία

Συζητήστε μέσα στην τάξη τι απ'όλ'αυτά έχετε συναντήσει στην ζωή σας. Ποια είναι για σας η βασικότερη αρχή στη ζωή σας;

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Λαός, ιστορία, σημαντικός, συμβάλλω, πολιτισμός, πορεία, κοινωνικά, πολιτικά γεγονότα, σχέσεις των λαών, πολεμώ, πόλεμος, ειρήνη, καταστρέφομαι, δανείζομαι, στοιχεία, λέξη, συνήθειες, παραδόσεις, επηρεάζομαι, χρησιμοποιώ παρόμοιος, διασκέδαση, μουσική, σύγχρονη κοινωνία, προέλευση, κράτος, συνδέομαι, πολιτεία, προστατεύω, δημοκρατική κοινωνία.

ΕΝΟΤΗΤΑ 24^η: ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 17 - 23

1. Ρωτήστε το διπλανό σας/τη διπλανή σας:

Πόσο του μηνός έχουμε σήμερα;

Πόσες του μηνός είναι σήμερα;

Πότε είναι τα γενέθλιά σου; Στις/Την

Πότε είναι η γιορτή σου; Στις /Την

Πότε γεννήθηκες; Στις/Την

Πόσων χρονών είσαι;

2. Συμπληρώστε στα κενά τον σωστό τύπο του απλού μέλλοντα των ρημάτων στην παρένθεση:

Αύριο το βράδυ (βγαίνω) με τον διευθυντή μου και την γυναίκα του. Εμείς (πηγαίνω) σ' ένα γνωστό εστιατόριο στο κέντρο της πόλης. Μαζί μας (έρχομαι) και δύο συνάδελφοι. (είμαι) ένα επαγγελματικό γεύμα και (συζητώ) για νέες συνεργασίες. Τα έξοδα τα(πληρώνω) η εταιρεία. (περνάω) όλοι μας πολύ όμορφα.

3. Να συνδέσετε τις ερωτήσεις A με τις απαντήσεις B.

- A.**
- Τι πρέπει να κάνω για να μάθω Ελληνικά;
 - Τι πρέπει να κάνω για να μιλήσω στον διευθυντή;
 - Τι πρέπει να κάνω για να φάω καλό φαγητό;
 - Τι πρέπει να κάνω για να βοηθήσω τα παιδιά μου;
 - Τι πρέπει να κάνω για να νοικιάσω ένα σπίτι;
- B.**
- Πρέπει να του τηλεφωνήσεις στο σχολείο.
 - Πρέπει να τα παρακολουθείς στα μαθήματά τους.
 - Πρέπει να πάς στο Ελληνικό σχολείο για ενήλικες.
 - Πρέπει να ψάξεις στις μικρές αγγελίες.
 - Πρέπει να μάθεις να μαγειρεύεις.

4. Να γράψετε τις απαντήσεις για τις παρακάτω ερωτήσεις χρησιμοποιώντας την αντωνυμία στην θέση του ουσιαστικού:

1. Να δω τις φωτογραφίες που έχεις;

.....

2. Να σου διαβάσω αυτό το άρθρο;

.....

3. Να σου πω την συνταγή που μαγείρεψα;

.....

4. Να σου βρω τα κλειδιά που ψάχνεις;

.....

5. Να ρίξω τα σκουπίδια;

.....

7. Να ανοίξω το μπουκάλι;

.....

8. Να του βάλω το υπόλοιπο φαγητό;

.....

9. Να μαγειρέψω το φαγητό που σας αρέσει;

.....

10. Να σου τραγουδήσω το τραγούδι που σου αρέσει;

.....

5. Γράψτε την προστακτική με τον αδύναμο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας και έκθλιψη όπως: Άσε την εφημερίδα → Άσ' την.

1. Κλείσε την πόρτα.

2. Φέρε το φαγητό.

3. Ψάξε το συρτάρι.

4. Δώσε το ψωμί στον Κώστα.

5. Στρώσε το τραπέζι.

6. Βρες μου τις πετσέτες.

7. Πάρε το τσιγάρο από την Μαρία.

8. Πες μας τα νέα.

6. Συμπληρώστε τα κενά με ότι ή ό,τι

1. Μου είπε βρήκε δουλειά.

2. δεν θέλει να σου κάνουν οι άλλοι μην το κάνεις και σύ.

3. 'Ανοιξε την ντουλάπα και πάρε θέλεις.'

4. και να πεις έχεις δίκιο.
5. Μας πληροφόρησαν θα μας δώσουν άδεια.
6. Η Χριστίνα μου είπε τηλεφώνησες.

7. Να βάλετε τα ρήματα που είναι στην παρένθεση στον σωστό τύπο:

1. Αν (βρίσκω) φρέσκα ψάρια, να τα αγοράσω;
2. Αν (πηγαίνω) σινεμά, (έρχομαι) μαζί μου;
3. Αν μου (λέω) ξανά ψέματα, (φεύγω)
4. Αν βρέξει, (μείνω) μέσα.
5. Αν (κατεβαίνω) σε πέντε λεπτά, θα σε περιμένω.
6. Αν δεν (βρίσκω) θέση στο αεροπλάνο, (παίρνω) το τρένο.
7. Αν (πίνω) πολλά ζεστά, σας (περνάω) ο πονόλαιμος.
8. Αν δεν (έρχομαι) στην γιορτή σου, σου (τηλεφωνώ).

8. Σχηματίστε προτάσεις όπως στο παράδειγμα:

***Αγοράζω βιβλία. Χτες αγόρασα βιβλία. Αύριο θα αγοράσω βιβλία.
Ετοιμάζομαι για το σχολείο. Χτες ετοιμάστηκα για το σχολείο. Αύριο θα
ετοιμαστώ για το σχολείο.***

1. Γράφεις γράμμα.....
2. Ακούς ραδιόφωνο.
3. Πας στην πόλη.....
4. Βάζουν μουσική.....
5. Χορεύουν όλη νύχτα.....
6. Πληρώνεις τους λογαριασμούς.....
7. Τα σπίτια του χωριού εγκαταλείπονται.....
8. Διδάσκεστε τον αόριστο;.....
9. Δέχονται την πρόσκληση.....
10. Οι μαθητές εξετάζονται.....

ΕΝΟΤΗΤΑ 25^η: ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

1.α.Να βάλετε τους παρακάτω αριθμούς στις αντίστοιχες στήλες.

β. Να διαβάσετε σε ζευγάρια τους μικρούς διαλόγους που σχηματίζονται:

Τι ώρα είναι;	Πόσο κάνει;	Τηλέφωνο;	Διεύθυνση

2310-423144, 121€, 2310-625231, 2:55, 1:15, 2310-825406, 53€, Χηλής 34, Τσιμισκή 3, 6:30, Εγνατίας 21, 3,50€, 61€, Γρηγορίου Λαμπράκη 13, 12:45, 210-2048033, 6944186423.

2.Βάλτε τα ρήματα στην παρένθεση στο σωστό πρόσωπο του Ενεστώτα:

- με τα πόδια στο μάθημα;(έρχομαι)
- Εσείς, τι μουσική; ακούω)
- Γιατί δεν κοντά μου; (κάθομαι)
- αλήθεια ότι διψάς τώρα;(λέω)
- Το μεσημέρι πάντα σπίτι σου;(τρώω)
- Από ποιον τα νέα τους;(μαθαίνω)
- τον Άγγελο ή τον Ραμαδάν; (αγαπάω)
- Γιατί..... , παιδιά;(γελάω)
- Τι ώρα το μάθημα;(ξεκινώ)
- Ποιον στο τηλέφωνο; (παίρνω)

3.Στις ερωτήσεις της προηγούμενης άσκησης δώστε μια δική σας απάντηση.

.....

.....

.....

.....

4.Γράψτε τα ρήματα στους πέντε χρόνους:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλων	Απλός μέλλων
βγάζω				
έρχομαι				
τρώω				
μαθαίνω				
σκέφτομαι				
παίρνω				
φαντάζομαι				
βλέπω				
λέω				
χάνομαι				
πηγαίνω				
περπατώ				
πεινώ				
πονώ				
κόβομαι				
μπαίνω				
καταλαβαίνω				
δίνω				
βρίσκομαι				

5.Βάλτε τα ρήματα στον σωστό χρόνο και πρόσωπο.

1. Ποιος τον λογαριασμό χτες; (πληρώνω)
2. Ελένη, αύριο ή στο σπίτι;(δουλεύω, μένω)
3. Το απόγευμα πρέπει στην μητέρα τους, γιατί (τηλεφωνώ, ανησυχώ)
- 4.Όταν στο Πανεπιστήμιο, πολλές ώρες κάθε μέρα. (πηγαίνω, διαβάζω)

5. Δεν μπορώ τον Νίκο, γιατί
πολλή δουλειά. (βλέπω, έχω)
6. Ποιος θέλει μαζί μου; (έρχομαι)
7. Παιδί θά, αμέσως! Πρέπει γιατί
..... αργά. (κατεβαίνω, φεύγω, είμαι)
8. Σταμάτησε και άρχισε (παίζω,
γράφω)
9. Με ποιον την ώρα που σε (μιλώ,
βλέπω)
10. Όταν ο Νίκος, όλοι μαζί. (έρχομαι,
τρώω)
11. η Σοφία, γρήγορα, τι σου ο
γιατρός. (έρχομαι, λέω, λένω)
12. Αν τον, θα του το (βλέπω, λένω)
13. καλά τι θα σου (ακούω, λένω)
14. Τους αρέσει με τρένο. (ταξιδεύω)
15. Όταν στο σπίτι, δεν κανέναν εκεί. (φτάνω,
βρίσκω)
16. Αν, θα το παλτό του. Μην
.....
(κρυώνω, φορώ, ανησυχώ)

6. Γράψτε τα ουσιαστικά στον σωστό αριθμό και πτώση.

1. Σήμερα είναι τα γενέθλια (Νίκος)
2. Πού είναι τα κλειδιά σου; (αυτοκίνητο)
3. Οι μεγάλες έχουν (πόλη, πρόβλημα)
4. Έχω πολλές άγνωστες σ' αυτό (λέξη, μάθημα)
5. Θα μας περιμένουν σε (έξοδος, κινηματογράφος)
6. Οι μαθητές δεν έκαναν πολλά σε τους. (λάθος, άσκηση)
7. Παρακαλώ, υπάρχουν για; (εισιτήριο,
παράσταση)
8. Όταν έρχεται, νιώθω μια μεγάλη για παλιά
..... (καλοκαίρι, νοσταλγία, γειτονιά)
9. Πολλοί περίμεναν σε (άνθρωπος, δρόμος)
10. γυρίζει κάθε πρωί και μοιράζει
..... (ταχυδρόμος, γειτονιά, γράμμα)

7.Γράψτε τα επίθετα και τις αντωνυμίες στον σωστό τύπο:

1. Η θεία μου μένει της σε ένα σπίτι. (μόνος, μικρός)
2. φορές πηγαίνουν τους στο θέατρο. (πολύς, μόνος)
- 3.Την Κυτριάκη ήρθαν φίλες μου στο σπίτι. (περασμένος, μερικοί)
4. Πρέπει να γράψεις στους γιατί ανησυχούν. (δικός)
5. Οι αδερφές μου είναι πολύ και κοπέλες. (έξυπνος, γλυκός).

8.Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις με τον σωστό τύπο των επιθέτων όλος και πολύς:

- 1.Είναι καιρός που δεν τον είδα.
- 2.Παιδιά, γιατί μιλάτε την ώρα και δεν προσέχετε;
- 3.Γράφω γράμματα και στέλνω κάρτες στους φίλους μου.
- 4.....Κόσμος έρχεται κάθε χρόνο για να δει την Βεργίνα.
- 5.Δεν κοιμήθηκα νύχτα.
6. Έχω και ωραίες αναμνήσεις από τα ελληνικά νησιά.
7. Αύριο έχω δουλειές καιδουλειές μου είναι στο κέντρο της πόλης.
8. Έχω γνωριμίες στην Θεσσαλονίκη, αλλά δεν έχω ακόμα φίλους.

9.Ενώστε τις δύο προτάσεις με τον χρονικό σύνδεσμο όταν όπως στο Παράδειγμα:

Λείπει η γάτα. Χορεύουν τα ποντίκια.

Όταν λείπει η γάτα, χορεύουν τα ποντίκια.

Χορεύουν τα ποντίκια, όταν λείπει η γάτα.

- 1.Ο καιρός είναι καλός. Πηγαίνω για μπάνιο.

.....
.....

2. Θέλω να διαβάσω το βράδυ. Ανάβω το φως.

.....
.....

- 3.Τελειώνουμε την δουλειά. Πηγαίνουμε στο σπίτι.

.....
.....

- 4.Η μητέρα και ο πατέρας λείπουν. Τα παιδιά βλέπουν τηλεόραση.

.....
.....

10.Να αντικαταστήσετε τα υπογραμμισμένα ουσιαστικά με τις αντωνυμίες στην σωστή θέση όπως:Να πεις τα νέα στον Πέτρο.→ Να του τα πεις.

- 1.Πρέπει να δώσω το γράμμα στον Αντρέα.
- 2.Πρέπει να τηλεφωνήσω στην Αφροδίτη.
- 3.Θέλω να δω τους φίλους μου.
- 4.Μπορείς να βοηθήσεις τα παιδιά;.....
- 5.Θέλεις να συναντήσεις την αδελφή μου;.....
- 6.Θέλω να γνωρίσω την αδελφή μου στον Πέτρο.

**11.Μίλησέ μας για την ζωή σου
τότε που ήσουν παιδί και τώρα που είσαι ενήλικας.**

ΤΟΤΕ

ΤΩΡΑ

A.

Πού έμενες ;

Πού μένεις;

Πήγαινες σχολείο;

Δουλεύεις;

Σε ποιο σχολείο πήγαινες;

Ποια είναι η δουλειά σου;

Είχες πολλούς φίλους;

Έχεις πολλούς φίλους/φίλες;

Έπαιζες με τα παιδιά στην γειτονιά;

Διασκεδάζεις με τους φίλους/τις φίλες σου;

Τι παιχνίδια έπαιζες;

Τι κάνεις τον ελεύθερο χρόνο σου;

Διάβαζες βιβλία;

Τι διαβάζεις;

Τι βιβλία σου άρεσαν;

Σου αρέσουν τα βιβλία;

Ήξερες τραγούδια και ιστορίες για παιδιά; Τις θυμάσαι τώρα;

B.

Τι έκανες τις Κυριακές;

Τι κάνεις τις Κυριακές;

Τι φαγητά έτρωγες;

Τι φαγητά τρως;

Ποιον αγαπούσες πιο πολύ;

Ποιον/ποιους αγαπάς πιο πολύ;

Είχατε γάτα ή σκύλο στο σπίτι σας;

Έχετε γάτα ή σκύλο σπίτι σας;

Πώς έλεγαν τον πιο καλό σου φίλο

Πώς λένε τον πιο καλό σου φίλο

ή την πιο καλή σου φίλη;

ή την πιο καλή σου φίλη;

Πες μας κάτι γι' αυτούς.

Πες μας κάτι γι' αυτούς.

12. Μίλησέ μας για τα παιδιά σου:

A

Πόσα παιδιά έχεις;	Πώς τα λένε;
Πάνε σχολείο;	Σε ποια τάξη πάνε;
Διαβάζουν τα μαθήματά τους;	Διαβάζουν άλλα βιβλία;
Έχουν δάσκαλο ή δασκάλα;	Πώς τον/την λένε;
Πού είναι το σχολείο τους;	Πώς είναι το σχολείο τους;
Πόσες ώρες μελετούν στο σπίτι;	Πόσες ώρες παίζουν κάθε μέρα;
Βλέπουν τηλεόραση;	Έχουν ηλεκτρονικά παιχνίδια;

B

Έχουν φίλους τα παιδιά σου;	Γνωρίζεις τους φίλους των παιδιών σου;
Παίζουν με τους φίλους τους;	Πότε συναντιώνται μαζί τους;
Θα πάνε τα παιδιά σου στο Γυμνάσιο και το Λύκειο;	Τους αρέσει το σχολείο;
Θέλουν να σπουδάσουν;	Τι θέλουν να σπουδάσουν;
Θέλουν να μάθουν μια τέχνη;	Ποια τέχνη θέλουν να μάθουν;
Θέλουν να δουλέψουν;	Ποια δουλειά τους αρέσει;
Συζητάς με τα παιδιά σου;	Πες μας τι κάνεις μαζί τους συνήθως;

Λέξεις Α΄ Μέρους

A

αγκώνας
αγροικία
αγροτόσπιτο
αδέλφια
ακαταστασία
ακούω
ανάγνωση
άνετο
ανίψι/ια
ανοίγω
αντιγραφή
απαντώ
αργώ
ασανσέρ
αστάφτει
αστράγαλος
αστραπή
αυλή
αυτί/ιά
αφαίρεση

B

βάζω σε τάξη
βγαίνω
βιβλίο
βιβλιοθήκη
βλεφαρίδες
βοηθώ
βράδυ
βρέχει
βροντάει/ά
βροντή
βροχή
βρύση

Γ

γάμπα
γάντι/ια
γεια σου/σας
γιαγιά
γκαράζ
γόμα
γόνατο
γραφείο
γυαλιά
γυμναστική
γωνία

Δ

δάσκαλος
δάχτυλο
δημόσιο νηπιαγωγείο

Δημοτικό σχολείο

διαβάζω
διαμέρισμα
διεύθυνση
δουλεύω
δωμάτιο

E

είμαι
είμαι παντρεμένος
είσοδος
έλα
ενοχλώ
επάγγελμα
επανάληψη
έρχομαι
ευχάριστο
ευχαριστώ

Z

Ζώο/α

Θ

θεία
θείος
θέλω

K

καλημέρα
καλησπέρα
καλοκαιριάζει
κάλτσα/ες
καλώς ήρθες
καναπές
κάνει ζέστη
κάνει κρύο
κάνει ψύχρα
καπαρντίνα
καπέλο
καρέκλα
καρπός
κασκόλ
καταιγίδα
κατσικά
καφές
καφενείο
κεραυνός
κεφάλι
κήπος
κοιμάμαι
κομοδίνο
κότα
κουζίνα

κουστούμι

κρεβάτι

Λ

λαιμός
λάμπα
λαμπατέρ
λιακάδα
λουλούδι/ια

M

μαγαζί/ ιά
μαγειρεύω
μάγουλο
μαζεύω
μαθαίνω
Μαθηματικά
μαλλώνω
μάτι/ια
μένω
μέση
μεσημέρι
μετεωρολογικό
δελτίο
μέτωπο
μηρός
μητέρα
μολύβι
μοναχοπαίδι
μονοκατοικία
μπαίνω
μπαλκόνι
μπανιέρα
μπάνιο
μπαξές
μπλου τζην
μπλούζα
μπορώ
μπουμπουνίζει
μπουφάν
μπράτσο
μύτη

N

νεροχύτης
νιπτήρας
ντουλάπα
ντουλάπι/ια
ντους
νυστάζω
Ξ
ξαδέλφια
ξέρω

ξεσπάω/ώ
ξυπνάω/ώ
ξύστρα

Ο

οικογενιακή γιορτή
οικογένεια
ορθογραφία
ορίστε
όροφος

Π

παγωνιά
παίρνω
παλάμη
παλτό
παντελόνι
παντόφλες
παπούτσια
παππούς
παρακολουθώ
παρέα
πατέρας
πάω//πηγαίνω
πάω για ποτό
πάω για ύπνο
πέλμα
πετάω
πηγούνι
πλάτη
πλένομαι
πλυντήριο πιάτων
πλυντήριο ρούχων
πόδι

πόλη
πολύ
πολυθρόνα
πολυκατοικία
πολύτεκνη οικογένεια
πορτατίφ
πουκάμισο
πρέπει
πρόσθεση
πρόταση

πρωί
πυτζάμες

Ρ

ρούχα
ρωτάω/ώ

Σ

σαλόνι
σκουφί
σοκολάτα
σπίτι/ια
στήθος
στην υγεία σου/σας
στόμα
συγγενείς
συναντάω/ώ
συννεφιά
σχολείο

Τ

ταΐζω
τακτικός/ή/ό
τετράδιο
τζάκι

τηλεόραση
τουαλέτα
τραπεζάκι
τραπεζαρία
τραπέζι
τρώω

Υ

υπνοδωμάτιο
υπολογιστής

Φ

φίλος
φόρεμα
φόρμα
φούστρα
φροντίζω
φρύδι/ια
φυσάει

Χ

χαϊδεύω
χαίρω πολύ
χαρά
χειμωνιάζει
χέρι
χιονίζει
χιονοθύελλα
χωλ

Ψ

ψιχαλίζει
ψυγείο

Ω

ώμος

Λέξεις Β' Μέρους

A

αγγούρι
αγοράζω
αεροδρόμιο
αεροπλάνο
αίθουσα αναμονής
ακτινολόγος
αλοιφή
ανανάς
αντιβιοτικό
αντιπυρετικό
απόδειξη
απόφοιτος
αρακάς
αριστούχος
ατομική θέρμανση
αυγό
αυτοκίνητο

B

βάζω θερμόμετρο
βήχω
Βιβλιάριο Υγείας
βιβλιοπωλείο
βιογραφικό
βούτυρο

Γ

γάλα
γιαούρτι
γιατρός
γραμματόσημο

Δ

δέμα
δεν είμαι καλά
δεν νιώθω καλά
δερματολόγος
Δημαρχείο
δήμαρχος
δήμος
δημότης
διαμπερές
διορίζομαι
διορισμός
δίσκος
δρομολόγιο

E

είμαι άρρωστος
εισιτήριο απλό
εισιτήριο/με επιστροφή
εμβόλιο μηνιγγίτιδας
εμβόλιο τετάνου
εμπορικό κέντρο
ένεση
ενοικιάζεται
ενοικιάσεις
ενοικιαστήριο/ια
ενοίκιο
εντριβή

εξωτερικά ιατρεία
επαναληπτικός/ή/ό
εμβόλιο
ευκαιρία
ευρώ
εφημερίδα
εφορεία
έχω γρίπη
έχω/ανεβάζω πυρετό

Z

ζητώ τον κατάλογο
ζυμαρικά

Θ

θέα
ιατρείο
ιδιαίτερα μαθήματα
ιδιοκτήτης

K

καθηγητής φιλόλογος
κάθομαι στο τραπέζι
καλαμπόκι
καρδιολόγος
καράφα
καρότο
καρπούζι
κατάστημα
κοινό
κοινόχρηστα
κολατσιό
κολλάω
κολοκύθα
κοτόπουλο
κουλούρι
κουνουπίδι
κρασί
κρέας
κρέμα
κρεμμύδι
κυλικείο
κυμάς

Λ

λάδι
λαιμός
λάχανο
λεπτά
λεφτά
λεωφορείο
λιμάνι
λογαριασμός
ηλεκτρικού
λογαριασμός νερού
λογαριασμός
τηλεφώνου

M

μαγαζί
μαγιονέζα

μαιευτήρας-
γυναικολόγος
μακαρόνια
μαρούλι
με τα πόδια
μέγεθος
μελιτζάνα
μενού
μερίδα
μήλο/α
μικρή αγγελία
μικροβιολόγος
μοτοσικλέτα
μουστάρδα
μπάμιες
μπανάνα
μπαχαρικά
μπίρα
μπισκότο
μπλοκ ζωγραφικής
μπογιά
μπριζόλα
μπρόκολο

N

νοικιάζω
νοσοκομείο
νούμερο
ντομάτα

Ξ

ξηροί καρποί

O

οδοντίατρος
ορθοπαιδικός
οφθαλμίατρος

Π

παθολόγος
παιδάκια
παιδίατρος
παραγγέλνω φαγητό
παραλαβή
πατάτες τηγανητές
πάω στο γιατρό
πεινάω
πεπόνι
πιάτο
πιπεριά
πιστοποιητικό
γέννησης
πλένω
πληρώνω
πλοίο
ποδήλατο
πονάω
πορτοκάλι/ια
πουλάω/ώ
πρακτορείο
λεωφορείων (ΚΤΕΛ),

προκαταβολή
προσφορά

P

ρεβίθι/ια
ρέστα
ρύζι

Σ

σαλάτα
σάντουιτς
σερβίρω το φαγητό
σερβιτόρος
σιδηροδρομικός
σταθμός
σιρόπι
σπανακόπιτα
στάση
σταφύλι/ια
συμπληρώνω αίτηση
συστημένο
σχολικά είδη
σχολική τσάντα
σχολική χρονιά

T

ταμείο
ταξί
ταξιδεύω
ταξίδι
ταχυδρομείο
τρένο
τρώω σε ταβέρνα
τσιμπημα(τάκι)
τυρί κίτρινο
τυρί φέτα
τυρόπιτα

Υ

υπάλληλος
Υπηρεσίες

Φ

φακές
φαρμακείο
φάρμακο
φαρμακοποιός
φασολάκι/ια
φασόλι/ια

φέτες τοστ
φιγούρα
φοβάμαι
φράουλα
φροντιστήριο

X

χάπι
χαρτοπωλείο,
χόρτα
χωριάτικη σαλάτα

Ψ

ψάρι
ψάχνω για δουλειά
ψυχίατρος
ψωμί
ψώνια,
ψωνίζω

Ω

Ωτορινολαρυγγολόγος
(ΩΡΛ)

Λέξεις Γ' Μέρους

A

Άη-Βασίλης/Άγιος
Βασίλης
άγνοια
αγρός
αθλητικά
ακρίβεια
αλήθεια
άμεσα
αμοιβή
αναλαμβάνω
ανεβάζω έργο
ανήλικος
ανθυγιεινός/ή/ό
αντικειμενικά
αξία
απαγορεύεται
απαραβίαστος/η/ο
απασχολούμαι
απεργία
απλά
άποψη
αργία/ες
άρθρο/α
αρνητικός/ή /ό
αρραβώνας
αρραβωνιάζομαι
αρχή/ές
Ασία
ασκήσεις Μαθηματικών
ασκούμαι
ασκώ κριτική
ασχολούμαι
άτομο
Αφρική

B

βελτιώνω
βελτίωση
βουνό
βραβείο
βρίσκομαι
Γ
γάιδαρος
γαλοπούλα
γάμος
γεγονότα πολιτικά
γειτόνας
γελοιογραφία
γεννιέμαι/γεννήθηκα
γεννώ

Δ

δημιουργικός/ή /ό
δημιουργώ
δημοκρατία
δημοσιογραφία
διαλέγω

διδασκαλία
διεθνή
διηγούμαι
δικαίωμα
δουλείες του σπιτιού
δρόμος
δωρεάν
δώρο

E

εγκαταλείπω
έγχρωμες φωτογραφίες
έθιμα
εθνική γιορτή
εικόνα
εισόδημα
εκμετάλλευση
εκπαιδευτικό σύστημα
εκφράζομαι
εκφράζω απόψεις
ελεύθερα
ελληνική φιλολογία
έμπορος
εντύπωση,
επηρεάζομαι
επηρεάζω,
επικαιρότητα
επικίνδυνος/η/ο
επικοινωνία
επιλογή
επίσκεψη
επιστήμη
επιστημονικά
εργαζόμενος/η
εργασία
εργοστάσιο
ετοιμασία
ευθύνη
ευκαιρία
ευχαριστημένος/η/ο
εφημερίδα
έχω άδικο
έχω δίκιο

Z

ζήτημα
ζωή
Η
ήθη
ηλεκτρονικά παιχνίδια
ημερήσιος τύπος
ήρωας
ησυχία
ήχος

Θ

θάλασσα
θέατρο
θεατρικό έργο

Θεατρικός Όμιλος
θρησκεία
θρησκευτική γιορτή
θρησκευτική ελευθερία
θύμα

I

ιδιαίτερα
ιδιωτικός/ή/ό
ικανοποίηση
ίσες ευκαιρίες
ίσος/η/ο
ιστορία

K

καθαρίζω
καθήκον
καιρός
κάλαντα
καλές τέχνες
καλεσμένος/η/ο
καλλιεργώ
καλλιτεχνικά
καλλιτεχνικές
δημιουργίες
κάμπος
κάνω μάθημα
καταφέρνω
κατσίκι/ια
κέντρο
κινηματογράφος
κίτρινος τύπος
κοινή γνώμη
κοινό
κοινωνία
κοινωνικά
κοινωνική ζωή
κόσμος
κοστούμια
κουμπάρος/α
κουραμπιέδες
κρατικός/ή/ό
κτηνοτρόφος
κυκλοφορώ
κύριο θέμα

Λ

λαμπάδα
λειτουργώ
λόγος
λογοτέχνης
λούνα παρκ

M

μαθητική εφημερίδα
μακρινή χώρα
μέλλον
μελομακάρονα
μεράκι
μοιράζω

μοναδικός/ή/ό
μουσείο
μουσική εκπομπή
μουσική
μπομπονιέρα
μυαλό

N

νέα του σχολείου
νέοι ορίζοντες
νοικοκυρά
νόμος
νυφικό

Ξ

ξεπερνώ

O

ολόκληρος/η/ο
ομάδα
ομαδικές
δραστηριότητες
ομορφιά
ορυχείο

Π

παιδεία
παιδότοπος
παντρεύομαι
παράγράφος
παράγω
παραποιώ
παράσταση
Πάσχα
πειθαρχία
περιλαμβάνω
περίοδος
περιφέρεια
πληροφόρηση
πληροφορούμαι
πλησιάζω
πνεύμα
ποδήλατο

ποιητής
πολιτεία
πολίτης
πολιτική ζωή
πολιτική σκέψη
πολιτισμός
πολιτιστικά
πολιτιστικοί χώροι

πόνος
πρόβατο
πρόβα
προετοιμάζω
προσεγγίζω
προσηλυτισμός
προσκλητήριο
προτείνω λύσεις
προφορικός/ή/ό
Πρωτομαγιά
Πρωτοχρονιά

P

ραδιοφωνικά παιχνίδια
ραδιοφωνικοί σταθμοί
ραδιόφωνο
ρόλος των Μ.Μ.Ε.

Σ

σεβασμός
σινεμά
σκέφτομαι
σκηνικά
σκίτσα
συγγραφέας
συζήτηση
συνδικαλισμός
συνέντευξη
συνεχής
συνηθίζω
συνοικία
σύνταξη
συντροφεύω
συντροφιά

σχεδιάζω
σχέση
σχολικές
δραστηριότητες
σχολικές εκδηλώσεις
σχολικές εκδρομές

T

ταινία
τηλεθεατής
τηλεοπτικά κανάλια
τηλεοπτικά παιχνίδια
τηλεοπτικές σειρές
τηλεόραση
τιμάω/ώ
τίτλος
τόπος
τραγωδία
τρόμος

Υ

υλικό
υπεύθυνος
υπόλοιπος

Φ

φαντάζομαι
φασαρία
φοιτητικά χρόνια
φύση
φως
φωτίζω
φωτογραφία

X

χαρακτηριστικά
χημικές ουσίες
Χριστούγεννα
χριστουγεννιάτικο
δέντρο

Ψ

ψυχαγωγία
ψυχαγωγούμαι
ψυχή

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

- Αρβανιτάκης Κ., Αρβανιτάκη Φ., *Επικοινωνήστε Ελληνικά 1, Σύγχρονη Μέθοδος Εκμάθησής Ελληνικών για Ξενόγλωσσους*, 3^η έκδοση, 1990.
- Βαλαμάκης Φ., Καμαριανού Ρ., Κανέλλου Λ., Κατούδη Ε., *Τα ελληνικά είναι ένα ... παιχνίδι. Βιβλίο Σπουδαστή*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη, 2003.
- Βασιλάκης Μ., Καββαλάκη Ζ., Μελίστα Α., *Μαθαίνω Ελληνικά 6*, Τεύχος Β' ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2001.
- Βογιατζίδου Σ., Δεμίρη-Προδρομίδου Ε., Νικολαΐδου-Νέστορα Ε., Τρύφωνας –Αντωνοπούλου Ν., *Ξέρετε Ελληνικά; Γραμματική-Ασκήσεις*, University Studio Press, 1989.
- Δεμίρη-Προδρομίδου Ε., Καμαριανού –Βασιλείου Ρ., *Νέα Ελληνικά για Μετανάστες, Παλιννοστούντες, Πρόσφυγες. Α' επίπεδο*, Μεταίχμιο, 2002.
- Δημάση Μ., Νιζάμ Α., *Το Κοινό Λεξιλόγιο της Ελληνικής και της Τουρκικής Γλώσσας. Κοινές ελληνικές και τουρκικές λέξεις στη σύγχρονη ζωή των δύο λαών*, εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη α.ε., Θεσσαλονίκη, 2004.
- Διδακτικό Προσωπικό του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, *Αρχίζω τα Ελληνικά*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1983.
- Μαρινέτα Δ., Παπαχειμωνά Δ., *Ελληνικά Τώρα 1+1, Διάλογοι, Κείμενα, Ασκήσεις*, Γραμματική, Λεξιλόγιο, Νόστος, Αθήνα, 1992
- Μόσχου Δ., Νικέζη Ε., Χατζηθεοδωρίδης Γ., *Μαθήματα Νέων Ελληνικών*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1994.
- Μπαμπινιώτη Γ. Σε συνεργασία με τους: Α. Αναγνωστοπούλου, Ει. Αργυρούδη, Μ. Κολυβά και Ν. Μήτση, *Ελληνική Γλώσσα. Εγχειρίδιο Διδασκαλίας της Ελληνικής ως Δεύτερης(Ξένης) Γλώσσας*, Ίδρυμα Μελετών Λαμπράκη, Σειρά Εκπαιδευτικών Εκδόσεων, Αθήνα, 1993.
- Μπούκα Δ., *Εγχειρίδιο Ελληνικής Γλώσσας, με Ελληνοαλβανικό Λεξικό*, Μακεδονικές Εκδόσεις, 1993.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

- Αλφαριθμητισμός και Διδασκαλία της Μητρικής Γλώσσας*, 1990 Διεθνές Έτος Αλφαριθμητισμού, Πανελλήνιο Συνέδριο, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, Ανάβυσσος Αττικής 23, 24, 25 Νοεμβρίου 1990.
- Βελαλίδης Α., Καλαπανίδας Κ., Κανάκης Ν. *Η Γλώσσα μου 2 για την πρώτη δημοτικού*, ΟΕΔΒ, έκδοση ΚΔ' 2005.
- Η Εκπαίδευση των Ενηλίκων ως Μέσον Ανάπτυξης των Ανθρωπίνων Πόρων στην Ενωμένη Ευρώπη του 2000*, Πρώτη Ευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη για την Εκπαίδευση των Ενηλίκων, Αθήνα 18-20 Ιουνίου 1994, Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Αθήνα 1994.
- Νεοελληνική Γλώσσα για το Γυμνάσιο*. Αναθεωρημένη Έκδοση, τεύχος Α'-Β', Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΟΕΔΒ, 2001.
- Σεμινάρια Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών. Εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης σε Εργαζόμενους Μετανάστες II*, εισηγήτριες Αντωνίου Μ. και Ιακώβου Μ., Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Αθήνα, Μάρτιος – Απρίλιος 2006.
- Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Μουσουλμανοπαίδων, επιστημονική υπεύθυνη: Άννα Φραγκουδάκη, *Στο Παζάρι, Δράση 3, Εκπαιδευτικό Υλικό*, Ειδική Γραμματεία Παιδείας Ομογενών & Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, ΟΕΔΒ, έκδοση Δ' 2003.
- Τριανταφυλλίδη Μ. *Νεοελληνική Γραμματική. Αναπροσαρμογή της Μικρής Νεοελληνικής Γραμματικής του Μανόλη Τριανταφυλλίδη*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2001.
- Τσολάκη Χ. *Νεοελληνική Γραμματική της ε' και σ' δημοτικού*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, 2005
- Χαραλαμποπούλου Ν., Χαραλαμπόπουλος Α., *Επικοινωνώ στα Ελληνικά. Μέθοδος Εκμάθησης της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας. Βιβλίο για τον Καθηγητή. 1. Επίπεδο Αρχαρίων, 2. Επίπεδο Μεσαίων*, Παρατηρητής, 1996.

